

Agenda bijlagen

Bestemd voor informele deel: Raadsbrief Uitvoeringsbrief coalitieakkoord planning op hoofdlijnen (1).pdf

- 1 Opening
- 2 Vaststellen van de agenda van 15 december 2022
- 3 Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure)
Deze punten worden alleen procedureel behandeld. De leden van de commissie bespreken of, op welke wijze en voor hoe lang zij deze raadsvoorstellen en onderwerpen willen bespreken. Na vaststelling van dit behandeladvies, wordt het stuk voor een volgende vergadering geagendeerd.
Agenderingen Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 15 december 2022.doc
Behandelvoorraad cie VOWE van 15 december 2022 def.docx
- 3.1 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven
OVERZICHT RAADSBRIEVEN 7 NOVEMBER – 7 DECEMBER 2022 COMMISSIE VOWE 15 december 2022.docx
- 3.2 Nagekomen agenderingen
Nagekomen Agenderingen Commissie Volksgezondheid Onderwijs Werk en Economie 15 december 2022 WK.doc
- 4 Verslagen
2022 11 17 Verslag openbare vergadering commissie Onderwijs werk en economie.docx
- 5 Toezeggingen/Moties
Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie).pdf
- 6 Lijst Ingekomen Stukken
geen
- 7 Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager
*Burgemeester, Wethouder Eerenberg. Beleidsterrein: Sekswerk
Indicatieve behandeltijd: 120 minuten
Geagendeerd door: Hester Assen (PvdA), Mahaar Fatal (Groenlinks), Dirk Jan van Vliet (D66), Annemarijn Oudejans (S&S), Louise de Vries (PvdD), Stevie Nolten (Bij1), Tess Meerdling (VVD), Cees Bos (SBU), Ismail El Abassi (Denk), Derk van Bergen (Christenunie), Ruud Maas (Volt), David Bosch (PVV), Bert van Steeg (CDA), Gert Dijkstra (EenUtrecht).
Donderdag 22 september is het advies van de commissie Sorgdrager gepresenteerd. Onze fracties willen graag in gesprek met de wethouder over de bevindingen en de wijze waarop fracties deze bevindingen duiden. Zo kan de raad hierover ook met elkaar in debat en aangeven welke elementen voor hen prioriteit hebben zodat dit meegenomen kan worden in de uitwerking van de aanbevelingen.
We vragen dat naast wethouder Eerenberg ook burgemeester Dijkzwa aanwezig is omdat in het advies ook ingegaan wordt op zaken die binnen haar portefeuille vallen.*
Dossier 3087 voorblad
Raadsbrief Proces bestuurlijke reactie advies commissie Sorgdrager.docx.pdf
Rapport Sekswerk in Utrecht.pdf
Reactie OM en Politie op rapport sekswerk in Utrecht.pdf
- 8 Debat Raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging
*Wethouder Voortman
Status: B
Indicatieve tijd: 90 min
Geagendeerd door: PvdA, GroenLinks, VVD, ChristenUnie, Stadsbelang Utrecht, D66 en Student&Starter
De fracties van de PvdA, GroenLinks, VVD, ChristenUnie, Stadsbelang Utrecht, D66 en Student & Starter willen de eindrapportage Actieagenda Werkbeweging agenderen voor een commissiedebat. De fracties willen in gesprek over wat de actieagenda heeft opgeleverd. In aanloop naar de nieuwe aankondigde visie voor de komende periode (Q2 2023) willen de fracties bespreken wat de geleerde lessen zijn en wat daarvan wordt meegenomen in de nieuwe visie. De fracties wensen onder andere stil te staan bij hoe duurzame uitstroom uit de bijstand bevorderd kan worden en hoe armoedeval voorkomen kan worden.*
Dossier 3078 voorblad
Raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging.pdf
Eindrapportage Werkbeweging.pdf
Eindrapportage Werkbeweging bijlagen.pdf

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	J.W.R. Huurman	Datum	7 oktober 2022
Doorkiesnummer	14 030	Kenmerk	10490880
E-mail	h.huurman@utrecht.nl	Onderwerp	Uitvoeringsbrief coalitieakkoord, planning op hoofdlijnen
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Bestuurlijke Zaken

Geachte leden van de raad,

Naar aanleiding van [motie 167](#) hebben wij toegezegd u voor de behandeling van de Programmabegroting 2023 op hoofdlijnen inzicht te bieden in de planning van de uitvoering van het coalitieakkoord, voor zover we die nu weten. In voorliggende 'uitvoeringsbrief' beschrijven we globaal de mijlpalen in 2023 en in welk kwartaal we verwachten u deze aan te bieden. Deze uitvoeringsbrief is daarmee niet uitputtend en bevat daarom alleen de grootste zaken die volgen uit de in het coalitieakkoord expliciet beschreven ambities en ontwikkelingen. We hebben daarbij een selectie gemaakt van de zaken die nieuw, noemenswaardig en concreet zijn. Dat betekent uiteraard niet dat zaken die in deze brief ontbreken onbelangrijk zijn. Voor een compleet overzicht van het beleid verwijzen we daarom naar de programmateksten in de begroting. Voor de uitvoering van de individuele projecten binnen het investeringspakket Groei in Balans verwijzen we eveneens naar de programmabegroting.

Zoals toegezegd geven we vervolgens bij de voorjaarsnota 2023 inzicht in de uitvoering voor de periode 2024 - 2026. Vanaf dat moment wordt de uitvoering van het coalitieakkoord telkens zichtbaar gemaakt en gemonitord in de reguliere P&C cyclus.

We onderschrijven het belang dat uw raad hecht aan het inzichtelijk maken en in de tijd zetten van de uitvoering. Dat helpt ons om gezamenlijk te sturen op onze ambities. Onderstaande tabel bevat de verwachte mijlpalen voor 2023, en in een enkel geval voor het begin van 2024. We gebruiken daarbij de indeling van het coalitieakkoord, aansluitend bij de vraag van uw raad.

Burgemeester en wethouders

Datum 7 oktober 2022
 Ons kenmerk 10490880

		Verwachte aanbiedingsdatum
Contact maakt de stad		
	Herijking Programma Samen stad maken (participatie en initiatief)	Q1 2023
	Hoe ervaring opdoen met burgerberaden	Q1 2023
1. We maken ons hard voor kansengelijkheid		
	Raadsbrief Stand van zaken Ongelijk investeren voor gelijke kansen (proces)	Q4 2022
	Uitvoeringskader Ongelijk investeren voor gelijke kansen	Q3 2023
1.1 Wijk- en buurtaanpak	Opstellen gebiedsakkoorden voor Kanaleneiland, Noordwest (geuzenwijk en delen van Ondiep en Pijlsweerd) en Leidsche Rijn (Parkwijk-Zuid en Terwijde)	Q2 2023
	Uitvoeringsplan wijk- en buurtaanpak 2024 en verder	Q3 2023
1.2 Bestaanszekerheid	Inzet koopkrachtcrisis en armoedeaanpak 2023	Q4 2022
	Nota nieuw armoedebeloid 2024 -2027 (indien na eerste kwartaal 2023 koopkrachtcrisis afneemt en ontwikkeling meerjarig beleid mogelijk is)	Q4 2023
1.3 Arbeidsmarkt	Plan van aanpak basisbanen	Q1 2023
1.4 Openbare orde en veiligheid	Uitvoeringsagenda Grenzen Stellen, Perspectief Bieden (GSPB)	Q4 2022
	Integrale gebiedsgerichte aanpakken (1) Amsterdamsestraatweg en (2) Kanaal-Damstraat	Q4 2022
	Integraal Veiligheidsplan 2023-2026: prioriteiten openbare veiligheid voor de komende vier jaar	Q1 2023
	Beleidskader cameratoezicht 2023-2026	Q4 2022
	(Herijking) programmaplan Utrecht Zijn We Samen (UZWS): aanpak polarisatie en radicalisering.	Q2 2023
	Uitvoeringsplan Straatintimidatie	Q4 2022
1.5 Gezondheid	Nota Volksgezondheid 2023-2027	Q3 2023
	Plan van aanpak Gezond gewicht, incl. gezonde schoollunch	Q4 2022
	Toekomst sekswerk: uitwerking rapport commissie Sorgdrager	Q1 2023
1.6 Welzijn, zorg en ondersteuning	Plan van aanpak arbeidsmarkttekortingen in de zorg	Q3 2023
	Uitgangspuntennota opdrachten in sociaal domein, o.a. voor buurtteams en sociaal makelaarschap	Q2 2023
	Nota Meerjarig Perspectief Buurtcentra (formele- en informele zorg)	Q4 2022
	Nieuwe opdrachten organisaties sociaal domein per 2025	2023 -2024
1.7 Inclusie	Brede inclusieagenda	Q2 2023
1.8 Jeugd	Agenda jeugd: maatregelen coalitieakkoord en hervormingsagenda	Q2 2023
	Versterken en verbreden aanpak Kansrijke Start	Q4 2022
1.9 Onderwijs	Nieuwe Utrechtse Onderwijsagenda	Q1 2023
	Aanpak voorschoolse educatie	Q1 2023
	Aanpak Rijke schooldag	Q4 2022
	MBO Uitvoeringsplan 2023-2026, incl. aanpak stagediscriminatie	Q1 2023
	Kader Bibliotheek Utrecht	Q1 2023
1.10 Vluchtelingen, asiel en integratie	Raadsbrief voorbereiding tweede AZC-locatie	Q4 2022
	Uitgangspunten Plan Einstein voor Utrechts asielopvang	Q1 2023

Burgemeester en wethouders

Datum 7 oktober 2022
 Ons kenmerk 10490880

	Landelijke afspraken structurele Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV)	Q1 2023
2. We pakken de woningnood aan		
2.1 Volkshuisvesting en wonen	Bestuursakkoord Tijdelijke woonruimte en regionale Taskforce	Q4 2022
	Prestatieafspraken met woningcorporaties	Q1 2023
	Update Actieplan Middenhuur	Q1 2024
	Invoering leegstandsverordening	Q1 2023
	Huisvestingsverordening 2023	Q1 2023
	Actieplan studentenhuisvesting	Q1 2023
	Uitwerking Fonds betaalbare koop	Q2 2023
	Woondeal	Q1 2023
	Uitwerking financieringsconstructies voor wooncoöperaties	Q2 2023
	Verhuurdersvergunning invoeren	Q3 2023
	Integrale woonzorgvisie	Q3 2023
	Start uitwerking Versnelling Utrechts Planproces	Q4 2022
2.2 Gebiedsontwikkeling	Uitwerking Stedelijke Sturing op Groei in balans	Q4 2022
	Actualisatie Nota Grondbeleid (i.r.t. actief grondbeleid)	Q1 2023
	Omgevingsvisie Overvecht (concept)	Q4 2023
	Omgevingsvisie Kanaleneiland Transwijk	Q4 2022
	Aanpak gebiedsontwikkeling Lunetten Koningsweg	Q4 2023
	Oplegger bij RSU; nadere richting en accenten uitvoering waaronder Rijnenburg	Q4 2022
	Nota en Fonds Bovenwijks	Q4 2022
2.3 Bereikbaarheid	Uitbreiding betaald parkeren	Q2 2023
	Plan van aanpak deelmobiliteit	Reeds verzonden
	Afspraken met Rijk over OV-versnelling	Q4 2022
	NRU / bereikbaarheid Overvecht	Q4 2022
	Alternatief Ring Utrecht	Q4 2022
	Onderzoek fietsenstalling Hoog Catharijne	Q4 2022
	Versterking fietsroutes door planvorming tunnels (Boorstaat / Nicolaas Beetsstraat)	Q3 2023
	Definitieve variant Zuidpoort	Q2 2023
	Verbetering fietsroutes Noordzijde ('om de Noord' / Weerdsingel)	Q2 2023
3. We gaan de klimaatcrisis tegen		
3.1 Energie en klimaat	Plan van aanpak onderzoek energieontwikkelbedrijf	Q1 2023
	Wijkuitvoeringsplan Overvecht-Noord aardgasvrij	Q2 2023
	Planologische besluitvorming voor energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop (ter inzage Q4 2022)	Q3 2023
	Klimaatvisie (incl. zoekgebieden duurzame energie)	Q3 2023
	Bestrijden energiearmoede (raadsbrief gascrisis en koopkracht)	Q4 2022
	Opzet Klimaatpanel	Q4 2022
	Zonnevelden; diverse opleveringen, vergunningsaanvragen, PvE's, etc.	2023
	Plan verduurzaming bedrijventerreinen	Q4 2023

Burgemeester en wethouders

Datum 7 oktober 2022
Ons kenmerk 10490880

3.2 Groen en klimaatbestendige leefomgeving	Omgevingsplanregels klimaatadaptatie en water (besluitvorming onderdeel van eerste herziening omgevingsplan / samenhang met invoering Omgevingswet)	Q1 2023
	Visie op de Ondergrond	Q1 2024
	Visie Stadswater	Q1 2023
	Opening loket meer groen in de straat	Q1 2023
	Plan van aanpak voor Kromme Rijn, Linielandschap en Hollandse IJssel ("Groot Amelisweerd")	Q4 2022
	Visie Natuurgebied Zuilen	Q1 2023
3.3 Milieu en circulariteit	Actualisatie Visie Luchtkwaliteit	Q2 2023
	Visie Geluid en Trillingen	Q1 2023
	Visie Utrecht Circulair 2024-2030	Q4 2023
4. We werken aan een levendige en leefbare stad		
4.1 Lokale economie	Raadsbrief aanpak locatieprofielen	Q4 2022
	Actualisatie hotelbeleid	Q4 2023
	Actieagenda economie	Q2 2023
	Nieuwe subsidieregeling arbeidsmarkt (opvolger Fonds Mismatch)	Q2 2023
	Subsidieregeling start en scale-up ecosysteem	Reeds verzonden
4.2 Digitale stad	Uitvoeringsplan digitale weerbaarheid	Q4 2023
4.3 Cultuur en erfgoed	Nachtvisie	Q1 2023
	Uitgangspuntennotitie Cultuurnota 2025-2028	Q2 2023
	Uitvoeringsnota cultuurparticipatie	Q4 2023
	Uitgeven nieuwe licentie lokale media	Q1 2023
4.4 Sport, spelen en bewegen	Uitvoeringsplan Sport en bewegen in de openbare ruimte	Q1 2023
	Actieplan binnensportlocaties	Q1 2023
4.5 Vastgoed	Plan van aanpak verduurzaming gemeentelijk vastgoed	Q1 2023
5. Uitvoering		
5.1 Publieksdienstverlening	Start Implementatie Ombudsfunctie	Q2 2023
	Visie Dienstverlening	Q1 2023
5.3 Financiën	Voorstel verbeteren van leesbaarheid en stuurbaarheid begroting	Q2 2023

Aandacht voor uitvoering

De uitvoering van het coalitieakkoord vraagt de nodige ambtelijke capaciteit. Daarom investeren wij in de programmabegroting ook financieel in de uitvoeringskracht op een aantal plaatsen in de organisatie. Tegelijkertijd zijn we ons ervan bewust dat invulling van vacatures niet vanzelfsprekend is in deze krappe arbeidsmarkt. Een goede positie als aantrekkelijke werkgever is daarom van belang.

In deze krappe arbeidsmarkt zetten we sterk in op het aantrekken van nieuwe medewerkers vooral op kritische en moeilijk te werven functies. We hanteren daarbij een doelgroepgerichte aanpak in de werving (bijv. een wervingscampagne voor ICT-ers die na de zomer zal starten). Naast het werven zetten we ook in op het behoud van medewerkers door een personeelsbeleid gericht op duurzame inzetbaarheid en het nastreven van een inclusieve organisatie. Hiermee laten we zien dat de gemeente een aantrekkelijke werkgever is.

Burgemeester en wethouders

Datum 7 oktober 2022
Ons kenmerk 10490880

Op de middellange en lange termijn zetten we stevig in op capaciteitsmanagement als middel om duurzaam te beschikken over voldoende talent op de juiste plekken om de opgaven uit het coalitieakkoord te realiseren. De mate waarin wij in staat zijn om nieuwe vacatures daadwerkelijk in te vullen blijft een aandachtspunt in het kader van de uitvoering van het coalitieakkoord.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Agenderingen Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 15 december 2022

Stukken vanuit de Raadsleden/Presidium		
Datum, soort stuk en onderwerp, wethouder	Verzoek (wat vraagt de afzender?)	Behandeladvies griffie (+ datum, + behandelduur+uitnodigingen+ meepraters/toehoorders)
Datum: 8 december 2022 Onderwerp: RV Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang (volgt nog) Beleidsterrein: Onderwijs Wethouders: Eerenberg Commissiegriffier: Willemien Kok	Raadsvoorstel volgt. In de Commissie van 17 november is besloten tot een RIB op 10 januari 2023.	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie Volksgezondheid, Onderwijs, werk en economie (VOWE) 2. Tijd: 75 min 3. Datum: 19 januari 2023 4. Geagendeerd voor RIB op 10 januari, 60 min Acties: 1. Cie-secretariaat 2. Cie-secretariaat 3. Cie-secretariaat 4. RIB-secretariaat
Datum: 12 december 2022 Onderwerp: Het rapport van de commissie Sorgdrager Beleidsterrein: Sekswerk Wethouders: Burgemeester/ Eerenberg Commissiegriffier: Willemien Kok	Geagendeerd door Derk van Bergen, CU, Bert van Steeg, CDA, Vincent Stevens, S&S, Fred van der Star, PVV Eind september presenteerde de commissie Sorgdrager het langverwachte rapport over de toekomst voor sekswerk in Utrecht. In dit rapport wordt een aantal aanbevelingen gedaan. Naar aanleiding van dit rapport zal de komende tijd in de Raad gesproken worden over de toekomst van sekswerk in Utrecht. De agenderende fracties gaan graag in gesprek met de commissie Sorgdrager en andere betrokken partijen om te spreken over het rapport en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen. Daarnaast is er een aantal reacties binnengekomen vanuit verschillende	Voorstel: 1. Agenderen voor RIB 2. Tijd: 90 min 3. Datum: . Acties: 1. RIB-secretariaat 2. RIB-secretariaat 3. RIB-secretariaat

	instanties, zoals het Openbaar Ministerie en de politie. Ook met hen gaan wij graag in gesprek. Daarbij willen we ook experts uitnodigen die onderzoek hebben gedaan naar hoe andere steden of landen sekswerk hebben georganiseerd. Tot slot willen wij in gesprek gaan met de sector zelf, belangenorganisaties en zorgverleners die betrokken zijn bij de sector. Het doel van de RIB is om een goed beeld te krijgen van de totstandkoming en de onderbouwing van de aanbevelingen van commissie Sorgdrager en om in gesprek te gaan over deze aanbevelingen zodat wij aan de slag kunnen gaan met het uitvoeren ervan om perspectief te bieden aan sekswerkers in Utrecht. Gewenste bijlagen voor aan de agenda (RV, raadsbrief, motie, etc): Het rapport van de commissie Sorgdrager, de reactie van het College hierop, de reactie van de politie hierop, de reactie van de staatssecretaris,	
--	---	--

Behandelvoorraad commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Volksgezondheid, Drugs, Sekswerk, Onderwijs (incl. MBO), Werk en Inkomen,
Economische zaken, Evenementen

Burgemeester en wethouder Eerendburg		
	<i>Handhaving en Sekswerk</i>	
	Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager (CU en CDA)	RIB 60 min (uit commissie VBF 24 nov.)

Vergadercyclus januari 2023

10 januari (rib)

Wethouder Eerenberg		
	<i>Onderwijs</i>	
	Kinderopvang (GL, PvdA, CCD, CDA, D66, Volt)	60 min.*
	Voorschoolse educatie (PvdA, VVD, GL, D66, CDA, S&S, Volt)	60 min.*

19 januari 2023 (commissie)

Wethouder Eerenberg		
	<i>Onderwijs</i>	
	Kinderopvang (GL, PvdA, VVD, CDA, D66, Volt)	75 min.*
	Voorschoolse educatie (PvdA, CU, VVD, D66, GL, D66, CDA, Volt)	90 min.*

Vergadercyclus februari 2023

7 februari (rib)

Wethouder Schilderman		
	<i>Economische Zaken</i>	
	Ondernemersfonds (VVD, Volt, CDA)	90 min.* (voorkeur 1 ^e op de avond)

* besloten in de cie. OWE van 17 november

16 februari 2023 (commissie)

Te verwachten raadsvoorstellen en brieven uit de uitvoeringsagenda van het coalitieakkoord		
Beleidsveld	Raadvoorstel (RV) of brief	Aanbieden aan raad
Economische zaken	RV Inzet meerjarenstrategie ROM 2023- 2026	Aangeboden
	Subsidieregeling start en scale-up ecosystemen (brief)	Aangeboden
	Actieagenda economie (brief)	Q2 2023
	Nieuwe subsidieregeling arbeidsmarkt (opvolger Fonds Mismatch, brief)	Q2 2023
	RV Nieuw standplaatsenbeleid	Q3 2023
	RV Beleid Flitsbezorging	Q3 2023
	RV Actualisering / aanpassing hotelbeleid	Q4 2023
Evenementen	Aanpak locatieprofielen (brief)	Q4 2022
Onderwijs	RV Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang	Q4 2022
	Aanpak rijke schooldag (brief)	Q4 2022
	RV Kaders Bibliotheek	Q1 2023
	RV Verordening Onderwijshuisvesting	Q1 2023
	RV Meerjarenprogramma Onderwijshuisvesting	Q1 2023
	Aanpak voorschoolse educatie (brief)	Q1 2023
	RV Nieuwe Utrechtse onderwijsagenda	Q1 2023
MBO	Plan van aanpak stagediscriminatie ¹ (brief)	Q4 2022
	MBO uitvoeringsplan 2023-2026 (brief)	Q1 2023
Werk en inkomen	RV Nota Nieuw Armoedebelid	Q4 2023
	Voorstel voor de besteding van extra middelen armoede en schuldenbeleid (uit: raadsbrief 23 juni 2022)	Q4 2022
	Inzet koopkrachtcrisis en armoedeaanpak 2023 (brief)	Q4 2022
	Plan van aanpak basisbanen (brief)	Q1 2023
Volksgezondheid	Preventie en handhavingsplan Alcohol 2022-2025	Q4 2022
	Plan van aanpak Gezond gewicht, incl. gezonde schoollunch	Q4 2022
	Raadsvoorstel Zienswijze kaderbrief GGDrU 2024	Q1 2023
	Raadsvoorstel Zienwijze concept begroting GGDrU 2024	Q2 2023
	Nota Volksgezondheid 2023-2027	Q3 2023
Drugs	geen	

¹ Toezegging Dennis de Vries tijdens begrotingsbehandeling 19 oktober

Sekswerk	Bestuurlijke reactie rapportage Sekswerk in Utrecht (commissie Sorgdrager) ²	Q2 2023
Kansen-gelijkheid	Raadsbrief Stand van zaken (proces) ongelijk investeren voor gelijke kansen (n.a.v. raadsbesluit over initiatiefvoorstel PvdA)	Q4 2022
	Uitvoeringskader Ongelijk investeren voor gelijke kansen (raadsvoorstel?)	Q3 2023

Q3 of Q4 2022
Q1 2023
Q2 2023
Q3 of Q4 2023

² In raadsbrief van 22 nov. 2022 aangepast naar Q2 2023

OVERZICHT RAADSBRIEVEN 7 NOVEMBER –7 DECEMBER 2022 COMMISSIE VOWE 15 DECEMBER 2022

Nummer	Ontvangstdatum	Beleidsveld	Onderwerp	Behandeladvies
1	06-12-2022	Economische Zaken	Raadsbrief Evaluatie Buurtconciërges en Winkelgebieden	
2	22-11-2022	Economische Zaken	Raadsbrief Nachtwinkelonthefing Boons Markt en Albert Heijn Potterstraat	
3	15-11-2022	Economische Zaken	Raadsbrief Steunverklaring Regiodeal gezonde mens in een groene gezonde leefomgeving	
4	07-12-2022	Evenementen	Raadsbrief Beantwoording toezegging locaties voor evenementen en inzet TONK-middelen	
5	06-12-2022	Middelbaar Beroepsonderwijs	Raadsbrief Aanpak Inclusieve Stagemarkt	
6	07-12-2022	Onderwijs	Raadsbrief Vrijwillige ouderbijdrage scholen Utrecht	
7	07-12-2022	Onderwijs	Raadsbrief Eerste Dashboard Leerlingenvervoer	
8	07-12-2022	Onderwijs	Raadsbrief Seksueel- en grensoverschrijdend gedrag in het onderwijs	
9	23-11-2022	Onderwijs	Raadsbrief Evaluatie aanmeldprocedure basisonderwijs	
10	23-11-2022	Onderwijs	Raadsbrief Voortgang plan van aanpak Basiseducatie Volwassenen	
11	22-11-2022	Onderwijs	Raadsbrief Gratis voorschoolse educatie voor U-pashouders	
12	22-11-2022	Onderwijs	Raadsbrief Utrechtse Onderwijs Agenda	
13	17-11-2022	Onderwijs	Raadsbrief School voor Persoonlijk Onderwijs Utrecht	
14	18-11-2022	Sekswerk	Raadsbrief Proces bestuurlijke reactie advies commissie Sorgdrager	
15	29-11-2022	Volksgezondheid	Raadsbrief Vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma 2021, verslagjaar 2022	

OVERZICHT RAADSBRIEVEN 7 NOVEMBER –7 DECEMBER 2022 COMMISSIE VOWE 15 DECEMBER 2022

16	21-11-2022	Volksgezondheid	Raadsbrief Utrechts gezondheidsprofiel 2022	
17	07-11-2022	Volksgezondheid	Raadsbrief Seksuele Gezondheid afdoening motie en toezeggingen	
18	09-11-2022	Werk en inkomen	Raadsbrief Dashboard Werk en Inkomen derde kwartaal 2022	
19	09-11-2022	Werk en inkomen	Raadsbrief Minima Effect Rapportage & update Koopkrachtcrisis	

Nagekomen agenderingen Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 15 december 2022

Stukken vanuit de Raadsleden/Presidium

Datum, soort stuk en onderwerp, wethouder	Verzoek (wat vraagt de afzender?)	Behandeladvies griffie (+ datum, + behandelduur+uitnodigingen+ meepraters/toehoorders)
Datum: 13 december 2022 Onderwerp: Debat over de raadsbrief Voortgang plan van aanpak volwasseneducatie 'Digitaal is de basis' Beleidssterrein: Onderwijs Wethouders: Eerenberg Commissiegriffier: Willemien Kok	Geagendeerd door D66, PvdA en S&S Afgelopen maand ontving de raad de raadsbrief Voortgang het plan van aanpak volwasseneducatie. Daarin wordt gereflecteerd op de stand van zaken n.a.v. het rekenkamer rapport 'leren om mee te doen'. De fracties van D66, PvdA en Student & Starter willen graag over de voortgang op de ambities in gesprek en met name stil staan bij de verbinding met andere beleidsthema's en ambities (o.a. het werken aan taalvaardigheden van kinderen middels de voorschool), en de samenhang en regie op het geheel aan aanbod (en de rol daarin van o.a. het Taaloffensief). Daarnaast willen de fracties alvast sturing geven aan het nieuwe (nog op te stellen) Meerjarenplan Volwasseneducatie, dat volgens de brief in 2023 wordt opgesteld.	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie Volksgezondheid, Onderwijs, werk en economie (VOWE) 2. Tijd: 3. Datum: Acties: 1. Cie-secretariaat 2. Cie-secretariaat 3. Cie-secretariaat
Datum: 13 december 2022 Onderwerp: Debat over de Utrechtse Onderwijsagenda Beleidssterrein: Onderwijs Wethouders: Eerenberg Commissiegriffier: Willemien Kok	Geagendeerd door S&S, VVD, D66, CU, PvdA, Volt en Groenlinks Naar aanleiding van de raadsbrief 'Utrechtse Onderwijsagenda' willen de fracties van Student & Starter, VVD, D66, ChristenUnie, PvdA, Volt en GroenLinks een debat agenderen om vooraf richting te geven aan de invulling van de onderwijsagenda. Tijdens het debat zal er gesproken worden over de pijlers waar de toekomstvisie zich volgens de raad op zou moeten richten en over welke van de geleerde lessen van de vorige periode meegenomen wensen te worden naar de onderwijsagenda van de komende periode. De fracties willen daarnaast stilstaan bij de verbinding met de onderwijslagen mbo, hbo en wo.	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie Volksgezondheid, Onderwijs, werk en economie (VOWE) 2. Tijd: 3. Datum: Acties: 1. Cie-secretariaat 2. Cie-secretariaat 3. Cie-secretariaat

Datum: 13 december 2022 Onderwerp: Debat Aanpakken sociale onveiligheid op onderwijsinstellingen Beleidsterrein: Onderwijs WethoudersEerenberg Commissiegriffier: Willemien Kok	Geagendeerd door S&S, GL, PvdA, D66 en VVD In 2021 hebben de fracties van Student & Starter, Groenlinks, PvdA en D66 een debat geagendeerd om verder in gesprek te gaan over de beantwoording van de raadsbrief 'Resultaten gesprek over seksuele intimidatie in het onderwijs', welke is binnengekomen naar aanleiding van de mondelinge vragenset 'Seksuele intimidatie in het onderwijs'. En de beantwoording van schriftelijke vragen nr 147 'Signalen van angstcultuur op Utrechtse HKU kunst- en modeopleidingen'. Tijdens dit commissiedebat is er vanuit oud-wethouder Klein een oproep gedaan aan de raad om jaarlijks een debat over dit onderwerp te organiseren om vinger aan de pols te houden. Op 8 december 2022 lazen we in de krantenkoppen dat Universiteit Utrecht het manifest van Amnesty tegen seksueel geweld (waarschijnlijk) niet ondertekent¹, wat het belang van deze oproep opnieuw deed onderstrepen. Naar aanleiding hiervan willen de fracties van Student & Starter, GroenLinks, VVD, PvdA, D66 en VVD in de commissie in gesprek om het te hebben over de volgende vragen: - Hoe zijn de punten die de commissie tijdens het debat van 17 februari 2022 voor het gesprek met onderwijsinstellingen over dit thema door hen opgepakt? - Wat is de huidige stand van zaken? - Vindt de raad en het college dat er het afgelopen jaar voldoende stappen gezet zijn om sociale onveiligheid op onderwijsinstellingen aan te pakken? Wat kan er meer gebeuren? - Hoe spreken het college en de scholen, ook n.a.v. eerdere MV's 'Veilig wonen voor iedere student' dit jaar, over sociale onveiligheid van studenten buiten de school maar wel op	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie Volksgezondheid, Onderwijs, werk en economie (VOWE) 2. Tijd: min 3. Datum: . Acties: 1. Cie -secretariaat 2. Cie-secretariaat 3. Cie-secretariaat
--	--	---

	studentenvlak (bijv. in de SSH complexen)? - Hoe kunnen we onderwijsinstellingen voldoende ondersteunen om sociale onveiligheid aan te pakken? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we als raad voldoende zicht blijven behouden op dit onderwerp?	
Datum: 13 december 2022 Onderwerp: Raadsbrief Vrijwillige Ouderbijdrage scholen Utrecht Beleidsterrein: Onderwijs Wethouders: Eerenberg Commissiegriffier: Willemien Kok	Geagendeerd door PvdA, D66, Volt en GroenLinks De agenderende fracties willen met het college in gesprek over de vrijwillige ouderbijdrage op PO en VO-scholen in Utrecht. Sinds augustus 2021 is het wettelijk verplicht dat alle leerlingen mee kunnen doen met activiteiten die de scholen organiseert en zijn scholen verplicht dit expliciet te vermelden in de schoolgids. Hoewel de wet al 1,5 jaar bestaat, blijkt uit inventarisatie van de gemeente dat niet alle Utrechtse scholen zich daar aan houden. De agenderende fracties willen in gesprek over en suggesties meegeven hoe we ervoor zorgen dat Utrechtse scholen de wet naleven en hoe we garanderen dat alle Utrechtse kinderen mee kunnen doen met activiteiten.	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie Volksgezondheid, Onderwijs, werk en economie (VOWE) 2. Tijd: 3. Datum: Acties: 1.Cie-secretariaat 2.Cie-secretariaat 3.Cie-secretariaat

Verslag openbare ochtendvergadering commissie Onderwijs, Werk en Economie

Datum 17 november 2022
Locatie Stadhuishal, stadhuis
Verslag door mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. R. van der Zweth, de wethouder, dhr. E. Eerenberg, de leden, mw. H. Assen (PvdA), mw. M. Al-Saqaff (VVD), mw. M. Vermeulen (GroenLinks), dhr. B. van Steeg (CDA), mw. B. van der Wilt (D66), mw. N. Oul Fakir (BIJ1), dhr. I. Simsek (DENK), dhr. C. Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), dhr. A. Stam (Volt), dhr. D. van Bergen (ChristenUnie), mw. E. Kendir (Student&Starter), dhr. J. Otto (EenUtrecht), dhr. F. van der Star (PVV), de commissiegriffier, mw. W. Kok.

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag ochtendvergadering commissie Onderwijs, Werk en Economie

1. Opening en mededelingen	1
2. Vaststellen van de agenda van 17 november 2022	2
3. Vaststellen ingekomen agenderingen (Procedure)	2
4. Verslagen	3
5. Toezeggingen/moties	3
6. Lijst ingekomen stukken	4
7. Debat Leerlingenvervoer	4
LIJST VAN TOEZEGGINGEN	10

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen van harte welkom. Hij heet de heer Nyqvist van Stadsbelang Utrecht van harte welkom in de commissie. Vervolgens meldt de voorzitter dat de commissie OWE vanaf 1 december commissie VOWE gaat heten. Vanaf dat moment beslaan de commissievergaderingen drie dagdelen in plaats van twee. Voorts komt er nog een informele bijeenkomst over de werkwijze van deze commissie op 15 december van 9.00 tot 10.00 uur.

Wethouder Eerenberg meldt dat het raadsvoorstel Passende Kinderopvang later dan afgesproken naar de commissie komt.

De voorzitter constateert dat het raadsvoorstel Passende Kinderopvang in december naar de commissie komt en dat het verzoek is, of dit raadsvoorstel in januari besproken kan worden en in februari in de raad kan komen.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) geeft aan dat GroenLinks graag een raadsinformatiebijeenkomst wil organiseren over dit onderwerp.

De voorzitter antwoordt hierop bij de agenderingen terug te komen.

2. Vaststellen van de agenda van 17 november 2022

De voorzitter concludeert dat de agenda is vastgesteld.

3. Vaststellen ingekomen agenderingen (Procedure)

De voorzitter loopt de agenderingen langs.

3.1. Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven

Utrechtse Onderwijsagenda

Wethouder Eerenberg geeft aan dat er volgende week een raadsbrief komt met de uitgangspunten van de onderwijsagenda. Het lijkt de wethouder goed om hierover van gedachten te wisselen.

De voorzitter concludeert dat dit op 6 december plaatsvindt en dat deze bijeenkomst een vergelijkbare vorm heeft als een raadsinformatiebijeenkomst.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat de onderwijsagenda die uiteindelijk wordt omgezet in een werkagenda, naar de commissie zal worden gestuurd. Als onderdelen van de werkagenda kaderstellend zijn, dan zal hij om besluitvorming vragen maar hier gaat de wethouder nog even op puzzelen.

RIB Ondernemersfonds Utrecht

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dat wordt voorgesteld om deze raadsinformatiebijeenkomst op locatie te houden.

De voorzitter constateert dat de raadsinformatiebijeenkomst gehouden zou kunnen worden op 10 januari 2023.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dat zij liever kiest voor de eerstvolgende mogelijkheid daarna. Dit in verband met de voorbereiding en vanwege het feit dat zij er zelf niet bij kan zijn op 10 januari.

De voorzitter inventariseert of de raadsinformatiebijeenkomst over het Ondernemersfonds Utrecht op 7 februari gehouden kan worden.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat dit akkoord is en dat het CDA aansluit bij de agendering en de voorbereiding van de raadsinformatiebijeenkomst.

De voorzitter concludeert dat de raadsinformatiebijeenkomst over het Ondernemersfonds Utrecht op 7 februari geagendeerd wordt voor 90 minuten.

RIB Kinderopvang

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) stelt voor deze raadsinformatiebijeenkomst in januari te houden.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) zegt dat de VVD graag mee agendeert.

De voorzitter concludeert dat er drie agenderende partijen zijn en dat de raadsinformatiebijeenkomst op 10 januari wordt gehouden voor 60 minuten.

RIB Voorschoolse educatie

5 **Mevrouw Assen** (PvdA) geeft aan dat er nog een brief komt in het vierde kwartaal.

De voorzitter inventariseert of op 10 januari de raadsinformatiebijeenkomst gehouden zou kunnen worden.

10 **Wethouder Eerenberg** geeft aan dat hij aan twee zaken werkt: een brief over kinderopvang in de brede zin en een nota van uitgangspunten. Deze komen beide voor januari.

De voorzitter concludeert dat de raadsinformatiebijeenkomst Voorschoolse educatie op 10 januari plaatsvindt met een duur van 60 minuten.

15 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) geeft aan de VVD wil mee agenderen.

De voorzitter concludeert dat D66, CDA, Student&Starter, GroenLinks, Volt, VVD en de PvdA deze raadsinformatiebijeenkomst agenderen.

20 Eindrapportage Werkbeweging

Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat zij deze agendering doet namens haar collega mevrouw Raaijmakers van de PvdA en de fracties van Student&Starter, ChristenUnie, VVD, D66, GroenLinks en Stadsbelang Utrecht. De agendering gaat over wat de actieagenda heeft opgeleverd en wat wordt meegenomen in beleid. Zij vraagt of dit onderwerp zo snel mogelijk geagendeerd kan worden voor een commissie omdat er in 2023 een nieuwe visie aankomt.

25 **De voorzitter** concludeert dat dit onderwerp wordt geagendeerd voor de commissie van 15 december met een duur van 90 minuten. Hij constateert dat het CDA en Volt ook aansluiten bij de agendering.

30 **Mevrouw Assen** (PvdA) merkt op dat zij het onderwerp Voorschoolse educatie wil agenderen voor de commissie.

35 **De voorzitter** concludeert dat het onderwerp Voorschoolse educatie geagendeerd wordt voor de commissie van 19 januari met een duur van 90 minuten.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of het onderwerp Kinderopvang in dezelfde commissie besproken kan worden.

40 **De voorzitter** concludeert dat het onderwerp Kinderopvang ook geagendeerd wordt voor de commissie van 19 januari 2023 met een duur van 75 minuten.

4. Verslagen

Ter vaststelling:

45 - concept-verslag 29 september 2022

De voorzitter concludeert dat geen tekstuele opmerkingen zijn ontvangen en dat het verslag is vastgesteld.

5. Toezeggingen/moties

50 **De voorzitter** inventariseert of er vragen of opmerkingen zijn.

Mevrouw Van der Wilt (D66) heeft een vraag over toezegging 22T135 'Gratis water bij evenementen'. Wat is de status hiervan?

55 **Wethouder Eerenberg** geeft aan dat zijn collega een brief zal sturen over de afhandeling.

Mevrouw Assen (PvdA) heeft een vraag over toezegging 22T61 en motie 22M17 over het minimumloon van 14 euro. In het vierde kwartaal zou hier een brief over komen.

Wethouder Eerenberg zegt dat hij heeft begrepen dat er nog een juridische toets moet plaatsvinden.

De voorzitter constateert dat een en ander verschuift naar het eerste kwartaal van 2023 en dat de toezegging naar VDF wordt verhuisd. Voorts heeft hij een vraag over twee toezeggingen met betrekking tot MBO-stagediscriminatie: 22T504 en 21T511. Beide zijn nog niet beantwoord. De voorzitter stelt voor deze samen te voegen en op het eerste kwartaal van 2023 te zetten. Er wordt dan op teruggekomen in een brief. Verder gaat de voorzitter in op motie 2022M122 over de voedselbank Overvecht. Beantwoording zou hebben plaatsgevonden in een eerdere voortgangsbrief. Tot slot toezegging 2022T32 'Ondersteuning op woonlasten via bijzondere bijstand'. Kan de wethouder een update geven?

Wethouder Eerenberg antwoordt dat deze toezegging door wethouder Voortman is afgedaan in de dashboardbrief van Werk en Inkomen van het derde kwartaal. Dit is per ongeluk niet in het pmt verwerkt. Met betrekking tot de toezegging over gratis water bij festivals merkt hij op, dat hier in het eerste kwartaal van 2023 een brief over komt.

6. Lijst ingekomen stukken

De voorzitter concludeert dat er geen ingekomen stukken zijn.

7. Debat Leerlingenvervoer

De voorzitter constateert dat de fracties van de PvdA, D66, GroenLinks en Volt vinden dat de impact van het personeelstekort bij het leerlingenvervoer ingrijpend is. De fracties willen met de wethouder in gesprek over acties op de korte en lange termijn.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) zegt dat GroenLinks het belangrijk vindt dat het leerlingenvervoer ouders helpt om kinderen op tijd op school te krijgen. GroenLinks heeft bij de behandeling van de verordening en de begroting hier aandacht voor gevraagd. Uit gesprekken met oude chauffeurs en de gemeente viel op, dat er een verschil is tussen de papieren werkelijkheid en de praktijk. Volgens de wethouder en ambtenaren is het leerlingenvervoer goed geregeld maar ouders melden daarentegen onveilige situaties in de bus en kinderen die te laat komen. Chauffeurs geven aan hoge druk te ervaren door personeelstekorten. GroenLinks heeft de indruk dat tijdens de raadsinformatiebijeenkomst en het contact na afloop, meer wederzijds begrip is ontstaan om samen te gaan kijken naar verbetering. De wethouder heeft toegezegd een klankbordgroep te gaan organiseren waarbij ouders, scholen en de vervoerder betrokken worden. GroenLinks vraagt nog aandacht voor de volgende drie punten: begeleiding op de bus; een heldere klachten- en meldprocedure; en een oplossing voor het personeelstekort. Begeleiding op de bus is in theorie mogelijk maar in de praktijk gebeurt dit zelden. Kan de wethouder toezeggen het aanvragen van een begeleider makkelijker te maken en actief naar ouders communiceren hoe dit in zijn werk gaat? Met betrekking tot de klacht- en meldprocedure geeft de gemeente aan dat er weinig klachten binnen komen. Ouders hebben echter wel degelijk klachten. Kan de wethouder toezeggen dat het melden van problemen en het indienen van klachten makkelijker wordt gemaakt? Dan een mogelijke oplossing voor het personeelstekort. Een uitbreiding van de contracturen naar 24 uur zou mogelijk een oplossing kunnen bieden. Daarnaast ziet GroenLinks ook een oplossing in de samenwerking met de Regiotaxi en in op de drukste momenten al het beschikbare vervoer te bestemmen voor leerlingenvervoer. Graag een reactie van de wethouder.

Mevrouw Assen (PvdA) begrijpt dat ouderen op die tijdstippen dan niet vervoerd kunnen worden.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) antwoordt bevestigend.

Mevrouw Assen (PvdA) vindt dat het ene gat niet met het andere gedicht moet worden.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of GroenLinks mogelijkheden ziet om met schoolbesturen te praten over de schooltijden.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vindt dit een goede suggestie. In het middelbaar onderwijs is hier ruimte voor. In het basisonderwijs is dit wat ingewikkelder.

De heer Stam (Volt) merkt op dat er in Utrecht veel meer kinderen recht hebben op leerlingenvervoer dan in andere steden. Denkt GroenLinks dat het leerlingenvervoer in de huidige situatie nog steeds mogelijk kan worden gemaakt?

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vindt dat daar alles aan gedaan moet worden.

De heer Stam (Volt) vraagt of GroenLinks bereid is om na te denken over het kleiner maken van de groep leerlingen.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) denkt dat de groep kleiner maken niet de oplossing is. Er dient gezorgd te worden voor maatwerkoplossingen.

Mevrouw Van der Wilt (D66) merkt op dat tijdens de raadsinformatiebijeenkomst bleek, dat er in Utrecht veel mogelijkheden zijn voor maatwerk. Daarnaast sluit D66 aan bij hetgeen GroenLinks heeft gezegd over het meer veilig in de bus zitten. Kan de wethouder, indien nodig, richting de voorjaarsnota komen met een inschatting voor wat dit financieel zou betekenen?

De heer Van Steeg (CDA) denkt dat onderscheid gemaakt moet worden tussen de korte en de lange termijn. Hij vraagt of niet naar de incidentele middelen gekeken kan worden om de belangrijkste puntenpunten op te lossen.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vindt dit een goed streven. Dan het meer aantrekkelijk maken van het beroep. D66 sluit aan bij hetgeen GroenLinks hierover heeft gezegd. Tot slot ziet D66-fractie graag dat er structureel meer ronde tafelgesprekken worden gevoerd.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) wijst erop dat een klankbordgroep is toegezegd.

Mevrouw Van der Wilt (D66) merkt op dat de klankbordgroep te maken heeft met het contact met ouders. Haar oproep gaat over het contact tussen de school, de aanbieder en de gemeente.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) zegt dat het GroenLinks gaat om de combinatie tussen scholen, ouders en de vervoerder. Kan de wethouder hierop ingaan?

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of de wethouder het ermee eens is, dat de raad op dit thema goed in positie moet blijven. Op welke wijze wil het college dit vormgeven?

Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat de begeleiding op de bus cruciaal is en dat leerkrachten hier ook een rol in zouden kunnen krijgen.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) merkt op dat er ook een tekort aan leraren is.

Mevrouw Assen (PvdA) verduidelijkt dat zij bedoelt, dat leerkrachten een melding kunnen doen zodat er begeleiding op een bus komt. Zij pleit er niet voor om leerkrachten uit de klas te halen. Met betrekking tot de klachtenregistratie en de cijfers voor leerlingen die te laat komen vraagt zij, wat de wethouder gaat doen om ervoor te zorgen dat de officiële cijfers meer matchen met de werkelijkheid. Dan het vak van chauffeur. De PvdA is benieuwd naar mogelijkheden om de 15 uur uit te breiden en naar een andere manier om te werven. Verder biedt Utrecht meer mogelijkheden dan wettelijk vereist zijn. Hoeveel kinderen en ouders maken gebruik van de extra's en hoeveel kinderen wonen twee tot vier kilometer van hun school en maken gebruik van het leerlingenvervoer?

Mevrouw Van der Wilt (D66) merkt op dat in het laatste debat in de Tweede Kamer alles naar de 'schoenen' van de gemeente is geschoven. Deelt de wethouder deze analyse? Over twee jaar kan verlengd worden. Kan er een ronde tafelsessie georganiseerd worden om te praten over de toekomst van het leerlingenvervoer waarbij alle mogelijkheden op tafel liggen? En wil de wethouder toezeggen dat de raad betrokken wordt richting het volgende moment waarop verlengd kan worden?

De heer Van Bergen (ChristenUnie) constateert dat alle mogelijkheden op tafel moeten komen. In welke richting dient gedacht te worden?

5 **Mevrouw Assen** (PvdA) geeft aan dat er gemeenten zijn, die het leerlingenvervoer in eigen beheer hebben genomen en soms samen met andere gemeenten. Op deze manier wordt niet per definitie gekozen voor aanbesteding. Daarnaast zit er ruimte in de manier van aanbesteden. Tot slot de link met inclusief onderwijs. Hoe meer kinderen naar het speciaal onderwijs gaan, hoe meer leerlingenvervoer er nodig is. Ziet de wethouder de link en hoe wordt daarop ingezet?

10 **De heer Stam** (Volt) geeft aan dat belangrijk is, dat het vervoer stabiel en voorspelbaar is. Daarnaast is Volt blij dat het huidige uitgangspunt is, dat zelfstandigheid bij het vervoer zoveel mogelijk wordt bevorderd en dat het werk voor de chauffeur aantrekkelijk moet blijven. Volt sluit zich hieromtrent aan bij de opmerkingen die zijn gemaakt over het toevoegen van begeleiders tijdens de rit en over de klachtenafhandeling. Kan de wethouder toezeggen dat in een volgende
15 aanbesteding wordt opgenomen dat de meldingen als klacht worden gerapporteerd? Verder ziet Volt graag dat de wethouder met schoolbesturen in gesprek gaat en dat de minimum afstand verhoogd wordt naar vier of zes kilometer.

20 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) vraagt of Volt herkent dat er situaties zijn dat ondanks de afstand, het toch belangrijk is dat kinderen vervoerd worden.

De heer Stam (Volt) antwoordt zich er bewust van te zijn dat dit soort situaties kunnen bestaan. Het is wel fijn als een en ander helder in kaart wordt gebracht. Verder lijkt het hem logisch als
25 ouders worden betrokken.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of niet meer naar maatwerk gekeken moet worden.

De heer Stam (Volt) vraagt zich af hoe snel dingen gewijzigd kunnen worden en wat juridische belemmeringen zijn. Daarnaast dient bekeken te worden of de groep die gebruikt maakt van
30 leerlingenvervoer iets kleiner kan worden gemaakt. Verder gaan in Utrecht vier op de tien VSO-leerlingen naar een school buiten de gemeente. Hoe verklaart de wethouder dat dit in Utrecht zo is en is het aanbod aan VSO-scholen wel toereikend?

35 **Mevrouw Assen** (PvdA) zegt benieuwd te zijn naar de reactie van de wethouder. Voorts vraagt zij of Volt ook vindt, dat mogelijk te snel wordt gekeken naar speciaal onderwijs.

De heer Stam (Volt) antwoordt dat eraan beide kanten problemen zijn, bij het regulier onderwijs en bij het speciaal onderwijs.

40 **Mevrouw Al-Sagaff** (VVD) merkt op dat opvalt dat de perceptie van de gemeente over de kwaliteit van het leerlingenvervoer verschilt van de perceptie van de ouders hierover. Naar aanleiding van de raadsinformatiebijeenkomst heeft de fractie een aantal vragen over het verlengen van de overeenkomst met de vervoerder. De redenen voor verlenging zijn onvolledig.
45 Er is niet gesproken met ouders en er is geen tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Verder sluit de VVD aan bij de opmerking van GroenLinks over het beter regelen van de mogelijkheid van een begeleider op de bus. De fractie sluit ook aan bij het punt om de klachtenprocedure makkelijker en meer transparant te maken. Een melding via de telefoon dient altijd als klacht te worden gezien om inzichtelijk te maken waar de grootste pijnpunten zitten. Utrecht heeft ook de mogelijkheid om te vervoeren naar meerdere adressen. Dit beschouwt de VVD als positief maar tegelijkertijd zitten
50 kinderen soms uren in de bus. Hier dient scherp op gelet te worden. Verder zit de gemeente aan veel tafels maar er is geen een gremium waarin alle losse partijen bij elkaar komen. Uit de inbreng van D66 bleek dat hiermee aan de slag wordt gegaan en dit vindt de VVD positief. Dan een punt over personeelstekorten. Zou aanbesteed kunnen worden bij verschillende tijden en kan onderzocht worden of betere arbeidsvoorwaarden leiden tot meer chauffeurs?

55 **Mevrouw Kendir** (Student&Starter) geeft aan dat Student&Starter ook vindt dat er generiek bekeken moet worden of er een begeleider aanwezig kan zijn op een bus.

60 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) vraagt of Student&Starter op alle bussen een begeleider wil. Dit vraagt een ander kostenplaatje.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) merkt op dat niet perse op elke bus en begeleider moet komen. Het gaat erom dat de noodzaak is uitgesproken.

5 **De heer Stam** (Volt) vraagt waar Student&Starter de begeleiders vandaan wil halen.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) kan zich voorstellen dat het energie en tijd kost om deze mensen te vinden. Zij vervolgt haar betoog met de klachtenprocedure. Hier is al veel over gezegd waar Student&Starter bij aan kan sluiten. Uit de raadsinformatiebijeenkomst is gebleken dat als
10 ouders boos opbellen dat hun klacht niet wordt geregistreerd. Kan dit worden veranderd in de klachtenprocedure? Verder is het belangrijk dat een ouder die een klacht heeft ingediend daar een reactie op krijgt. Kan dit worden meegenomen in de klachtenprocedure?

De heer Niqvist (Stadsbelang Utrecht) geeft aan dat er een contractpartij is die een oplossing dient te vinden. De vervoerder is verantwoordelijk voor de uitvoering en de gemeente kan de
15 betreffende partij in gebreke stellen.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) begrijpt het contractuele verhaal maar wijst er op dat tijdens de raadsinformatiebijeenkomst bleek dat er sprake is van veranderende omstandigheden en dat
20 van het contract opzeggen en het uitschrijven van een nieuwe aanbesteding geen garantie is voor een oplossing en waarschijnlijk zelfs alleen maar meer problemen creëert.

De heer Niqvist (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat de vervoerder het probleem dient op te lossen door mensen in te huren of door naar het product te kijken.
25

De heer Van Steeg (CDA) vraagt op welk vlak de huidige concessiehouder in gebreke blijft en of dit nu de reden is om ermee te stoppen.

De heer Niqvist (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat hij niet gezegd heeft dat gestopt moet worden. De huidige partij dient alleen haar verplichtingen na te komen. Hij wijst erop dat het hier
30 gaat om een resultaatverplichting.

De heer Otto (EenUtrecht) merkt op dat het werk van chauffeur niet loont bij een contract van 15 uur. Wil de wethouder erover nadenken om binnen de bestaande afspraken hier een aanpassing voor te doen? Wellicht kan naar 24 uur worden gegaan. Verder is gebleken dat een aantal ouders
35 niet op de hoogte was van het feit dat bij de gemeente gevraagd kan worden om een begeleider.

De heer Stam (Volt) vraagt waar de extra negen uur aan besteed wordt.

De heer Otto (EenUtrecht) antwoordt dat de uren uitgebreid kunnen worden door samen met de Regiotaxi afspraken te maken. De chauffeurs maken dan in de loop van de dag andere ritjes voor
40 bijvoorbeeld ouderen.

De heer Stam (Volt) vraagt of hij goed begrijpt dat de chauffeurs dan nog steeds voor 15 uur leerlingen vervoeren en er dan andere vervoerstaken naast krijgen.
45

De heer Otto (EenUtrecht) antwoordt bevestigend.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of EenUtrecht zich kan voorstellen dat er ook uren worden gerekend voor het contact met ouders.
50

De heer Otto (EenUtrecht) antwoordt dat dit onderzocht zou kunnen worden. EenUtrecht denkt wel dat chauffeurs per definitie zoveel mogelijk zouden moeten rijden. Verder was een aantal ouders er niet van op de hoogte dat zij een begeleider kunnen aanvragen. Op dit moment zouden
55 maar twee begeleiders actief zijn. Klopt dit?

De heer Simsek (DENK) geeft aan bij veel punten te kunnen aansluiten. Verder vraagt hij of de wethouder kan toezeggen dat gekeken zal worden hoe de aanpak van begeleiding op de bus makkelijker gemaakt kan worden. Graag reactie. Met betrekking tot de klacht- en meldprocedure merkt DENK op, dat kwetsbare groepen vaak moeite hebben om hier de weg in te vinden. Kan de
60

wethouder toezeggen te gaan werken aan een betere klacht- en meldprocedure voor ouders? Ten slotte zouden de Regiotaxi en het WMO-vervoer gecombineerd kunnen worden met het leerlingenvervoer. Kan de wethouder dit verkennen en de commissie hierover informeren?

5 **De heer Van Bergen** (ChristenUnie) bedankt allereerst de agendeerders van de raadsinformatiebijeenkomst en dit debat. Het is goed dat over dit onderwerp wordt gesproken. Er is ingegaan op de mogelijke versobering van de regeling door het opschuiven van de kilometergrens of door kritisch te kijken naar de doelgroep. Hij sluit graag aan bij de verkennende vragen daarover. De ChristenUnie ziet de versobering alleen als optie als het echt niet anders
10 kan. Er is een aantal andere opties aangegeven zoals flexibele openingstijden voor scholen. De fractie sluit hierbij aan en wijst erop dat chauffeurs hierdoor ook meer uren kunnen maken.

De heer Van Steeg (CDA) bedankt voor de organisatie van de raadsinformatiebijeenkomst. De fractie pleit voor een betere klacht- en meldregistratie en voor het beter luisteren naar ouders.
15 Verder heeft Stadsbelang Utrecht een aantal terechte opmerkingen gemaakt over de concessie en over hoe aangekeken wordt tegen de concessiehouder. Graag reactie van de wethouder hierop. Ten slotte dient naar de lange termijn gekeken te worden. Hierbij kan gedacht worden aan het samen met andere gemeenten kijken naar de aanbesteding, het uitbreiden van de werktijden van chauffeurs, het praten met scholen over de schooltijden en de begeleiding op de bus.

20 **De heer Van der Star** (PVV) zegt dat de fractie kan aansluiten bij veel punten die al zijn gemaakt. Het tekort aan chauffeurs speelt al een hele tijd en schoolgaande kinderen en ouders mogen hier niet de dupe van zijn. Voor de korte termijn dient er snel een oplossing te komen. De oplossing van de vervoerder baart de PVV echter zorgen. Komen ouders van kinderen die recht hebben op
25 toekenning niet voor problemen te staan?

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

Wethouder Eerenberg dankt de commissie voor alle vragen. Hij begint met de vraag wat er nu eigenlijk aan de hand is. Ten eerste noemt de wethouder de schrijnende verhalen van ouders. Hij
30 wijst erop dat de perceptie van de gemeente en die van de ouders beide waar zijn. Ten tweede dient het tekort op de arbeidsmarkt niet onderschat te worden. Als gekeken wordt naar de demografische gegevens, is duidelijk dat steeds minder mensen aan de arbeidsmarkt gaan deelnemen.

35 **De heer Niqvist** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat in het ene vakgebied een overschot aan mensen kan zijn en in het andere vakgebied een tekort.

Wethouder Eerenberg antwoordt het daarmee eens te zijn. Hij probeert de brede context te schetsen. Verder zijn in coronatijd veel chauffeurs naar andere beroepen gegaan. De wethouder concludeert dat er sprake is van een maatschappelijk relevant probleem met schrijnende gevallen die onacceptabel zijn. Vervolgens gaat hij in op wat gedaan kan worden op de korte termijn. Op de korte termijn moet de klachtenprocedure beter worden. Hier wordt ook al aan gewerkt. Daarnaast dient er een ronde tafel te worden georganiseerd. Samen met ouders kan er dan gekeken worden
40 naar oplossingen. De wethouder zegt de suggestie over te nemen om de ronde tafel uit te breiden of een andere ronde tafel te organiseren waarvoor alle betrokken partners worden uitgenodigd. Vanuit dat gesprek kan gekeken worden waar er leerlingen zitten waarvoor meer maatwerk nodig is. De wethouder zegt ook toe inzichtelijk te maken om hoeveel leerlingen het gaat, hoeveel ouders, waar zij wonen en om welke scholen het gaat. De commissie kan dan een debat voeren
45 over het vervolg van de verordening. Vervolgens geeft de wethouder aan dat er nu vier begeleiders zijn. Hij denkt overigens niet dat op elke bus een begeleider dient te komen. Bij 10% tot 15% van de ritten is de nood hoog.

50 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) vraagt of het niet nu al zo is, dat ouders recht hebben op een begeleider als zij dat aanvragen.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat in de verordening niet staat dat ouders een begeleider kunnen aanvragen. Er staat wel in dat ouders het recht hebben om zelf hun kind te begeleiden.

60 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) vraagt wie omtrent de begeleiders het initiatief gaat nemen.

Wethouder Eerenberg denkt dat dit besproken dient te worden aan de tafel waar iedereen aan zit.

5 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) vraagt of de begeleiders vrijwilligers of betaalde pedagogische krachten zijn.

10 **Wethouder Eerenberg** zegt op korte termijn ruimte te zien voor ouders. Daarnaast kan een oproep voor vrijwilligers worden gedaan. Voor de middellange termijn, als 10% tot 15% van de ritten een begeleider dienen te hebben, zal een begeleider iemand zijn met een pedagogische achtergrond die betaald krijgt.

15 **De heer Van Bergen** (ChristenUnie) merkt op dat kinderen behoefte hebben aan een of maximaal twee verschillende chauffeurs per week. Geldt dit ook voor de vrijwilligers en hoe realistisch is dat?

20 **Wethouder Eerenberg** begrijpt dat vaste gezichten fijn zijn en voor sommige kinderen zelfs essentieel. Iedereen doet zijn best om dit waar te maken maar met dertig vacatures en 12% ziekteverzuim is dat niet makkelijk.

25 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) vraagt of niet eerst gekeken kan worden of het gat gevuld kan worden met vrijwilligers.

30 **Wethouder Eerenberg** benadrukt dat hierom op de korte termijn wordt ingezet op de inzet van ouders en vrijwilligers. Vervolgens geeft de wethouder aan, dat er een dashboard komt en dat hij het eerste concept daarvan voor zich heeft. Binnen nu en twee weken wordt het dashboard naar de commissie gestuurd. Verder worden er ook ritjes gemaakt waarbij de chauffeur voor de deur staat maar er geen kind is. Er dient met betreffende ouders hierover in gesprek te worden gegaan. Dan de middellange termijn. Hierbij zal vooral inzicht worden verschaft. Met betrekking tot de lange termijn meent de wethouder dat gesproken moet worden over de gezamenlijke aanbesteding. Daarnaast zijn er drie oplossingsrichtingen in het onderwijs: meer inclusief onderwijs; meer VSO-locaties in de stad; en de lestijden.

35 **De voorzitter** inventariseert of er antwoorden op vragen worden gemist.

40 **De heer Stam** (Volt) vraagt hoe het komt dat er zoveel kinderen naar een school buiten de gemeente reizen.

45 **Mevrouw Assen** (PvdA) heeft gevraagd of een doorkijk naar over twee jaar kan worden gemaakt.

50 **Mevrouw Kendir** (Student&Starter) heeft gevraagd of er een terugkoppeling kan plaatsvinden als ouders een klacht hebben ingediend.

55 **Wethouder Eerenberg** antwoordt op de vraag van Volt, dat dit enerzijds te maken heeft met het gat in het aanbod en dat anderzijds ouders een vrije schoolkeuze hebben. Daarnaast is het zo, dat elke speciaal onderwijsschool een regionale school is. Tegen Student&Starter zegt de wethouder, dat de opvolging onderdeel is van de klachtenprocedure en tegen de PvdA zegt hij dat als er meer inzicht is, dat helderder is welke knoppen er zijn waarmee het debat over de toekomst gevoerd kan worden. Een en ander zal geformaliseerd worden in een raadsbrief.

60 **De voorzitter** vraagt of de wethouder iets kan zeggen over de timing hiervan.

65 **Wethouder Eerenberg** denkt dat het goed is als eerst de sessie wordt gehouden en dat een kwartaal nodig is om deze te organiseren. Vervolgens is nog een kwartaal nodig om een goede brief te schrijven. Voor de zomer is een en ander dan afgerond.

70 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) vraagt of op meer structurele basis gesproken kan worden met schoolbesturen.

75 **Wethouder Eerenberg** antwoordt dat die gesprekken structureel zullen zijn.

De voorzitter herhaalt de toezeggingen.

Wethouder Eerenberg stuurt, binnen 14 dagen een overzicht met relevante data omtrent het leerlingenvervoer.

5

Wethouder Eerenberg constateert dat dit het dashboard betreft en dat die binnen 14 dagen naar de commissie komt.

De voorzitter herhaalt de toezeggingen.

Wethouder Eerenberg nodigt de raadsleden uit voor een ronde tafelgesprek met ouders en andere betrokkenen. Voor de zomer wordt hier een brief over naar de commissie gestuurd.

10

Wethouder Eerenberg legt uit dat uit de eerste sessie een aantal knoppen volgen waar aan gedraaid kan worden. Deze komen in een brief die voor de zomer komt.

15

Mevrouw Assen (PvdA) ziet graag dat de sessie in het eerste kwartaal wordt gehouden.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat de sessie in het eerste kwartaal gehouden kan worden.

20

De heer Stam (Volt) vraagt wanneer de informatie komt over de leerlingen en hoever zij reizen en waarom.

De voorzitter constateert dat die informatie voor de zomer komt.

25

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vraagt of er een toezegging is gedaan over de klachtenprocedure.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat in januari hier een brief over wordt gestuurd.

30

De voorzitter herhaalt de toezeggingen.

Wethouder Eerenberg stuurt in januari een brief over de klachtenprocedure.

Wethouder Eerenberg stuurt na de zomer een brief over zijn plan en het vervolg.

35

De voorzitter inventariseert of er een raadsagendering moet komen.

Mevrouw Assen (PvdA) vindt dat geen raadsagendering nodig is.

De voorzitter concludeert dat er geen raadsagendering komt. Hij schorst de vergadering om 12.30 uur.

40

Verslag openbare middagvergadering commissie Onderwijs, Werk en Economie

Datum 17 november 2022
Locatie Raadzaal, stadhuis
Verslag door mw. M. Fortuin (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. R. van der Zweth, de wethouder, mw. S. Schilderman, de leden, dhr. H. Bakker (D66), dhr. A. Stam (Volt), dhr. M. Talhaoui (PvdA), (VVD), mw. M. Al-Saqaff (VVD), mw. B. Chirino (ChristenUnie), dhr. I. Simsek (DENK), dhr. J. Otto (EenUtrecht), dhr. B. Van Steeg (CDA) en dhr. H. Dijkstra, mw. M. Fattal (GroenLinks), mw. L. Snippe (PvdD), dhr. V. Stevens (Student&Starter), commissiegriffier, mw. W. Kok. Voorts aanwezig enkele medewerkers.

Afwezigen

De fractie van Stadsbelang Utrecht, de fractie van Utrecht Solidair de fractie van BIJ1.

Verslag middagvergadering commissie Onderwijs, Werk en Economie

8. Raadsvoorstel Akkoord inzet Meerjarenstrategie Regionale Ontwikkel Maatschappij (ROM) 2023-2026	11
LIJST VAN TOEZEGGINGEN	23

De voorzitter opent de vergadering om 13.30 uur en heet iedereen van harte welkom. Agendapunt 8 is geagendeerd voor 90 minuten. De vergadering zal tot 15.00 uur zal duren i.v.m. de werkzaamheden van de wethouder.

8. Raadsvoorstel Akkoord inzet Meerjarenstrategie Regionale Ontwikkel Maatschappij (ROM) 2023-2026

De voorzitter vraagt de aanwezigen akkoord te gaan met dit voorstel. Op 12 december 2022 volgt behandeling van de strategie in de aandeelhoudersvergadering. Aan de wethouder zullen vier punten worden meegegeven voor de uitwerking van de strategie. Het debat zal gevoerd worden in twee termijnen.

De heer Van Steeg (CDA) deelt mee dat het CDA in beginsel positief is. Het kan een belangrijk middel zijn om ondernemerschap en innovatie te stimuleren. Voorwaarde is wel dat innovatief in het MKB snel herkend wordt en dat er snel ingespeeld wordt op nieuwe kansen. Hij vraagt hoe de wethouder de flexibiliteit van de ROM ziet en of er een koppeling is met de Utrechtse

5 economische agenda. Gezondheid wordt wel genoemd, maar niet deze koppeling. Hij hoort graag een reactie van de wethouder. Een ander punt is de samenwerking met de EBU. De vraag is hoe er door de ROM gebruik gemaakt wordt van ideeën. Over de storting is er een juridische discussie. Het college stelt zich op het standpunt – volgens hem terecht - dat er met corona al gestort is. Er zou juridisch zijn vastgelegd dat dit tot vijftig miljoen zou zijn. De discussie verbaast hem. Hij hoort graag de reactie van de wethouder.

10 **De heer Bakker** (D66) meldt dat hij de vaste woordvoerder van D66, Maarten Koning vervangt. D66 is blij dat de agenda voor de ROM zo nadrukkelijk wordt voorgelegd aan de raad. D66 vindt het belangrijk dat deze organisatie er is, zeker omdat er in deze regio zoveel starters en
15 doorgroeïende bedrijven zijn, maar ook omdat hierbij heel Nederland inmiddels afgedekt is met zo'n ontwikkelmaatschappij. De focus van het college is goed te volgen, omdat die in lijn is met waar men in de regio sterk in is. D66 voorziet dat de maatschappelijke noodzaak alleen maar groter wordt om meer te doen voor de eerste lijn (de toekomstige leefomgeving) door een effectievere en efficiëntere aanpak. Alleen zo kan het onze regio lukken de energietransitie te versnellen, de circulaire economie te omarmen en werk te maken van gezondheid. Daar zijn die ondernemers hard bij nemen.

Bij interruptie merkt **mevrouw Al-Saqaff** (VVD) op te horen dat D66 het eens is met de positionering van het college wat betreft gezondheid. De ROM geeft aan drie ecosystemen. Duurzaamheid en *media & gaming* worden door het college niet expliciet genoemd.

20 **De heer Bakker** (D66) merkt op dat hij een verscherping ziet op het vlak van circulair. D66 snapt de keuze voor gezondheid. Circulair wordt genoemd als een prioriteit. In de stukken van het college is dat nog niet zo zichtbaar, maar de ambities in de stad zijn terecht hoog. Om die ambities te realiseren is opschaling nodig. Juist hier is innovatie door ondernemers in het
25 investeringsgebied belangrijk. De vraag is dan ook: is het college bereid dit in de aandeelhoudersvergadering nadrukkelijker onder de aandacht te brengen in het door haar geschreven stuk? Graag een reactie hierop. D66 wil dat de ROM mee kan blijven groeien met de behoefte die er in onze regio is door startende ondernemers te ondersteunen. Daarvoor is in het coalitieakkoord genoeg geld vrijgemaakt, maar mogelijk wordt er de komende jaren een beroep op ons gedaan. Het CDA zei daar al iets over; er is wat ruis. Kan de wethouder daarop reageren?
30 Voor D66 is het denkbaar, maar het is ook afhankelijk van hoe de stad en de economie zich gaan ontwikkelen. Tijdige betrokkenheid van de raad is belangrijk. Onze indruk is dat de ROM steeds bekender aan het worden is, maar het kan beter. Wat doet het college en wat doet de ROM-organisatie zelf om de bekendheid te verbeteren? Is de bekendheid al eens gepeild bij de ondernemers? Kan het college deze vragen beantwoorden en waar nodig meer inzet plegen?

35 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) meent dat de ROM ontzettend belangrijk is voor de ondersteuning van innovatieve ideeën voor startups en scale-ups. De Meerjarenstrategie (MJS) ziet er goed uit. Wel is er een aantal vragen:
Hoe verhoudt punt 1 (positionering van gezondheid) zich tot de door de ROM voorgestelde inzet binnen de drie ecosystemen: *life sciences & health*, *Earth Valley*, *media & gaming*. Voor de VVD
40 zijn deze alle drie belangrijk. Daar zit gezondheid al in. Waarom moet dit apart benoemd worden? Zijn de onderwerpen duurzaamheid en digitalisering hiermee weg? Wat de VVD betreft wordt de focus van het college aangepast. Bij punt 1 wil de VVD naast gezondheid en digitalisering ook duurzaamheid. Deze onderwerpen liggen in elkaars verlengde.
Ook mist de VVD de koppeling met de economische agenda voor Utrecht, zoals ook door het CDA
45 benoemd is.
Wat is de meerwaarde van punt 4? De ROM geeft aan al 20% te reserveren voor onvoorziene ontwikkelingen. Moet dit volgens het college verbreed worden als hierop wordt ingezet? De VVD ontvangt graag een reactie.
De ROM voorziet een afgesproken bijstorting door de aandeelhouders voor 2026. Het college
50 geeft aan dat in juridische zin volgens de bestuursovereenkomst de storting al in 2021 is gedaan. Een eventuele extra storting wordt voorgelegd aan de aandeelhoudersvergadering. De VVD wil dat dit dan ook nadrukkelijk met de raad besproken wordt. Graag een toezegging daarop.
Twee tegenstrijdige punten: er wordt geschreven over benodigde investeringen in innovatie en

netwerken met als doelstelling 100.000 gezonde en duurzame banen te creëren. Daarnaast wordt vermeld dat arbeidsmarkttekorten en een gebrek aan vestigingsplaatsen een rem zijn op de economische groei. Die twee stroken niet helemaal met elkaar. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat die 100.000 banen er komen? Wellicht moet worden ingezet op het opleiden van mensen om zo de tekorten aan te vullen.

De VVD wil een grotere focus op het mbo. In de MJS wordt geschreven over een hoogopgeleide bevolking; het document is ervan doordrenkt. De vraag is op deze term nog langer gebruikt moeten worden. Een specifieke plek voor het mbo is gewenst. De VVD ontvangt graag een reactie.

De heer Stevens (Student&Starter) wil zich graag aansluiten bij de punten van de VVD. Student&Starter is erg tevreden met de aanwezigheid van de ROM in deze prachtige regio. Veel startups en scale-ups willen graag bijdragen aan een gezonder, duurzamer en innovatiever Utrecht maar zij lopen vast omdat ze bij de bank geen lening kunnen krijgen. Student&Starter ziet hierin de grote meerwaarde van de ROM. De keuze voor de drie ecosystemen lijkt ons een weloverwogen keuze. Drie systemen waar in de regio groei in zit en dan met name in *media & gaming*. Wij zien hierin veel kansen, maar maken ons gematigd zorgen over de inflatie en andere ontwikkelingen in de maatschappij. Ook maken wij ons zorgen over de inzet om de hierheen gehaalde internationale bedrijven hier te houden. Om die reden zouden wij graag een jaarlijkse evaluatie willen. Student&Starter ontvangt graag een reactie.

De heer Bakker (D66) merkt op dat Student&Starter het over circulaire economie heeft. Is Student&Starter het met D66 eens dat binnen de toekomstgerichte leefomgeving de circulaire economie een rol speelt? Ook de vragen vanuit de maatschappij en ondernemers voor de investeringen vragen nadrukkelijk om aandacht.

De heer Stevens (Student&Starter) is het hier mee eens.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) gaat in op de ROM. De ROM biedt enorme kansen om in de hele regio om te sturen in de economie. Volgens de landelijke overheid gaat het om marktwerving, innovatie om innovatie. Economische beleid moet vooral gericht zijn op groei. GroenLinks Utrecht begrijpt dat het doelgericht moet zijn. Het moet een kleinere, sociale basis bieden voor iedereen die dit nodig heeft. De economie moet gericht zijn op brede welvaart. GroenLinks is blij dat dit is terug te zien in de inzet van het college. Het voorstel is dat de aandeelhouders hier scherp op insteken en dat er activistisch aandeelhouderschap voeren. De vraag is wie ervan profiteert en wat er van dit beleid terug te zien is in de lokale economie voor de lokale gemeenschap. Biedt het ons voldoende voor de grote uitdagingen waar we voor staan, zoals klimaatverandering, werkeloosheid, vergrijzing, humane vluchtelingenopvang. Dat is voor GroenLinks de hamvraag. Groei *an sich* mag geen doel zijn. Dat staat ook in het meerjarenplan van de ROM. Het moet meetbaar zijn. De vraag is hoe de wethouder dit voor zich ziet. Is er een toetsingscriterium voor brede welvaart? Zijn er indicatoren voor? GroenLinks is sterk voor een gemeenschapseconomie, waarbij er geld van de regio terugstroomt in de lokale economie. Minder bezig zijn met grote internationale bedrijven en meer bezig zijn met economische ontwikkeling van kwetsbaren. De vraag aan de wethouder is of voor de raad inzichtelijk gemaakt kan worden welke investeringen van de ROM en op welke manier dit de positie van kwetsbare medemensen kan versterken. Het zwaartepunt van de positionering ligt op gezondheid. Waarom is deze keuze gemaakt en niet voor duurzaamheid? Er wordt gezegd dat het correspondeert met de *World Economic Reset*. Ook gezondheid. GroenLinks ziet graag dat het zwaartepunt wordt verlegd. Welk effect hebben bepaalde investeringen op arbeidsplaatsen in de regio? En zijn die duurzaam? Komen Mbo'ers voldoende zichtbaar naar voren? Kan de wethouder dit inzichtelijk maken? Dat wil GroenLinks kwalitatief terugzien.

De voorzitter merkt op: dat waren enkele interrupties.

De heer Bakker (D66) merkt op dat het moet werken in de wijken. Hij wil weten wat GroenLinks nu precies vraagt. De ROM is er om te innoveren, te helpen bij innovatie, voor bedrijven die gewaagde investeringen doen voor bepaalde innovaties op het gebied van bijvoorbeeld

gezondheid, zoals een nieuw medicijn tegen kanker. Ook circulair en het klimaat worden genoemd. Wat moet er dan volgens GroenLinks veranderen?

5 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) beaamt dat de ROM gericht is op verkeerde innovatie. Wat gebeurt er met de innovaties? Ondernemers steunen die bezig zijn met doelen die meetbaar zijn? Dat zal niet direct een kankermedicijn zijn. In de regio is er Banen voor Utrecht. GroenLinks wil dat er grip is op waar de voordelen van die investeringen voor innovatie naar toe gaan.

De heer Bakker (D66) geeft aan dat het doel van de ROM toch niet is het zomaar ondersteunen van ondernemers. Dat is toch niet de opdracht die de ROM heeft meegegeven.

10 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) meent dat het deels nodig is, ook als dit niet meetbaar is. Zo maar investeren zonder echt na te denken is niet aan te bevelen. GroenLinks wil daar grip op houden.

De heer Bakker (D66) is het hiermee eens: het moet zo meetbaar mogelijk zijn. Maar D66 is het er niet voor om zomaar aan ondernemers geld te geven. Het moet gericht worden op gebieden waar gewone geldstromen niet komen en waar een maatschappelijk doel is.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) is het hier mee eens.

15 **Mevrouw Al-Saqaiff** (VVD) meent de focus te horen op duurzaamheid in combinatie met wat GroenLinks zei over het ondersteunen van mensen met gezondheidsproblemen in bepaalde wijken. Waarom moet er een focus op duurzaamheid zijn?

20 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) meent dat het zwaartepunt op gezondheid moet liggen. De vraag van de VVD is waarom voor één speerpunt is gekozen en niet voor alle speerpunten. GroenLinks ondersteunt deze vraag en meent dat het zwaartepunt op duurzaamheid gelegd zou moeten worden. Daar ligt een grotere uitdaging.

Mevrouw Al-Saqaiff (VVD) kan dit volgen, maar vraagt zich af hoe dit strookt met het economische profiel. Dan is gezondheid eerder een focuspunt.

25 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) kijkt er heel anders naar. Duurzaamheid is een van de kernpunten van een gezond stedelijk leven. Het gaat ook om een goede luchtkwaliteit.

Mevrouw Al-Saqaiff (VVD) is van mening dat de drie ecosystemen als focuspunt dienen en niet alleen gezondheid of duurzaamheid.

30 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) vindt dit een terecht punt. Er zijn ook kleine aandeelhouders in de ROM. GroenLinks blijft erbij dat de focus op duurzaamheid zou moeten liggen en niet per se op de andere punten.

35 **De heer Stam** (Volt) sluit zich graag aan bij wat de andere partijen hebben aangegeven. Hij vindt de inzet van de ROM erg goed en ook de gekozen focusgebieden. Ook sluit hij graag aan bij wat er over het mbo is gezegd. Een aanvullende vraag betreft de exploitatiebijdrage. Deze vindt Volt vrij omvangrijk. Hoeveel dragen de andere aandeelhouders bij aan de exploitatie van de ROM? Welke ontwikkelingen verwacht zij in de exploitatiebijdrage, gaat die gedekt worden door de opbrengst van de investeringen of gaat die juist toenemen?

40 **De heer Talhaoui** (PvdA) noemt het helpen van een regionale investeringsmaatschappij die innovatie aanjaagt voor ambitieuze ondernemers die op de markt geen lening kunnen krijgen een goede zaak. Goed voor de economie, voor de stad en voor een groene toekomst. Toch zijn we, net als bijvoorbeeld de Algemene Rekenkamer, kritisch op de hoge exploitatiekosten. Landelijk en regionaal bestaan er nog geen normen voor de looptijd van fondsen. De vraag aan de wethouder is wanneer de genoemde ecosystemen eindelijk volwassen zijn geworden. Dan kunnen we
45 wellicht de exploitatiebijdrage verminderen en de ingelegde miljoenen terugverwachten. Er wordt gesproken over netto 100.000 gezonde banen, voor mensen die zelf niet makkelijk aan het werk

5 komen, en die wonen in bepaalde wijken waar de werkloosheid hoog is. Het zou dan vooral gaan om banen voor praktisch geschoolde Utrechters, niet alleen voor de theoretisch geschoolden. Ook in de moties die al eerder zijn aangenomen, bijvoorbeeld over het tegengaan van werkloosheid, samen met het CDA en GroenLinks in 2020 ingediend, is dat al duidelijk aangegeven. In de MJS ontbreekt volgens de PvdA de focus juist op het creëren van specifiek deze praktische en mbo-
10 banen. Hoe staat de wethouder hierin? Graag een reactie. Op dit moment zien we grote personeelstekorten bij de huidige banen. Inzetten op meer banengroei zal het probleem van verdringing kunnen opleveren. Zetten we nu niet iets in dat voor een andere tijd is gemaakt, ten tijde van minder werkloosheid? Wat kan de wethouder doen om dit tegen te gaan? De focus op *media & gaming* draagt niet heel veel bij aan de doelen van de gemeente. De vraag is waarom hiervoor gekozen is. Graag een reactie.

De heer Stam (Volt) merkt op dat het klinkt alsof de PvdA kritisch is dat de ROM banen schept die bijdragen aan innovaties op het gebied van duurzaamheid. Vindt de PvdA dat het anders zou moeten liggen?

15 **De heer Talhaoui** (PvdA) is zoals eerder opgemerkt blij dat er een investeringsmaatschappij is die juist de leningen aan mensen biedt die geen doelmatige lening kunnen krijgen. Dat is een goede zaak. We hebben het nu vooral over de invulling. Waar ga je je op richten? Wat is het doel van de ROM? We willen dat er banen bijkomen voor mensen die het moeilijk hebben.

20 **De heer Stam** (Volt) deelt de mening van de heer Talhaoui, maar tegelijkertijd is het ook wel belangrijk dat er mensen zijn die de kans krijgen om te innoveren op het gebied van duurzaamheid. Onze maatschappij heeft dat nodig. Daar moeten praktisch geschoolden tussen zitten, maar dat zijn niet alleen mbo'ers.

De heer Talhaoui (PvdA) merkt op dat er niet alleen banen gezocht worden voor praktisch opgeleide Utrechters.

25 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) merkt op dat in Utrecht *media & gaming* heel groot zijn. Ze kan zich voorstellen dat daarin geïnvesteerd wordt. Weet de heer Talhaoui dan ook dat *gaming* een gezondheidsaspect kan hebben, bijvoorbeeld psychische klachten?

De heer Talhaoui (PvdA) geeft aan dat dit voor hem niet prioriteit nummer 1 is.

30 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) merkt op dat Utrecht koploper is in *media & gaming*. Wil de heer Talhaoui die positie niet behouden?

De heer Talhaoui (PvdA) beaamt dat er een koppositie is, ondanks de overheid. Dat wil niet zeggen dat daar heel veel geld in gestopt moet worden. Laat de markt haar werk doen.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) deels, want de ROM investeert wel in nieuwe initiatieven op dat gebied. Dan hebben we alsnog een vinger in de pap.

35 **De heer Talhaoui** (PvdA) merkt op geen vraag te horen.

40 **Mevrouw Chirino** (CU) merkt op dat de CU tevreden is met de inzet van de wethouder en de ROM, en met de vier aandachtspunten die zijn geformuleerd. Op een aantal punten hebben we wel wat vragen aan het college. De gemeente Utrecht is een typisch volger geweest bij de totstandkoming van de strategie. Kan de wethouder aangeven welke aandachtspunten worden gedeeld en hoe die verwerkt zijn in het stuk? Kan worden aangegeven of wordt ingezet op een tussentijdse evaluatie? Wordt dit voorgelegd aan de raad? Graag een toezegging hierover. Het is daarnaast goed dat de juistheid van een eventuele extra storting onder de aandacht wordt gebracht. Mocht het tot een aanvullende storting komen: wordt een besluit daarover voorgelegd aan de raad? Graag hierover een toezegging.

De heer Talhaoui (PvdA) vraagt of de CU het eens is met de PvdA dat een extra storting nu niet aan de hand is.

5 **Mevrouw Chirino** (CU) beaamt dit. Mocht dit wel zo zijn dan vindt de CU het belangrijk dit eerst in de raad te bespreken. Een specifieke passage in de MJS vermeldt dat er op de inzet van acquisitie van bedrijven spanning wordt ervaren door het tekort aan ruimte en woningen. De oplossing hiervan bij een bredere publieke verantwoordelijkheid ligt. Hoe leest de wethouder dit en welke rol is er voor de gemeente? Dan het verzoek of de SDG voor het klimaat kan worden toegevoegd. Daarnaast is de vraag hoe *gaming* kan bijdragen aan het bewust worden van het klimaat. Graag een reactie van de wethouder. In aanvulling op het punt van GroenLinks over groei is de vraag of het doel van gezonde economische groei en het subdoel blijvend snelst groeiend hierbij past. De CU sluit zich hierbij aan. Ook wil de CU zich aansluiten bij punt van de VVD over wereldtalent. Ook hier graag een reactie van de wethouder.

15 **Mevrouw Snippe** (PvdD) merkt op dat in de MJS de mens centraal staat, niet de toekomst van de planeet en dat in tijden van klimaatcrisis en biodiversiteitscrisis. De MJS is gericht op economische groei van internationalisering, handel en exportbevordering. De focus zou op duurzaamheid moeten liggen. De PvdD ziet de urgentie van de genoemde crises niet terug in de boodschap van het college richting de aandeelhoudersvergadering. Hoe is dit mogelijk? Hoe gaat de wethouder de zorgen van de PvdD hierover wegnemen? Hoe wordt het ecologisch plafond van onze planeet gerespecteerd? Wat kan de wethouder hierop toezeggen? Als er actief gestuurd wordt op meer groene bedrijven, stuur dan ook op minder vervuilende bedrijven. Aangezien Life sciences & health één van de ecosystemen is waarop wordt ingezet, stuur dan op bedrijven die niet aan dierproeven doen. Is de wethouder bereid om deze boodschap ook mee te nemen?

Mevrouw Chirino (CU) refereert aan Life Sciences en de koppeling met dierproeven. Dat is één van de meest vervuilende sectoren.

25 **Mevrouw Snippe** (PvdD) begrijpt de vraag niet helemaal.

Mevrouw Chirino (CU) had gehoopt dat de PvdD deze twee (Life sciences en klimaat) zou koppelen.

30 **Mevrouw Snippe** (PvdD) merkt op dat ze Life sciences heeft genoemd vanwege de koppeling met dierproeven. We weten dat er ontwikkelingen zijn om manieren te vinden om dierproeven te verminderen. De link die de CU legt is correct.

De heer Bakker (D66) vraagt aan de PvdD of een energietransitie en een circulaire economie mogelijk zijn zonder innovatie?

35 **Mevrouw Snippe** (PvdA) vindt dit een algemene vraag. Ze denkt dat er wel mogelijkheden liggen, maar ook innovatie gaat vaak gepaard met energiegebruik, met nog meer gebruik van grondstoffen. We moeten ons niet blind staren op innovatie en groei. Het is ook een kwestie van minder, minder, minder consumeren en minder gebruik van grondstoffen.

De heer Bakker (D66) geeft aan dat één van de belangrijkste punten van de Rom de transitie is. Daarvoor zijn deze investeringen en dit soort ondernemers nodig. Jammer dat de PvdD dat wegzet alsof het alleen maar een agenda is om te consumeren. Zo leest hij dat absoluut niet.

40 **De heer Van Steeg** (CDA) ziet het vooral als het versterken van de economische structuur. Hij vraagt aan de PvdD of men het ziet als het vergroten van de economie.

Mevrouw Snippe (PvdD) meent dat wordt ingezet op economische groei.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat er staat: de visie van de ROM is het versterken van de economische structuur. Er staat niet: vergroten van de economische structuur.

Mevrouw Snippe (PvdD) geeft aan dat de urgentie in deze tekst niet doorklinkt. Waar zijn de crises te bekennen?

De heer Talhaoui (PvdA) vraagt aan de PvdD hoe men dit document anders had willen zien. Gaat het om duurzaamheid zonder economische groei? Wat zou er dan in moeten staan?

- 5 **Mevrouw Snippe** (PvdD) merkt op dat haar partij in 2020 tegen het raadsvoorstel voor de ROM heeft gestemd. Men wilde het geld anders investeren.

De heer Otto (EenUtrecht) geeft aan dat men zich graag wil aansluiten bij GroenLinks en de PvdA als het gaat om kwetsbare ondernemers in kwetsbare wijken. Ondernemers die zich met praktische geschoolden willen bezig houden komen er misschien in de ROM een beetje bekaaid van af.

De heer Simsek (DENK) wil zich bij het punt van de PvdA aansluiten wat betreft aandacht voor banen voor praktisch geschoolden. Ook wil hij zich aansluiten bij het punt van de PvdD wat betreft het sturen op bedrijven zonder dierproeven.

De voorzitter geeft aan dat iedereen zijn of haar bijdrage geleverd heeft.

- 15 Er volgt een schorsing tot 14.15 uur.

De voorzitter hervat de vergadering. Hij dankt de fracties voor hun bijdragen en geeft het woord aan de wethouder.

Wethouder Schilderman dankt de voorzitter en de commissieleden voor de vele en snelle vragen die gesteld zijn. Zij zal per partij antwoord geven op de gestelde vragen.

- 20 **CDA:**
De vraag naar de flexibiliteit.

Wethouder Schilderman: *De ROM is bijzonder flexibel gebleken. De ROM is in 2020 opgericht, in coronatijd. Men heeft kunnen inspelen op die ontwikkelingen. Het is een aandachtspunt, maar we zijn gesterkt in het vertrouwen dat men flexibel is.*

- 25 De vraag naar de koppeling met de Utrechtse agenda en de zoektocht naar hoe die daarin is geborgd.

Wethouder Schilderman: *We vinden het van groot belang dat die geborgd is. Dat is gedaan via de regionale economische agenda. Dat is het beleidskader waar de ROM aan gebonden is.*

De vraag naar de samenwerking met de EU:

- 30 **Wethouder Schilderman:** *De samenwerking met de EU gaat goed. De taakverdeling is helder. De Rom is voor het innovatieve deel. De EU is voor het bredere vestigingsklimaat en het netwerk van grote werkgevers. De EU heeft geen uitvoeringsorganisatie, de ROM wel. Dat is een afstemming van hoe zaken worden uitgevoerd. Zij heeft wel de ervaring dat het goed gaat. Er is bij de oprichting van de EU in de huidige vorm geprobeerd er geen hele zware organisatie van te maken: er werkt maar één persoon voor de EU.*

De storting: het juridisch vastleggen van de storting: (meerdere partijen stelden deze vraag)

- 40 **Wethouder Schilderman:** *De tweede storting is juridisch vastgelegd in een bestuursovereenkomst, net als het doel-vermogen van vijftig miljoen van de ROM. Met de extra storting in 2021 is hieraan voldaan. De voortgang van de investeringen bij de ROM worden goed in de gaten gehouden. De ROM is namelijk niet alleen van Utrecht. De ROM kan de ambitie hebben sterker te groeien dan is afgesproken. Als er een verzoek komt voor een verdere storting wordt die vraag natuurlijk bij u neergelegd. U heeft het budgetrecht.*

Interruptie door de heer Stam (Volt):

De heer Stam (Volt) vraagt of het huidige investeringsgeld voldoende is voor de ambities die de ROM heeft.

5 **Wethouder Schilderman** geeft aan te verwachten dat het voor de aankomende jaren voldoende zal zijn. De ROM is in 2020 opgericht. Er zijn verschillende vormen van financiering, waarvan een gedeelte ook deelnemingen zijn. Die deelnemingen betalen op langere termijn terug. De vraag zal altijd zijn is hoe snel het terugkomt en wanneer het helemaal zelfvoorzienend kan zijn. Voor de komende jaren verwacht zij dat het voldoende is. Als de ambities voor een innovatief MKB veel hoger zijn, zou een extra storting kunnen helpen. Ze verwacht dit niet op heel korte termijn.

Vervolg interruptie van de heer Stam (Volt):

10 **De heer Stam** (Volt) merkt op dat er een soort prognose is, waarmee werd aangegeven wanneer dat investeringsgeld wordt uitgegeven. De extra storting werd daarbij ook genoemd. Kan de wethouder aangeven of er rekening is gehouden met die storting?

15 **Wethouder Schilderman** wil zich aan de beweegredenen nog niet wagen. De ROM heeft een grotere ambitie, bijvoorbeeld met innovatie. Dat moment zou kunnen komen, maar het hangt ook af van voldoende bedrijven die passen in de ecosystemen. Zij zegt toe hierop terug te komen als dit aanstaande is. Als er sprake is van veel hogere ambities, dan helpt geld altijd.

Vervolg interruptie van de heer Stam (Volt):

De heer Stam (Volt) vraagt of de wethouder deze vraag kan stellen in de aandeelhoudersvergadering en hierop terugkomen?

20 **Wethouder Schilderman** vindt het prima om hierover te spreken in de aandeelhoudersvergadering. Ze vindt het heel belangrijk dat in de aandeelhoudersvergadering benoemd wordt dat de storting is gedaan. Ook de eventuele verwachtingen over bijstorten zullen dan besproken worden.

25 **VVD:**

De regionale economische agenda heeft drie poten neergezet: gezonde mensen, een duurzame gezonde leefomgeving en digitalisering.

30 **Wethouder Schilderman:** Dat is de basis voor al die verschillende dingen. Bij de ROM heet dit dan anders, nl. Life Sciences & health, Earth Valley en media & gaming. Dit speelt ook bij de EU en de Utrecht Talent Alliantie.

De naam Utrecht Talent Alliantie:

Wethouder Schilderman: De achtergrond dat dit zo genoemd is meer uniformering in hoe dingen genoemd worden en hoe deze zijn opgezet. Dus bijvoorbeeld niet iedereen een eigen ecosysteem met eigen doelstellingen.

35 De reden dat gezondheid specifiek benoemd wordt:

40 **Wethouder Schilderman:** Dat is niet gedaan omdat gezonde mensen belangrijker zijn dan een gezonde leefomgeving. Dit is gedaan in het kader van de EU omdat we willen dat men ons nationaal en internationaal zal onthouden. Het is gemakkelijker om daarbij één begrip te hanteren in plaats van drie pijlers. Waar vallen al deze zaken in samen en wat is het overkoepelende doel: op lange termijn gezond zijn en de leefomgeving gezonder. Daarom spreken we over waardevolle digitalisering die bijdraagt aan een gezonde samenleving. De gezonde mens is daar één aspect van.

45 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) gaat hierop in: digitalisering die bijdraagt aan gezondheid en per saldo duurzaamheid volgt zij helemaal, maar dat zou zij dan wel zo uitgelegd willen zien. Nu lijkt het alsof het één wordt uitgelicht en de andere niet belangrijk zijn.

50 **Wethouder Schilderman** is het met de VVD eens. Men moet daar in de communicatie duidelijk over zijn. Gezondheid is de overkoepelende term. Het is af en toe een zoektocht binnen digitalisering. We zijn in deze regio met Hilversum met de mediakant heel sterk, in Utrecht met de Dutch Game, maar ook met de teams heel groot, maar het ecosysteem moet zich nog wel verder ontwikkelen. Bijvoorbeeld op het Science Park, met het ecosysteem Life Sciences & Health, staat

het ecosysteem heel sterk, maar het ecosysteem rondom media & gaming kan nog sterker worden. Daar wordt aan gewerkt. Onze inzet is dat het gaat bijdragen aan een gezonde samenleving.

VVD

- 5 De vraag naar positionering:
Dit punt is al besproken.

De storting: over de storting is al gesproken.

De arbeidsmarkt: kan er niet beter opgeleid worden voor specifiekere behoeften?

- 10 **Wethouder Schilderman:** De gemeente doet en/en. De arbeidsmarkt heeft onze aandacht, maar het zit niet allemaal binnen de ROM. Als gemeente is hier een aanpak voor, ook via de Utrecht Talent Alliantie waarmee wordt ingezet op de sectoren met een tekort. Er wordt aan de ene kant bekeken hoe bepaalde opgaven doen met minder arbeid. Aan de andere kant gaat het om het toeleiden van mensen naar sectoren waar in de toekomst tekorten worden verwacht. De ROM
15 doet dat ook, door bijvoorbeeld in de zorg aan te sluiten op innovaties. Die innovaties kunnen ervoor zorgen dat er minder arbeid nodig is voor bepaalde resultaten.

VVD vroeg naar het mbo

- 20 **Wethouder Schilderman:** De suggestie was gewekt dat wat de ROM doet niet voor mbo'ers is. Dat is niet onze ervaring, want ruim 30% van de banen bij startups en scale-ups is op mbo-niveau. De ROM draagt op die manier bij aan banen voor het mbo.

Interruptie

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) merkt op dat wel gesproken wordt over de focus op het mbo, maar is het bestand doordrenkt met de term hoogopgeleid. Wanneer wordt dit afgeschaft en gaat men het hebben over een goede positie van het mbo?

- 25 **Wethouder Schilderman** gaat in op deze twee vragen: 1) de goede positie van het mbo is zeker belangrijk en moet niet alleen in het kader van de ROM besproken worden. 2) de vraag is of het mbo voldoende genoemd wordt in de stukken bij de ROM. Zij denkt dat het in de praktijk wel hieraan bijdraagt. Zij zal dit verder gaan bespreken zodat het mbo-niveau in combinatie met innovatie specifiek in het stuk terugkomt.

- 30 Interruptie door mevrouw Al-Saqaff (VVD)

Mevrouw Al-Saqaff merkt op dat het niet alleen om de bewoordingen gaat, maar ook om de strategie om te bepalen hoe het beter kan. Zij zou dit als vijfde punt willen toevoegen.

- 35 **Wethouder Schilderman** geeft aan dat wat haar betreft de doelstellingen van de ROM gaan over bijdrage aan de innovatie en dat er gewerkt wordt aan een gezondere en duurzame toekomst, een gezondere samenleving. Die doelstelling staat bovenaan. Het enkel creëren van mbo-banen is geen specifieke doelstelling van de ROM. Die doelstelling is er wel als gemeente. Er wordt op ingezet in het vestigingsbeleid en specifieke gebieden, de Utrecht Talent Alliantie.

De voorzitter noemt een punt van orde: geen verkapte interrupties.

- 40 **Mevrouw Al-Saqaff** geeft aan dat het haar niet ging om de arbeidsmarktplaatsen. Het ging om innovatie specifiek toespitsen op plekken waar veel mbo'ers werken.

De voorzitter merkt op dat het antwoord van de wethouder volgens hem heel erg helder was. Er wordt verder gegaan met het debat.

- 45 **Wethouder Schilderman** geeft aan dat de focus met de benoemde doelen is innovatie aan te moedigen. Daarvoor is er de ROM. Het maakt niet uit op welk niveau die banen zijn. Als de innovatie maar gehaald wordt. Mbo is daar een onderdeel van.

De vraag van Student&Starter over de evaluatie; voorgesteld werd die jaarlijks te doen:
Wethouder Schilderman gaat uit van een evaluatie in 2024 omdat dit soort investeringen iets meer tijd nodig hebben, en omdat de ROM pas in 2020 is opgericht.

D66

5 De vraag naar circulair:

Wethouder Schilderman: De ROM zet zeker in op circulair, door te investeren in circulaire bedrijven. Bijvoorbeeld Bike Flip en het innovatieprogramma voor circulair bouwen. Dat zit ook in Earth Valley en wordt gedaan met innovatieve Mkb'er en bouwbedrijven. De focus ligt hierop; het is een belangrijk aandachtspunt.

10 De vraag naar de fondsen:

Wethouder Schilderman: Deze zijn voldoende gevuld.

De vraag naar de bekendheid van de ROM bij bedrijven:

Wethouder Schilderman: De ROM investeert actief in marketing en communicatie, met als doelstelling de bekendheid van haar diensten en producten bij het regionale MKB te vergroten.

15 Dat gebeurt middels events, road shows en online communicatie. Zij noemt het zelf in contacten met ondernemers.

GroenLinks

GroenLinks heeft vragen gesteld over verschillende dingen.

De doelstelling van de ROM in relatie tot groei:

20 **Wethouder Schilderman:** De ROM kiest in haar strategie voor een kwalitatieve en gezonde groei. Hier wordt in nationaal verband ook met andere ROM's aan gewerkt. Er wordt bekeken hoe dit beter kan worden gemeten in het kader van brede welvaart. Ook de SDG's worden daarin meegenomen. De ROM rapporteert over de SDG's in de jaarverslagen. De gemeente is hiermee bezig. Deze data zijn nog relatief slecht beschikbaar en niet consistent beschikbaar op lokaal en
25 regionaal niveau. Wat brede welvaart betreft wordt bekeken hoe dit van nationaal niveau naar de regio of een specifiek bedrijf kan worden toegespitst. De mogelijkheden worden onderzocht hoe kan worden bijgedragen aan de dataverzameling om ervoor te zorgen dat die data ontsloten worden.

Interruptie van **mevrouw Fattal** (GroenLinks):

30 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) vraagt of het gelukt is preventief te sturen en na afloop te bekijken wat het resultaat is:

Wethouder Schilderman: Het geldt voor allebei. Aan beide kanten is het moeilijk meetbaar resp. voorspelbaar. Binnen de ROM zijn de specifieke ecosystemen benoemd. Er ontbreekt een directe koppeling met de SDG's die daar al in zitten. De directe sturing houdt in dat er wel geïnvesteerd
35 wordt in die bedrijven en niet in bedrijven die fossiele brandstoffen inzetten.

De voorzitter verzoekt de wethouder vanwege de tijd iets korter te antwoorden.

De vragen van GroenLinks over gezondheid en arbeidsplaatsen: deze zijn al behandeld.

Volt

40 De vraag van Volt over de exploitatiebijdragen, specifiek hoeveel de andere aandeelhouders bijdragen:

Wethouder Schilderman: Daar is al over gesproken. Op pagina 17 van de sheets staat hier iets over vermeld. Het gaat om een miljoen van het ministerie van Economische Zaken, 1,3 miljoen van de provincie, 8,6 ton van de gemeente Utrecht, 3,5 ton van Amersfoort en 1 ton van Hilversum. Daarnaast participeren nog meer gemeenten, maar die zitten er verschillend in. Tijdens de
45 informatiebijeenkomst is al gesproken over in welke mate dit al heeft geresulteerd in investeringen binnen onze eigen gemeentegrens. Wij zitten voor een dubbeltje vooraan.

PvdA

De vraag van de PvdA over de mogelijkheid om de exploitatiebijdrage te verminderen:

- 5 **Wethouder Schilderman:** *Als de markt het volledig zou oppakken dan zouden overheidsbijdragen niet meer nodig zijn; dan zou het hele systeem volwassen zijn. Aan de andere kant is er juist ingezet op zaken waarin de markt niet investeert. De verwachting is dat dit niet binnenkort zal veranderen. Er was een periode waarin ontzettend veel geld beschikbaar was, maar toch nam de markt dit niet op zich.*

De vraag over het mbo:

Deze is al beantwoord.

- 10 De vraag over de focus op media & gaming:

Wethouder Schilderman: *Er is al iets gezegd over de algemene opbouw van de regionale economische agenda, waar digitalisering onderdeel van is. Media & gaming is daarin opgenomen als een uitleg van die digitalisering. Specifiek omdat we daar erg goed in zijn en op zoek zijn naar verdere innovatie, naast media & gaming als bijdrage aan de gewenste toekomst.*

- 15 CU

De vraag welke aandachtspunten zijn verdeeld die al verwerkt zijn in het stuk:

- 20 **Wethouder Schilderman** *vindt het lastig te knippen. Dit stuk is al tot stand gekomen in nauwe samenwerking met alle aandeelhouders. Wij zijn als gemeente heel actief betrokken bij het stuk, veel meer dan EZK. Wat er nog over is van wat in het stuk staat: het zal voor de ROM geen verrassing zijn dat wij daar aandacht voor vragen.*

De vraag over het tussentijds delen van de evaluatie met de raad:

Wethouder Schilderman: *Dat zal gebeuren.*

De vraag over de stortingen:

Deze is al behandeld.

- 25 De vraag over ervaren spanningen bij bedrijven over het tekort aan woningen en human capital: *Dit komt heel vaak voor, ook als zij zelf met bedrijven spreekt. Ook bij het UMC. Men is op zoek naar huizen voor hun medewerkers. Wij zien dat zeker ook als onze rol. Dat is de reden dat we inzetten op het realiseren van woningen en op de mobiliteit.*

- 30 De vraag over de SDG's en opgenomen kunnen worden in relatie tot media & gaming: **Wethouder Schilderman:** *Er is al een deel opgenomen. Klimaatspecifiek als doel opnemen vindt zij lastig. Welke innovatie zou heel waardevol zijn op dit vlak: de wethouder denkt dat wordt bijgedragen aan een gezonde en prettige samenleving, waarin mensen meer in contact staan met elkaar. Dat is een veel belangrijker focus van media & gaming dan klimaat. Klimaat zit heel sterk in Earth Valley. Innovatie is waarschijnlijk passender bij media & gaming dan klimaat.*

- 35 Bij interruptie vraagt **mevrouw Chirino** of het ook allebei kan:

Wethouder Schilderman *zal het bespreken met de ROM. Men is nog zoekende. De uitdaging aan de ROM wil zij meegeven.*

PvdD

- 40 De vraag over dierproeven:

Wethouder Schilderman: *De ROM is actief betrokken bij de groeifondsaanvraag voor de transitie naar proefdiervrije innovatie.*

De vraag of er meer gestuurd kan worden op minder vervuilende bedrijven:

Wethouder Schilderman: *Er wordt actief gestuurd op innovatie zodat bedrijven kunnen innoveren om groener en duurzamer kunnen worden en daarmee wegbewegen van de fossiele kant.*

PvdD

De vraag over de strategie gericht op groei:

5 **Wethouder Schilderman:** *De focus ligt ook wel op duurzaamheid. Er wordt juist geïnvesteerd in bedrijven die een bijdrage leveren aan de energiecrisis en het tegengaan van klimaatverandering. Dat is het centrale onderdeel in het stuk over Earth Valley en een gezonde leefomgeving. Het gaat juist over innovatie die die kant op gaat. Zij begrijpt dat dit haaks staat op de ideeën van de PvdD over groei, maar is wel groei met richting juist op duurzaamheid en het tegengaan van klimaatverandering.*

10 Bij interruptie merkt **mevrouw Snippe** (PvdD) op dat zij vroeg naar hoe de rol van de planeet wordt gerespecteerd. Zij is op zoek naar de urgentie. Er is al een paar jaar een klimaatcrisis en ook een biodiversiteitscrisis. Ziet de wethouder het als een mogelijkheid om het als een uitdaging mee te nemen en ook met de biodiversiteitscrisis aan de slag te gaan?

15 **Wethouder Schilderman** heeft juist het idee dat men aan de slag is met de biodiversiteitscrisis middels de inzet van de gezonde leefomgeving. Zij werkt juist aan de innovatie die hiertoe moet leiden.

Bij interruptie vraagt mevrouw **Snippe** (PvdD) of de wethouder het met de PvdD eens is dat het merkwaardig is dat de gemeente aan deze onderwerpen richting de aandeelhoudersvergadering geen woord vuil maakt. Is de wethouder bereid dit expliciet mee te nemen?

20 **Wethouder Schilderman:** *De reactie die hier bij staat is geen algemene reactie. De oplegger is wat zij namens u allen in de aandeelhoudersvergadering in zal brengen. Zij heeft niet het idee dat bijsturing nodig is, omdat dit is wat in de kern al gedaan wordt.*

Mevrouw Snippe (PvdD) doet een oproep aan de wethouder om de urgentie uit te dragen.

25 **Wethouder Schilderman** geeft aan van harte bereid te zijn nogmaals te benoemen dat er meer aandacht is voor de biodiversiteitscrisis. Ze heeft wel iets geschetst over in welke mate dit iets verandert, omdat men in haar ogen juist in lijn hiermee al aan het werk is.

De voorzitter dankt de wethouder voor het beantwoorden van de gestelde vragen.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt naar aanleiding van de praktische scholing en kwetsbare ondernemers in kwetsbare wijken of de ROM hier iets mee kan.

30 **De voorzitter** antwoordt dat wat de kwetsbare ondernemers betreft de ROM daar middels innovatie aan bijdraagt. Daar kunnen kwetsbare ondernemers dan deel van zijn. Als het gaat om algemene ondersteuning is de ROM niet helemaal het middel. Wat wel geboden wordt zijn adviesgesprekken en een extra regeling rondom het MKB in relatie tot de energiecrisis. Daar hebben kwetsbare ondernemers wat aan.

35 **De heer Stam** (Volt) vraagt naar de verwachte ontwikkelingen van de exploitatiebijdrage. Deze vraag is al beantwoord.

De heer Stam (Volt) vraagt hoe de wethouder denkt dat dit zich gaat ontwikkelen. Ook deze vraag is al beantwoord.

Mevrouw Chirino (CU) merkt op dat zij gevraagd heeft of de groei in relatie tot de top 3 en brede welvaart blijvend is.

40 **Wethouder Schilderman:** *De gemeente wil de top 3 positie behouden. De focus op groei staat misschien de brede welvaart in de weg. Brede welvaart staat wat haar betreft voorop.*

De voorzitter dankt de commissie en de wethouder.

De tweede termijn:

Mevrouw Snippe (PvdD) wil nog even kort reageren op de biodiversiteitscrisis en het feit dat de wethouder dit punt wil meenemen. De PvdD denkt toch dat het heel belangrijk is dat de urgentie keer op keer benoemd wordt. Dank hiervoor.

5 **De heer Bakker** (D66) vraagt wat men concreet gaat veranderen op het gebied van circulair. Past de wethouder nog wat aan in het stuk voor het college?

Mevrouw Chirino (CU) noemt het mbo en het 5^e punt, alsmede het punt van de VVD.

10 **Wethouder Schilderman** doet een voorstel: voor de zaken die breed gedragen worden geen afzonderlijke amendementen indienen. Haar voorstel is op basis van het besprokene tekst aan de volgende onderwerpen toe te voegen: mbo, biodiversiteit, circulair, *Sustainable Development Goals* (SDG), *media & gaming* als het gaat om het klimaat.

De voorzitter merkt op dat deze laatstgenoemde onderwerpen breed gedeeld werden. Voorkomen moet worden dat de wethouder iets heeft aangepast dat later weer moet worden teruggedraaid. Als het heel zeker is dat hiervoor voldoende draagvlak is, gaat dit mee. Hij vraagt of het voorstel van de wethouder lastig te plaatsen is. Dat is niet het geval.

15 De vraag is of dit een B-punt voor de raad is.

Wethouder Schilderman
zal met betrekking tot agendapunt 8:

- 20
- Tekst aanleveren voor de onderwerpen mbo, biodiversiteit, circulair, de uitdaging van Sustainable Development Goals (SDG) voor *media & gaming*. Deze onderwerpen komen terug in de raadsbehandeling. Aanlevering op de maandag vóór de raadsbehandeling.
 - In geval een extra storting wordt gedaan, de raad tijdig informeren.

Wethouder Schilderman merkt op dat dit standaardpraktijk is; het hoeft geen toezegging te zijn.

De voorzitter vindt dit logisch.

25 **De heer Stam** (Volt) is het hiermee eens. Er is een vraag gesteld over de ambitie en de mogelijke invloed zoals een extra storting: zal de wethouder dit terugkoppelen?

Wethouder Schilderman geeft aan dat zij de raad zal informeren als het erop lijkt dat het onvoldoende is.

30 Volgens **de voorzitter** staat dit in de budgettaire spelregels. Het aantal toezeggingen is hiermee teruggebracht tot één. Hij vraagt of dit een B-punt wordt.

De heer Bakker (D66) vindt het goed de vervanging af te wachten. Wat hem betreft kan het heel kort; een kwartier.

De voorzitter geeft aan dat het in ieder geval een B-punt is.

35 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) is blij dat er een schriftelijke vervanging komt voor het mbo. Ze vindt wel dat er meer gefocust moet worden op innovatie en mbo. Misschien komt de VVD met een motie.

De heer Talhaoui (PvdA) is blij met de vervanging, vooral wat betreft de focus op het mbo. Hij kan niet goed inschatten hoeveel tijd het B-punt in beslag gaat nemen.

40 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) wil graag toevoegen dat het thema leefbaarheid nog verder geconcretiseerd kan worden.

De heer Stam (Volt) stelt voor een kwartier te agenderen. Hij verzoekt na te denken of inbreng nodig is.

De voorzitter vindt dit een terechte oproep. Een halfuur lijkt hem een goed idee. Er wordt gewacht op *strekt ter vervanging*.

- 5 **De voorzitter** dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 14.59 uur.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Agendapunt 7: Debat Leerlingenvervoer

Wethouder Eerenberg

Beleidsterrein: Onderwijs

Toezeggingen:

- 1) In januari 2023 ontvangt de raad een brief met een plan van aanpak voor de korte termijn (waaronder hoe we inmiddels staan met de 8 punten)
- 2) Na de zomer 2023 komt er een brief met een verbeterplan voor de lange termijn.
- 3) De wethouder nodigt de raad uit voor een rondetafelgesprek met ouders en andere betrokkenen (zo mogelijk in Q1) en stuurt de uitkomsten voor de zomer 2023 in een brief naar de raad.
- 4) De wethouder merkt op dat de commissie meer inzicht wil en organiseert een gesprek met de afdeling Leerlingenvervoer over vragen als welke kinderen vallen buiten de regeling als we de Amsterdamse verordening zouden toepassen in Utrecht. Hieruit volgen aantal knoppen waaraan je zou kunnen draaien. Hierover volgt voor de zomer 2023 een brief.

Agendapunt 8: Raadsvoorstel Akkoord inzet Meerjarenstrategie Regionale Ontwikkel Maatschappij (ROM) 2023–2026

Wethouder Schilderman

Beleidsterrein: Economische Zaken

Toezeggingen:

- 1) De wethouder komt met een STVV over de wijze waarop het MBO wordt genoemd, over biodiversiteit, over circulair en over de uitdaging SDG voor gaming.

5

10

15

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(380/630) 21/M495	Raad 23-12-21	Nota 'Grenzen stellen, perspectief bieden': tegengaan van de ontwrichtende effecten van drugsgerelateerde criminaliteit	Drugs	M495 Lobby voor een progressiever, realistischer drugsbeleid	01-07-22 <i>(stand van zaken) wederom vertraagd, streven is om in Q2 2023 een reactie te geven.</i>
(26/630) 22/T342	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Economische Zaken	M359 Goede afspraken flitsbezorging	29-12-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(53/630) 22/M304	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Economische Zaken	M304 Houd Tonk middelen beschikbaar voor ondernemers	10-02-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(170/630) 22/T220	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Economische Zaken	Wethouder Schilderman komt eind 2022 terug op de mogelijkheden om regels verder te verminderen en ook in relatie tot blurring.	23-12-22 <i>(stand van zaken) Deze toezegging zal worden meegenomen in de raadsbrief over terrassen in Q1 2023. In deze brief worden de moties en toezeggingen (gedaan in Raad 15-09-2022) over terrassen gebundeld beantwoord. Het onderwerp blurring past hierbij en zal daarom in deze brief worden meegenomen.</i>
(171/630) 22/T219	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Economische Zaken	Wethouder Schilderman informeert de raad in Q4 2023 met een verder uitgewerkt plan over uitwerking en concretisering van het economisch beleid, welke middelen daarvoor worden ingezet en hoe we daarmee bijdragen aan de doelen. In de programmabegroting 2023 zit al vast een doorkijk hiernaar.	23-12-22 <i>(stand van zaken) Op 5 juli 2022 is in de brief 'Plan van Aanpak n.a.v. advies Rekenkamer 'De Balans Opmaken'' (kenmerk 9524828) aangekondigd dat de 'Actieagenda Utrechtse Economie' (dat wordt feitelijk bedoeld met deze toezegging) in april 2023 naar de raad wordt verstuurd.</i>
(193/630) 22/T199	Raad 15-09-22	Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen	Economische Zaken	M242 Tijdelijke terrassen structureel mogelijk	31-03-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(194/630) 22/T198	Raad 15-09-22	Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen	Economische Zaken	M241 Specifieke handavingsdossiers	31-03-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(195/630) 22/M240	Raad 15-09-22	Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen	Economische Zaken	M240 Delen van terrasruimte	31-03-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(196/630) 22/M238	Raad 15-09-22	Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorg-diensten	Economische Zaken	M238 Geen darkstores, maar Art-stores	31-03-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(197/630) 22/M237	Raad 15-09-22	Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorg-diensten	Economische Zaken	M237 Terugdringen overlast flitsbezorgers in de avonduren	31-03-23 (antwoord niet aangegeven)
(198/630) 22/M236	Raad 15-09-22	Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorg-diensten	Economische Zaken	M236 Afspraken met flitsbezorgers	31-03-23 (antwoord niet aangegeven)
(470/630) 21/T322	cie. S&R 01-07-21	Raadsbrief Utrecht Marketing	Economische Zaken	De wethouder zegt toe om in 2023 de opdracht met UM te evalueren en die te bespreken met de raad (Q1 2024).	29-03-24 (antwoord niet aangegeven)
(473/630) 21/T313	cie. M&S 23-06- 21	VJN 2021	Economische Zaken	De wethouder komt eind 2022 met een evaluatie van de buurtconciërge richting de raad en neemt in deze brief ook een quick scan mee van de uitkomsten van de aanpak van de kwetsbare winkelgebieden en of deze verbreed moet worden.	30-12-22 (antwoord niet aangegeven)
(566/630) 20/T459	cie. S&R 18-11-20	Programmabegroting 2021	Economische Zaken	De wethouder zegt toe dat hij in Q2 2021 via een raadsbrief de raad informeert over de uitwerking KPI over de maatschappelijke meerwaarde	30-12-22 (stand van zaken) Aanvullend op de update van 11-10... Het jaarplan 2023 delen we in Q1 2023 (januari is streven).
(567/630) 20/T409	cie. S&R 12-11-20	Raadsvoorstel Voortzetting Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest en collegevoorstel Intentieovereenkomst	Economische Zaken	De wethouder zegt toe een evaluatie over 5 jaar (ook van het instrument wom) uit voeren en op te nemen in het (aangepaste en met de raad gedeelde) bedrijfsplan (met de nieuwe partners).	28-11-25 (antwoord niet aangegeven)
(172/630) 22/T218	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Evenementen	Wethouder Oosters informeert in Q4 2022 de raad over het vervolgproces van festivallocaties. Ze geeft hierin een update van het tijdspad en proces van locatieprofielen.	23-12-22 (antwoord niet aangegeven)

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(261/630) 22/T135	Vragenuur 19-05-22	Vragen van de heer Peters (D66), mevrouw Van den Brink (Student & Starter), de heer Chirino, (ChristenUnie), de heer Talhaoui (PvdA), de heer Bosch (PVV), de heer Wiegant (SP), mevrouw Fattal (GroenLinks), de heer Otte (EenUtrecht), mevrouw Mathoera (Stadsbelang Utrecht), mevrouw Bode (Volt) en mevrouw Oul Fakir (BIJ1) inzake Publieke festivals toegankelijk voor iedereen.	Evenementen	Burgemeester Dijkzma zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal van 2022 per raadsbrief informeren over de stand van zaken rond de uitvoering van motie 111 uit 2019, over de eis om grote festivals in de gemeente gratis water aan de bezoekers te laten bieden, en beantwoord in die brief de vraag hoe deze wens van de raad zich verhoudt tot de ervaringen op het bevrijdingsfestival	31-03-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(537/630) 21/M51	Raad 25-03-21	raadsvoorstel Aanvullende bijdrage La Vuelta Holanda	EZ: Vuelta	M51 Geen extra bijdrage naar Vuelta	01-05-22 <i>(stand van zaken) Het streven is om de eindevaluatie La Vuelta in Q1 2023 op te leveren.</i>
(401/630) 21/T504	OWE 04-11-21	5. Raadsbrief Plan van aanpak tegen stagediscriminatie mbo-studenten	Middelbaar Beroepsonderwijs	De wethouder gaat in het plan van aanpak Stagediscriminatie (Q1 2022) o.m. in op de manier hoe we eerlijke instroom het beste kunnen organiseren.	31-03-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(16/630) 22/T354	OWE 29-09-22	8, Beantwoording SV 2022, nr. 110 over Loten voor de middelbare school, vooral voor Vmbo-leerlingen	Onderwijs	de wethouder zegt toe samen met scholen een nieuw onderzoek naar het loten voor de middelbare school te doen. Hierin wordt evaluatie van het Amsterdamse systeem meegenomen, net als hoe het Utrechtse systeem te verbeteren is. Het college informeert de raad eind Q1 2023 over de uitgangspunten/kader van het onderzoek en na de zomer van 2023 over de resultaten van het onderzoek.	29-09-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(100/630) 22/T291	Raad 13-10-22	Raadsvoorstel Verordening bekostiging leerlingenvervoer	Onderwijs	M287 passend leerlingenvervoer	13-01-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(129/630) 22/T261	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in de brief over het lerarentekort, die hij in december 2022 naar de raad zal sturen, ook ingaan op het speciaal onderwijs en daarbij de onderwijshuisvesting meenemen.	23-12-22 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(130/630) 22/T260	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in september 2022 een raadsbrief sturen met de actuele stand van zaken rond de ventilatiemaatregelen in scholen.	30-09-22 Ventilatie is meegenomen in de voortgangsrapportage onderwijshuisvesting die op 17 oktober 2022 is gepubliceerd
(151/630) 22/T239	Vragenuur 30-06-22	Toezicht vrijwillige ouderbijdrage	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in een brief ingaan op de zaken die spelen rond de vrijwillige ouderbijdrage.	30-09-22 <i>(stand van zaken) T239 en t 162 zijn hetzelfde. Kunnen deze worden samengevoegd?</i>

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(152/630) 22/T238	Vragenuur 16-06-22	Geen dichte deur bij de kinderopvang en BSO	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal een rondetafelgesprek organiseren met de commerciële kinderopvang en de voorschoolse educatie om te spreken over de problemen, en de raad in november 2022 informeren over de uitkomst van dat gesprek.	30-11-22 (stand van zaken) T161 en t238 zijn hetzelfde. Kunnen deze worden samengevoegd?
(159/630) 22/T231	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zegt toe dat de raad in Q3 2022 een brief ontvangt over de Utrechtse Onderwijsagenda.	30-09-22 (antwoord niet aangegeven)
(161/630) 22/T229	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zegt toe dat in Q4 2022 de raad een terugkoppeling krijgt over de grote onderwijsambities uit het coalitie-akkoord.	25-11-22 (antwoord niet aangegeven)
(162/630) 22/T228	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg neemt in gesprekken met schoolbesturen vrijwillige ouderbijdrage mee, of je die zou willen en kunnen maximeren en als je dat zou willen wat de eventuele nadelen daarvan zijn. De raad ontvangt in Q4 2022 hierover een brief. Het gaat om PO en VO scholen. Het college geeft hierbij aan hoe in Utrecht met vrijwillige ouderbijdrage wordt omgegaan, met een lijst van alle scholen. De wethouder gaat hierbij ook in op gemaakte nadere afspraken over het tegengaan van seksuele intimidatie op scholen.	18-11-22 (antwoord niet aangegeven)
(163/630) 22/T227	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal begin december 2022 met een update komen over het lerarentekort.	05-12-22 (antwoord niet aangegeven)
(165/630) 22/T225	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	De raad ontvangt in Q1 2023 een brief met de aanpak van Voorschoolse educatie. Het college gaat in op wat zij met het extra geld uit het coalitie-akkoord gaat doen en wat we misschien al doen. Ze gaat in het bijzonder in op de aanpak t.a.v. peuters die nu nog niet bereikt worden.	17-02-23 (antwoord niet aangegeven)
(232/630) 22/T162	Vragenuur 30-06-22	Vragen van mevrouw Vermeulen (GroenLinks), mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Van der Wilt (D66), de heer Wiegant (SP), de heer Sungur (Denk), de heer Dijkstra (EenUtrecht), mevrouw Kendir (Student & Starter), mevrouw Snippe (PvdD) en mevrouw Al-Saqaff (VVD) inzake Toezicht vrijwillige ouderbijdrage.	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in een brief ingaan op de zaken die spelen rond de vrijwillige ouderbijdrage.	30-09-22 (stand van zaken) T239 en t 162 zijn hetzelfde. Kunnen deze worden samengevoegd?

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(233/630) 22/T161	Vragenuur 16-06-22	Vragen van mevrouw Van der Wilt (D66), mevrouw Vermeulen (GroenLinks), mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Oul Fakir (BIJ1), de heer Wiegant (SP), mevrouw Kendir (Student & Starter), de heer Sungur (DENK), mevrouw Al-Saqaff (VVD), de heer Van Steeg (CDA) en mevrouw Snippe (PvdD) inzake "Geen dichte deur bij de kinderopvang en BSO".	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal een rondetafelgesprek organiseren met de commerciële kinderopvang en de voorschoolse educatie om te spreken over de problemen, en de raad in november 2022 informeren over de uitkomst van dat gesprek.	04-11-22 (stand van zaken) dit gesprek is gepland op 30 november.
(287/630) 22/T101	OWE 17-02-22	Aanpak ongewenste omgangsvormen in onderwijsinstellingen	Onderwijs	In Q4 2022 geeft de wethouder in een brief aan: 1)wat er uit het landelijk initiatief voor Utrecht relevant is en de actuele ontwikkelingen in Utrecht. 2)waarom de universiteit geen extern vertrouwenspersoon heeft. 3)wat er gebeurt op preventie, wat een impuls heeft gekregen en wat eventueel nog kan. 4)bij wie en waar je met vragen en opmerkingen terecht kunt.	30-12-22 (antwoord niet aangegeven)
(323/630) 22/T58	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	Wethouder Klein zal met de schoolbesturen de mogelijkheid van korting op elektrische fietsen bespreken en de raad hierover binnen drie maanden informeren.	03-05-22 (stand van zaken) In de brief van 22 april 2022 "diverse toezeggingen Utrecht Leert" wordt hierop in gegaan. Voor de zomer komen we hier op terug. Graag datum aanpassen.
(360/630) 22/T9	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	M30 Behoud startende leraren	03-05-22 (stand van zaken) Update hierover is gegeven in raadsbrief van 22 april 2022 "diverse toezeggingen utrecht leert" Voor de zomer komen we hier op terug. graag datum aanpassen.
(361/630) 22/T7	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	M28 Actualiseer het Utrechts Kwaliteits Kader inclusief kwaliteitsmeting	30-06-22 (antwoord niet aangegeven)
(362/630) 22/M26	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	M26 Effectieve aanpak van lerarentekort vraagt om nauwkeurige analyse nu en in de toekomst	30-12-22 (stand van zaken) Hierover is een update gegeven in brief van 22 april 2022 "diverse toezeggingen Utrecht Leert". We komen er in 4e kwartaal op terug. Graag datum aanpassen.

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(371/630) 21/T544	OWE 09-12-21	Terugloop in bereikcijfers voorschoolse educatie	Onderwijs	De wethouder komt in de volgende raadsbrief over de nieuwe bereikcijfers voorschoolse educatie, in juni 2022, terug bij de raad op de opdracht aan prof. Leesevan over het Utrechtse kwaliteitskader en of er reden is voor actualisatie. Ook de samenwerking met aanbieders en professionalisering wordt hierin meegenomen. Daarnaast geeft de wethouder in deze brief dieper inzicht in hetgeen dat gedaan wordt om de cijfers voor bereik omhoog te krijgen. Wat heeft geholpen? Welke resultaten zijn er? Welke pilots zijn er en hoe hebben ze geholpen? Daarnaast gaat ze in op voorbeelden van andere steden en de evaluatie landelijk beleid en de communicatie met centra voor jeugd en gezin	30-06-22 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(428/630) 21/M397	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Onderwijs	M397 Breng laaggeletterdheid in beeld en neem dit op in de Staat van het Onderwijs	31-03-22 <i>(stand van zaken) Deze motie wordt samen met toezegging T21/363 beantwoord in Q1/Q2 2023 als de nieuwe UOA agenda wordt gepubliceerd. Graag datum aanpassen</i>
(463/630) 21/T363	Raad 08-07-21	Voorjaarsnota 2021 en 1e Bestuursrapportage 2021	Onderwijs	Wethouder Klein zal samen met de partners in de Utrechtse onderwijsagenda in Q4 met voorstellen komen om de staat van het onderwijs te monitoren en vervolgstappen te zetten, als dit lukt in de tijd. Ze zal in ieder geval een update geven voor de begrotingsbehandeling	31-03-22 <i>(stand van zaken) Met de aanbieding van de staat van de Utrechtse Jeugd van 20 april 2022 (kenmerk 9924305) is deze toezegging deels beantwoord. Met de UOA wordt op basis van de nieuwe agenda 2023-2026 gewerkt aan monitoringsinformatie en daarmee aan een staat van het onderwijs. In Q1/Q2 2023 volgt hierover meer informatie. Verzoek om datum aan te passen naar Q2 2023.</i>
(539/630) 21/T105	Raad 18-02-21	Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basisonderwijs.	Onderwijs	Wethouder Klein zal in de eerste evaluatie meenemen of er differentiatiemogelijkheden zijn tussen scholen die gericht zijn op de buurt en scholen die gericht zijn op de hele stad.	30-09-22 <i>(stand van zaken) Deze evaluatie zal naar verwachting eind november beschikbaar zijn. Vertraging komt doordat eerst alle cijfers van het eerste jaar (alle vier kwartalen) beschikbaar moesten zijn voor analyse. Graag datum aanpassen naar 30-11-2022.</i>
(540/630) 21/T103	Raad 18-02-21	Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basisonderwijs.	Onderwijs	Wethouder Klein zal de relatie tussen het aanmeldbeleid en de huisvestingsvraag goed in de gaten houden en de raad hierover blijven informeren.	30-09-22 <i>(stand van zaken) Deze evaluatie zal naar verwachting eind november beschikbaar zijn. Vertraging komt doordat eerst alle cijfers van het eerste jaar (alle vier kwartalen) beschikbaar moesten zijn voor analyse. Graag datum aanpassen naar 30-11-2022.</i>
(543/630) 21/T92	Raad 21-01-21	Verordening huisvesting scholen	Onderwijs	Wethouder Klein zal met de schoolbesturen in gesprek blijven over het gebruik van gymzalen in de avonden en de weekenden en daarover terugkoppelen in de voortgangsrapportage.	30-12-22 Opgenomen in voortgangsrapportage onderwijshuisvesting 2022, gepubliceerd op 17 oktober 2022
(544/630) 21/T91	Raad 21-01-21	Verordening huisvesting scholen	Onderwijs	Wethouder Klein zal in de tweejaarlijkse voortgangsrapportages over onderwijshuisvesting concreet ingaan op het dubbelgebruik van schoolgebouwen	30-12-22 Toezegging wordt behandeld in de voortgangsrapportage onderwijshuisvesting die op 17 oktober 2022 is gepubliceerd

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(550/630) 21/T61	cie. M&S 11-02-21	Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basisonderwijs	Onderwijs	De eerste evaluatie/monitoring van het aanmeldbeleid is een jaar nadat het aanmeldbeleid gestart is. De raad wordt daar dan over geïnformeerd	30-09-22 <i>(stand van zaken) Deze evaluatie zal naar verwachting eind november beschikbaar zijn. Vertraging komt doordat eerst alle cijfers van het eerste jaar (alle vier kwartalen) beschikbaar moesten zijn voor analyse. Graag datum aanpassen naar 30-11-2022.</i>
(37/630) 22/M331	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Volksgezondheid	M331 Geen Snus in Utrecht	10-02-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(143/630) 22/T247	Raad 16-06-22	Jaarstukken 2021	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal met de sleutelfiguren een gesprek plannen over de SOA-poli en in het derde kwartaal 2022 met een plan naar de raad komen.	30-09-22 Afgedaan met raadsbrief Seksuele Gezondheid: afdoening motie en toezeggingen van 7 november 2022 (kenmerk 10475397)
(160/630) 22/T230	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Volksgezondheid	In Q3 2022 ontvangt de raad een brief over de ambities t.a.v. de onderwijslunch.	30-09-22 <i>(stand van zaken) Is vertraagd, volgt uiterlijk in januari 2023</i>
(164/630) 22/T226	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zegt toe dat de raad ruim voor het einde van 2022 een reactie ontvangt op het raadsbesluit Ongelijk investeren voor gelijke kansen.	15-11-22 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(216/630) 22/T182	ZWCS 22-06-22	Utrecht zorgt	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg In september 2022 zal de raad een terugkoppeling krijgen van het gesprek met FC Utrecht.	30-09-22 <i>(stand van zaken) is vertraagd, streven is om in Q4 een terugkoppeling te geven.</i>
(217/630) 22/T181	ZWCS 22-06-22	Gokreclames	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg De wethouder zegt toe om in de Nota volksgezondheid aandacht te besteden aan het reguleren van reclame-uitingen omtrent gokken (verslavingszorg). De nota zal in Q4 2023 naar de raad gestuurd worden.	02-10-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(276/630) 22/T117	Vragenuur 14-04-22	Vragen van mevrouw Stylianou (D66), mevrouw Ramaker (VVD), mevrouw Hornsveld (GroenLinks), mevrouw Van den Brink (Student & Starter) en mevrouw Sasbrink (PvdD) inzake Tekorten HIV-preventiepill (PrEP).	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal een brief sturen waarin hij uitgebreid zal informeren over de uitkomsten van de lobby over de PrEP-middelen en de ASG-middelen en waarin hij inzichtelijk zal maken hoe groot de tekorten zijn, wat de consequenties daarvan zijn en wat eventuele mogelijkheden om de wachtlijsten te kunnen verkleinen. zal in de genoemde brief ook ingaan op het resultaat van de gesprekken die hij zal voeren met het Aidsfonds en andere organisaties over een oplossing voor de langere termijn.	30-09-22 Afgedaan met raadsbrief Seksuele Gezondheid: afdoening motie en toezeggingen van 7 november 2022 (kenmerk 10475397)
(288/630) 22/T100	OWE 17-02-22	Gezonde voeding op school	Volksgezondheid	De wethouder geeft aan een verkenning te starten om samen met onderwijs en aanbieders een plan van aanpak te maken dat op de veelheid aan vragen zoals gesteld vandaag een antwoord geeft. De raad ontvangt hierover begin juni 2022 een brief.	10-06-22 <i>(stand van zaken) Is vertraagd, volgt uiterlijk in januari 2023</i>

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(318/630) 22/T69	Vragenuur 03-02-22	Vragen van mevrouw Sturkenboom (Student & Starter), de heer Vonk (GroenLinks), mevrouw Assen (PvdA), de heer Gilissen (VVD) en de heer Bakker (D66) inzake Ruimte voor huisartsenpraktijken.	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal in samenwerking met de Huisartsen Utrecht Stad het rapport van de Landelijke Huisartsen Vereniging verfijnen en de raad in Q2 2022 een brief sturen over de resultaten daarvan.	30-06-22 (stand van zaken) Wederom vertraagd. Team Bouwen aan Sociaal gaat begin 2023 hiermee aan de slag.
(412/630) 21/T458	Raad 27-10-21	Programmabegroting	Volksgezondheid	Zodra het Rijk haar aanbevelingen over het verkleinen van risico's voor een nieuwe pandemie naar de Tweede Kamer stuurt, informeert de wethouder samen met wethouder Eerenberg de raad hier ook over	24-02-22 (stand van zaken) Vertraagd, streven is januari/februari 2023 de raad hierover een brief te sturen.
(413/630) 21/T451	Raad 27-10-21	Programmabegroting	Volksgezondheid	De wethouder komt in Q2 2022 met een terugkoppeling naar de raad over mental health care en de bijbehorende financiën.	07-07-22 (stand van zaken) Afgedaan met raadsbrief 'Terugkoppeling gesprekken Mental Health First Aid (MHFA)n.a.v. toezeggingen' van 27 september 2022 (kenmerk 10351033)
(426/630) 21/T421	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Volksgezondheid	M401 Gezonde schoollunches	11-05-22 (stand van zaken) Is vertraagd, volgt uiterlijk in januari 2023
(437/630) 21/T413	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Volksgezondheid	M350 Preventie opnemen in subsidies draagt bij aan een gezonde stad	31-03-22 (stand van zaken) Is vertraagd, volgt in najaar
(440/630) 21/T408	Vragenuur 16-09-21	Vragen van mevrouw Kendir (Student & Starter) inzake Niet nog langere wachttijden, ga voortvarend aan de slag met mentale gezondheid	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal bekijken of de ontmoetingsplekken weer open kunnen en daarover berichten in de eerstvolgende coronabrief.	16-12-21 (antwoord niet aangegeven)
(500/630) 21/M228	Raad 08-07-21	5. Voorjaarsnota 2021 en 1e Bestuursrapportage 2021	Volksgezondheid	M228 Seksuele gezondheid is een serieuze zaak	04-11-21 Afgedaan met raadsbrief Seksuele Gezondheid: afdoening motie en toezeggingen van 7 november 2022 (kenmerk 10475397)
(17/630) 22/T353	OWE 29-09-22	7, Raadsbrieven minima-effectrapportage en de armoedemonitor & Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	-De wethouder informeert de raad in december 2022: oover het aantal ervaringsdeskundigen bij organisaties in de stad oover hoe de gemeente communiceert met inwoners in de stad, zoals in welke talen	31-12-22 (antwoord niet aangegeven)
(18/630) 22/T352	OWE 29-09-22	7, Raadsbrieven minima-effectrapportage en de armoedemonitor & Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	Er komt ook in 2023 een minima-effectrapportage (MER; in de brief van december 2022 geeft het college aan wanneer de MER komt)	29-06-23 (antwoord niet aangegeven)

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(19/630) 22/T351	OWE 29-09-22	7, Raadsbrieven minimaffectrapportage en de armoedemonitor & Aanpak koopkracht- en energiecrisis:	Werk en Inkomen	-In Q4 2022 komt er een brief over maatregelen die na 1 januari 2023 in koopkracht van inwoners nodig zijn.	31-12-22 (antwoord niet aangegeven)
(33/630) 22/T337	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	M335 Met promotieteams de wijken in voor hulp bij de energietoeslag	10-02-23 (antwoord niet aangegeven)
(90/630) 22/T292	Raad 08-09-22	Vragen van mevrouw Dada-Anthonij (D66), de heer Sungur (DENK), mevrouw De Vries (PvdD), de heer Maas (Volt) de heer Dijkstra (EenUtrecht), mevrouw Hessel (Utrecht Solidair), mevrouw Chirino (ChristenUnie), mevrouw Nolten (Bij1), mevrouw Raaijmakers (PvdA), de heer Bosch (PVV), mevrouw Kleinrensink (GroenLinks), mevrouw Kendir (Student & Starter) inzake Ook in Utrecht mag niemand uit de schuldhelpverlening vallen.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in het najaar komen met een brief over de inzet van de armoederegelingen in 2023	30-11-22 (stand van zaken) Brief wordt gemaakt en komt half december
(97/630) 22/M280	Raad 13-10-22	Debat Raadsbrief Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	M280 Zorg voor onze studenten!	31-12-22 (antwoord niet aangegeven)
(125/630) 22/T265	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Werk en Inkomen	Wethouder Oosters zal de raad uiterlijk in Q1 2023 per brief informeren over de basisbanen	31-03-23 (antwoord niet aangegeven)
(144/630) 22/T246	Vragenuur 01-09-22	Energietoeslag, ook voor studenten	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in het overleg met studentenorganisaties en onderwijsinstellingen ook ingaan op de vraag wat Utrecht kan doen als er landelijk niets gebeurt, en daarop terugkomen in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp.	01-12-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd
(145/630) 22/T245	Vragenuur 01-09-22	We laten niemand in de kou staan	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp ingaan op de voortgang met de flixteams.	01-12-22 (antwoord niet aangegeven)

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(153/630) 22/T237	Vragenuur 16-06-22	Energietoeslag, ook voor studenten	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal de raad per brief informeren als zich op dit vlak nieuwe ontwikkelingen voordoen.	28-10-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd
(166/630) 22/T224	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zegt toe dat de raad in Q1 2023 een plan van aanpak ontvangt rondom arbeidsdiscriminatie.	23-02-23 <i>(stand van zaken) Graag overzetten naar portefeuille werk en inkomen</i>
(167/630) 22/T223	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman heeft toegezegd dat begin 2023 de raad een plan ontvangt over basisbanen.	31-01-23 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(168/630) 22/T222	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman en het college onderzoeken mogelijkheden rondom de kostendelersnorm en informeert de raad eind 2022 hierover.	23-12-22 <i>(antwoord niet aangegeven)</i>
(169/630) 22/T221	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	De raad ontvangt binnenkort een brief over de planning van het nieuwe armoede- en schuldenbeleid. Hierin gaat het college o.m. in op internet in de U-pas. Begin 2023 volgt een raadsvoorstel.	31-01-23 Afgedaan middels raadsbrief koopkrachtcrisis 16 september met kenmerk 10449064. Planning daarin opgenomen
(227/630) 22/T169	Vragenuur 01-09-22	Vragen van Sungur (DENK), Oul Fakir (BIJ1), Chirino, (ChristenUnie), Kendir (Student & Starter), Stam (VOLT), Hessel (SP), Stam (PvdA), Otto (EenUtrecht), Snippe (PvdD), Kleinrensink (GroenLinks) en Van der Wilt (D66) inzake Energietoeslag voor studenten.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in het overleg met studentenorganisaties en onderwijsinstellingen ook ingaan op de vraag wat Utrecht kan doen als er landelijk niets gebeurt, en daarop terugkomen in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp.	01-12-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(228/630) 22/T168	Vragenuur 01-09-22	Vragen van mevrouw Raaijmakers (PvdA), mevrouw Kleinrensink (GroenLinks), de heer Stam (Volt), de heer Sungur (DENK), mevrouw Dada Anthonij (D66), mevrouw Snippe (PvdD), mevrouw Chirino (ChristenUnie), de heer Otto (EenUtrecht), mevrouw Oul Fakir (Bij1), mevrouw Kendir (Student & Starter) en mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) inzake: We laten niemand in de kou staan.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp ingaan op de voortgang met de flixteams.	01-12-22 afgedaan middels raadsbrief Aanpak koopkracht- en energiecrisis van 16 sept. Deze toezegging hoort bij Beleidsveld Energie. kenmerk brief: 10449064
(234/630) 22/T160	Vragenuur 16-06-22	Vragen van de heer Sungur (DENK), mevrouw Van der Wilt (D66), mevrouw Chirino (ChristenUnie), de heer A. Stam (Volt), mevrouw Oudejans (Student & Starter), de heer Wiegant (SP), de heer T. Stam (PvdA), mevrouw Oul Fakir (Bij1), mevrouw Al-Saqaff (VVD) en mevrouw Snippe (PvdD) inzake Energietoeslag, ook voor studenten.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal de raad per brief informeren als zich op dit vlak nieuwe ontwikkelingen voordoen	23-09-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd
(275/630) 22/T118	Vragenuur 14-04-22	Vragen van de heer Peters (D66), mede gesteld namens mevrouw Fattal (GroenLinks), mevrouw Al-Saqaff (VVD), de heer Talhaoui (PvdA) en mevrouw Chirino (ChristenUnie), inzake Oekraïense Vluchtelingen die willen werken, laten werken.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal informeren - via de dashboardbrief, of zo mogelijk eerder - wat er in Utrecht allemaal gedaan wordt om gevluchte Oekraïners aan het werk te helpen.	30-09-22 In de dashboardbrief van Werk en Inkomen van het eerste kwartaal 2022 is de raad hierover geïnformeerd. Kenmerk 10281180

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(322/630) 22/T61	Raad 03-02-22	Actuele motie 7. Minimumloon van € 14 voor iedereen die werkt bij de gemeente	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal bij de gemeente Heerlen informeren wat daar gedaan wordt met het minimumloon voor mensen die worden ingehuurd en aan de hand daarvan bekijken wat ze voor de gemeente Utrecht kan doen en hierover binnen drie maanden de raad informeren.	31-03-23 (antwoord niet aangegeven)
(363/630) 22/M7	Raad 03-02-22	Actuele moties	Werk en Inkomen	M07 Minimumloon van €14 voor iedereen die werkt bij de gemeente	31-03-23 (antwoord niet aangegeven)
(400/630) 21/T506	OWE 04-11-21	8. Raadsbrief Toezegging maatschappelijke banen, nieuwe instrumenten en ontwikkelingen	Werk en Inkomen	De wethouder komt in Q1 2022 met een overzicht van wat wèl kan ten aanzien van het parttime uit de bijstand komen en over wat de gemeente doet om hiervoor mèer mogelijkheden te bieden. Ze komt daarbij ook terug op het kunnen terugvallen op werk&inkomen als het gaat om het wegvallen van toeslagen, wat een belemmering voor mensen kan zijn.	03-03-22 De toezegging is beantwoord in de Raadsbrief 'Dashboard Werk en Inkomen 2e kwartaal 2022'. Kenmerk 10281180
(523/630) 21/T162	Raad 08-04-21	Initiatiefvoorstel Krijgen waar je recht op hebt(agendapunt)	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal terugkomen op de financiële gevolgen van het voorstel, waaronder het prijskaartje dat mogelijk zal hangen aan de routekaart en het verder invoeren van premediation.	23-07-21 (stand van zaken) 31 maart 2022; onderzoek naar pre-mediaton loopt nog (vertraging), bevindingen worden bij elkaar gepakt. routekaart is ondergebracht bij pilot divosa,; HvA ondersteunt met routeplanner, 2e ronde testen ontwerp bij inwoners en overige gebruikers, opgeleverde resultaat is basis voor de in te richten digitale kaart. Prijskaartje is er nog niet aan te hangen (binnen reguliere middelen of extra's nodig.) zodra HvA oplevert komt dit opnieuw aan de orde.
(524/630) 21/T161	Raad 08-04-21	Initiatiefvoorstel Krijgen waar je recht op hebt.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in de routekaart meenemen dat in brieven altijd een duidelijke plek wordt genoemd waar mensen terecht kunnen.	23-07-21 (stand van zaken) 31-03-2022 aangesloten pilot divosa, routekaart wordt ontwikkeld, zodra implementatie aan de orde kan dit punt meegenomen worden. pilot wordt gemonitord door significant.
(577/630) 20/T363	Raad 18-03-20	Beantwoording SV 2020, nr. 041 over Toekomst van UW	Werk en Inkomen	Het ondernemingsplan UW loopt t/m december 2022. Wij zullen in Q4 -2021 uw raad opnieuw informeren over de voortgang en actuele ontwikkelingen. Het nieuwe ondernemingsplan zal uw raad in Q3-2022 ontvangen.	18-11-22 (stand van zaken) De 2e Voortgangsrapportage ondernemingsplan UW is begin december 2021 aan de Raad toegezonden. Daarmee is het eerste deel van deze toezegging afgehandeld. Toegezegd is eveneens dat het nieuwe Ondernemingsplan UW 2023-2026 in Q3, 2022 aan de Raad zal worden aangeboden. Gelet op de verschillende stappen die daarvoor gezet moeten worden is deze planning te krap. Het nieuwe ondernemingsplan UW 2023 -2026 zal daarom begin Q4, (eind oktober /begin november 2022) met de Raad worden gedeeld.

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd7 december 2022(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(587/630) 20/T251	Raad 23-01-20	LIS / Raadsbrief Interventieproject Wijkgerichte aanpak Overvecht	Werk en Inkomen	De wethouder zal na afloop van het interventieproject Wijkgerichte aanpak Overvecht (naar verwachting eind 2e kwartaal 2021 informeren over de behaalde projectresultaten	02-08-21 <i>(stand van zaken) Door de verlenging van de lockdown, hebben er sinds maart 2020 nog geen huisbezoeken plaatsgevonden en staat het project tot nadere orde on hold.</i>
(614/630) 20/T36	cie. M&S 13-02- 20	Handhaving Werk en Inkomen	Werk en Inkomen	De wethouder zegt toe dat zij na afloop van het project een onafhankelijk onderzoek uit laat voeren waarin ook een maatschappelijke kosten (en baten) analyse uitgevoerd wordt en naar de schaalbaarheid en toepasbaarheid in andere wijken gekeken wordt en stuurt deze voor de zomer 2021 aan de raad toe.	26-07-21 <i>(stand van zaken) In verband met de lockdown -waardoor het LSI project on hold staat, staat ook de planning/organisatie van het onafhankelijke onderzoek hiermee on hold.</i>
(621/630) 19/T432	cie. M&S 30-10- 19	PB 2020 - BbZ	Werk en Inkomen	Het onderzoek over de BBZ komt in het 2e kwartaal van 2020 naar de raad.	30-06-21 De toezegging is beantwoord via de dashboardbrief Werk en Inkomen Q3 (ID5883) op 9-11-2022.

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer 3087
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 15 december 2022
Agendapunt 7
Titel Sekswork in Utrecht, advies commissie Sorgdrager
ID 3279
Behandelend ambtenaar A. Brix
Telefoon 14030
E-mail arnaud.brix@utrecht.nl
Datum collegebesluit 22 november 2022
Geocodering
Thema
Portefeuillehouder
Beleidsveld Sekswork
Referendabel
Reden niet referendabel
Raadsadviseur (lijst) Willemien Kok/Cie Onderwijs, Werk en Economie/06–24862310
Behandelveorstel
Resultaat commissiebehandeling
Resultaat raadsbehandeling

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	15 december 2022

Voorgesteld besluit

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	A. Brix	Datum	22 november 2022
Doorkiesnummer	14 030	Kenmerk	10638192
E-mail	Arnaud.brix@utrecht.nl	Onderwerp	Proces bestuurlijke reactie advies commissie Sorgdrager
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Sekswerk

Geachte leden van de raad,

Op 22 september ontving u het [advies van de commissie Sorgdrager](#): “Sekswerk in Utrecht. Openlijk, anoniem en nooit ongezien. Van repressief naar inclusief”. In de bijbehorende aanbiedingsbrief zegden wij u toe het rapport te bestuderen en voor 1 december 2022 met een bestuurlijke reactie te komen. Deze brief bevat echter nog geen inhoudelijke reactie, omdat wij de bespreking van het rapport van de commissie Sorgdrager in de Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën op 24 november 2022 willen afwachten. Wij vinden het van belang eerst met u het gesprek over het advies te voeren. Wij zijn benieuwd naar uw reactie en nemen graag uw input mee in het vervolg. Na het debat werken wij de inhoudelijke reactie uit. Als input voor deze inhoudelijke reactie gaan wij de komende periode ook met de stad over de aanbevelingen in gesprek. In het tweede kwartaal van 2023 komen wij met een inhoudelijke reactie op het rapport.

In deze brief geven wij het proces weer om te komen tot een inhoudelijke reactie op het advies van de commissie Sorgdrager. Het advies is een advies op hoofdlijnen, dat alle vormen van sekswerk benoemt. De commissie formuleert zes aanbevelingen over de wijze waarop de gemeente een vernieuwd en toekomstbestendig sekswerkbeleid in Utrecht vorm kan geven en hoe de gemeente veilige werkplekken voor sekswerkers kan creëren:

1. Moderniseer het sekswerkbeleid;
2. Onderzoek wat werkt in proeftuinen;
3. Vereenvoudig de regelgeving voor privéhouizen en seksclubs;
4. Onderzoek de mogelijkheden voor een vorm van kleinschalig straatsekswerk;
5. Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk;
6. Laat de beleidswijzigingen en proeftuinen lerend evalueren.

Participatie

Wij zijn en gaan met de verschillende belanghebbenden over het rapport in gesprek. Dit zijn natuurlijk de sekswerkers, maar ook bijvoorbeeld Belle hulpverlening, de landelijke belangenbehartiger PROUD, politie en OM, woningbouwverenigingen, een afvaardiging van inwoners uit de stad inclusief betrokken omwonenden van Het Nieuwe Zandpad, een vertegenwoordiging van privéhuizen en clubs, de Vereniging Exploitanten Relaxbedrijven (VER) en de Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD). Deze opsomming is niet uitputtend en we nodigen u uit om ons te laten weten welke partners wij volgens u moeten spreken. Met een deel van de gesprekken zijn we al gestart. Het doel van de gesprekken is om reacties op het rapport op te halen. Veel belanghebbenden zijn betrokken bij de totstandkoming van het rapport maar nog niet gehoord over de uitkomsten. We zetten ons in om informatie, meningen en standpunten op te halen waarmee wij de aanbevelingen uit het rapport kunnen vertalen in prioriteiten van de belanghebbenden. Daarnaast nemen wij ook de wensen, kansen, aandachtspunten en zorgen mee. Over deze onderwerpen gaan wij ook graag met u in gesprek. De resultaten van alle gesprekken maken onderdeel uit van een inhoudelijke reactie op het rapport.

Locatie Het Nieuwe Zandpad

De locatie voor Het Nieuwe Zandpad heeft de bestemming prostitutie, desondanks zien wij het - in lijn met het coalitieakkoord - niet als voorkeurslocatie voor de realisatie van sekswerkplekken. De oriëntatie op potentiële locaties beginnen wij daarmee elders. Wij hechten aan het advies van de commissie om locaties over de stad te spreiden en zullen te zijner tijd stadsbreed kijken naar de mogelijkheden. Als de locatie van Het Nieuwe Zandpad toch in beeld komt, dan is dit conform het advies van de commissie Sorgdrager voor een kleinschalige vorm van sekswerk.

Kamerbrief en reactie Politie en OM

Het advies van de commissie Sorgdrager heeft ook de aandacht in de Tweede Kamer. Op 31 oktober jongstleden heeft staatssecretaris Van den Burg (Justitie en Veiligheid) gereageerd op het rapport met een [Kamerbrief met een reactie op het onderzoek naar sekswerk in Utrecht](#). De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid in de Tweede Kamer had om een reactie gevraagd. Ook ontvingen wij een gezamenlijke reactie van de politie en het OM op het advies, welke is opgenomen als bijlage.

Vervolg

Na het debat in de Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën op 24 november 2022 werken we op basis van uw input een inhoudelijke reactie uit. Ook voeren wij hiervoor gesprekken met de verschillende belanghebbenden. In het tweede kwartaal van 2023 is de inhoudelijke reactie gereed.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Sekswerk in Utrecht

Openlijk, anoniem en nooit ongezien:
van repressief naar inclusief.

Advies Commissie Sorgdrager

Samenvatting

De gemeente Utrecht vindt het belangrijk dat sekswerkers hun beroep veilig en legaal kunnen uitvoeren in de stad, maar het creëren van nieuwe veilige en schone werkplekken voor sekswerkers is geen sinecure. Een onafhankelijke commissie van experts onder leiding van Winnie Sorgdrager heeft de opdracht gekregen om een advies te geven op basis waarvan de gemeente een vernieuwd en modern sekswerkbeleid in Utrecht kan vormgeven. Niet alleen is de branche onderhevig aan veranderingen, het beleidsveld wordt ook gekenmerkt door dilemma's, verschillende visies en ontwikkelingen die sneller gaan dan de wetgeving.

Voor haar advies heeft de commissie bestaand onderzoek bestudeerd en heeft de commissie gesproken met verschillende belanghebbenden onder wie sekswerkers, marktpartijen, experts, hulpverleners, medewerkers van de gemeente en hun veiligheidspartners over wat er nodig is, wat kansen en eventuele belemmeringen zijn en wat de rol van de gemeente is of zou moeten zijn.

Conclusies

Het vertrouwen van de sekswerkers in de overheid is tot een nulpunt gedaald door het steeds wisselende beleid en de veranderde band met de politie en de overheid. De huidige situatie in Utrecht zorgt ervoor dat de meeste sekswerkers niet legaal werken en dat brengt veel onveiligheid met zich mee. Het organiseren van veilige, schone en legale werkplekken voor sekswerkers in Utrecht lijkt met de huidige regelgeving bijna niet mogelijk. Het advies is om daarom meer mogelijk te maken door deregulering, dus minder regels. In de sekswerkbranche zullen net als in elke branche misstanden plaatsvinden en de gevolgen van misstanden zijn ingrijpend. Er zullen specifieke regels, kaders en randvoorwaarden nodig zijn om veilig te kunnen werken. Belangrijk hierbij is om sekswerk in de stad zodanig zichtbaar te maken dat het veilig is. Er is meer aandacht gekomen voor het tegengaan van misstanden en uitbuitingssituaties in sekswerk. Deze aandacht heeft negatieve gevolgen voor de sociale en juridische positie van de sekswerker. De commissie is van mening dat de sector onmiskenbaar kwetsbaar is voor criminele activiteiten zoals uitbuiting en mensenhandel. Tot slot constateert de commissie dat we eigenlijk niet goed weten wat er op lokaal niveau werkt als het gaat om sekswerkbeleid en het creëren van meer werkplekken. Er wordt veel vanuit (waarde gedreven) aannames gewerkt.

De belangen en meningen op dit onderwerp lopen uiteen en het is onmogelijk om een oplossing te bedenken waar consensus over bestaat of waar geen nadelige effecten aan kleven. De commissie is zich ervan bewust dat ook de raad verdeeld is en dat niet elke aanbeveling even eenvoudig, snel of gelijktijdig kan worden uitgevoerd. De commissie ziet ook dat er ontwikkelingen zijn in de landelijke wet- en regelgeving die mogelijk nog lang op zich laat wachten en waar de gemeente maar beperkt invloed op heeft. De commissie roept de gemeente op om aan de slag te gaan, lef te tonen, sekswerkers serieus te nemen en hen te betrekken bij het vormgeven van beleid.

Advies

In dit advies staat de veiligheid van de sekswerkers voorop: Het is een legaal beroep, er moet ruimte voor zijn en laten we ervoor zorgen dat het sekswerk veilig gebeurt. We adviseren om vanuit het 'doen' te leren, niet alles van tevoren uit proberen te denken en niet in problemen te denken, maar juist in oplossingen.

Het advies bevat de volgende 6 aanbevelingen:

1. Moderniseer het sekswerkbeleid;
2. Onderzoek wat werkt in proeftuinen;
3. Vereenvoudig de regelgeving voor privéhuizen en seksclubs;
4. Onderzoek de mogelijkheid voor een vorm van kleinschalig straatsekswerk;
5. Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk;
6. Laat de beleidswijzigingen en proeftuinen lerend evalueren.

Voorwoord

Hoe houd je de drempel tot de seksbranche laag voor autonome sekswerkers en de drempel hoog voor mensen die misbruik van de branche willen maken? Dat is misschien wel de grootste uitdaging in het maken van sekswerkbeleid. Tel daarbij op dat sekswerk altijd onder een vergrootglas ligt en vrijwel iedereen er een mening over heeft en je begrijpt: een stad die besluit het aantal werkplekken uit te breiden, gaat een roerige tijd tegemoet.

Maar net als de gemeente Utrecht zijn wij van mening dat een gezonde, veilige en schone seksbranche bijdraagt aan een betere stad. Want wat is het alternatief? Dat sekswerkers en hun klanten zijn aangewezen op minder veilige werkplekken, met risico op overlast voor de buurt en zonder mogelijkheden om hulp in te schakelen.

In dit advies zijn we boven alles uitgegaan van de veiligheid van sekswerkers. We hebben geprobeerd om, met oog voor de risico's, uiteen te zetten hoe de gemeente stap voor stap aan een betere seksbranche zou kunnen werken.

We danken alle sekswerkers, beleidsmedewerkers, ondernemers, hulpverleners, politie en anderen die de tijd namen om met ons in gesprek te gaan. Zonder hun bijdrage hadden we dit advies niet uit kunnen brengen.

We wensen de gemeente Utrecht veel succes in het verder uitwerken en implementeren van de aanbevelingen.

De Commissie Sorgdrager

Winnie Sorgdrager (voorzitter)
Yannick Bleeker
Corinne Dettmeijer-Vermeulen
Miriam Parmanand
Maria Scali

Inhoudsopgave

Samenvatting	3	3.3 Criminalisering	25
Voorwoord	5	3.4 Regulering	25
Samenstelling commissie	7	3.5 Decriminalisering	25
1. Inleiding	8	3.6 Sekswerkbeleid in Nederland gedecentraliseerd	26
1.1 Aanleiding	8	3.7 Gemeentelijke instrumenten voor regulering	26
1.2 Opdracht	8	3.8 Nieuwe wetgeving in ontwikkeling: Wetsvoorstel regulering sekswerk	26
1.3 Context	8	3.9 Uitstapprogramma's en aandacht voor verbetering	27
1.4 Aanpak	9	4. Achtergrond Kenmerken en risico's sekswerk in Nederland	28
1.5 Leeswijzer	9	4.1 Inleiding	28
2. Conclusies en aanbevelingen	10	4.2 Vormen van sekswerk	28
2.1 Inleiding	10	4.4 Ontwikkelingen in de branche	29
2.2 Conclusies	10	4.5 Legale financierbaarheid van de sector	29
2.3 Veiligheid sekswerkers staat voorop	11	4.6 Risico's	29
Aanbeveling 1: Moderniseer het sekswerkbeleid	12	4.7 Beslotenheid van de sector werkt risicoverhogend	29
Aanbeveling 2: Onderzoek wat werkt in proeftuinen	14	4.8 Criminogene branche	29
Proeftuin 1: Sta thuiswerk en zelfstandige escort toe	14	4.9 Mensenhandel	29
Proeftuin 2: Maak werken in klein groepsverband mogelijk	15	5. Achtergrond Sekswerk in Utrecht	31
Aanbeveling 3: Vereenvoudig de regelgeving voor privéhuizen en seksclubs	18	5.1 Inleiding	31
Aanbeveling 4: Onderzoek de mogelijkheid voor een vorm van kleinschalig straatsekswerk	20	5.2 De lokale politieke context	31
Aanbeveling 5: Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk	21	5.3 Huidige situatie in Utrecht	31
Aanbeveling 6: Laat de beleidswijzigingen en proeftuinen lerend evalueren	23	5.4 Toenemende behoefte legale en veilige werkplekken	31
		5.5 Hulp- en dienstverlening	31
		5.6 Toezicht en handhaving	32
		5.7 Misstanden en uitbuiting	32
3. Achtergrond Beleid en regelgeving	25	Bijlage 1 De Utrechtse APV	33
3.1 Inleiding	25	Bijlage 2 Bronnenlijst	34
3.2 Drie beleidsvarianten	25	Bijlage 3 Lijst met gesproken betrokkenen	35

Samenstelling commissie

De commissie bestaat uit:

Voorzitter

Winnie Sorgdrager

Leden

- Yannick Bleeker, directeur Regioplan
- Corinne Dettmeijer-Vermeulen: voormalig Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (van 2006 tot 2017)
- Miriam Parmanand, de huidige voorzitter van PROUD, de Nederlandse belangenvereniging van sekswerkers
- Maria Scali, directeur Stichting Hulp Opvang Prostitutie en slachtoffers van mensenhandel Den Haag

Ondersteuning

- Mariko Christiaans
- Janne Kuijpers
- Ria Rijpkema - Burema
- Nora Timmermans (secretaris)

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het college heeft samen met de gemeenteraad sinds de sluiting van de raamwerkplekken op het Zandpad en de Hardebollenstraat in 2013, grote inspanningen gepleegd om nieuwe werkruimten voor vergunde (raam)prostitutie te realiseren. In de periode van 2014 tot 2021 zijn verschillende tenders ingezet. In november 2021 is de laatste tender in de verificatiefase vanwege gebrek aan financiering beëindigd. Deze beëindiging is de aanleiding geweest om ons om advies te vragen. De gemeente Utrecht vindt het immers van belang dat er in de stad ruimte is voor sekswerk en dat sekswerkers hun beroep veilig en legaal kunnen uitoefenen.

Tegelijkertijd is de seksbranche fundamenteel aan het veranderen. Er is een verschuiving van de meer traditionele en locatiegebonden seksinrichtingen naar andere vormen van (onvergund) sekswerk waarbij vraag en aanbod via internet bij elkaar komt. Een uitdaging waar meerdere gemeenten, maar ook de sector zelf mee worstelt (De Volkskrant, 4 juli 2022, 'Prostitutie terug naar de achterkamer', pagina 3). De veranderingen vragen om een brede en hernieuwde blik op het Utrechtse sekswerkbeleid.

1.2 Opdracht

Wij hebben dan ook opdracht gekregen om een onafhankelijk advies te geven op basis waarvan de gemeente een vernieuwd en modern sekswerkbeleid in Utrecht kan vormgeven en waarmee veilige werkplekken voor sekswerkers kunnen worden gecreëerd.

Hierbij hebben wij de volgende uitgangspunten meegekregen:

- In Utrecht dient er ruimte te zijn voor verschillende vormen van sekswerk;
- Versterking van de positie van sekswerkers en het bieden van de benodigde hulp- en dienstverlening staat centraal;
- We streven een beheersbare sector na door middel van regulering, toezicht en handhaving en decriminalisering waar mogelijk.
- Misstanden en mensenhandel dienen effectief tegen te kunnen

worden gegaan en ook dient het woon- en leefklimaat beschermd te worden.

- Ook hebben we naar aanleiding van de bespreking in de raadscommissie de volgende aspecten betrokken: de mogelijkheden voor thuiswerken en de legale financierbaarheid van de sector.

1.3 Context

Het vraagstuk waar Utrecht mee worstelt is niet uniek voor de stad. Sekswerk wordt wel eens het oudste beroep ter wereld genoemd en door de eeuwen heen werd er in Nederland op verschillende manieren tegen aangekeken en mee omgegaan: van verbieden via gedogen tot reguleren. Het is een vraagstuk dat landelijke en lokale overheden al jaren bezighoudt en waarover de meningen en ideologieën uiteenlopen. Er moeten afwegingen gemaakt worden tussen (soms tegenstrijdige) belangen.

Hoewel sekswerk in Nederland een legaal beroep is, wordt het door veel mensen nog niet gezien als een 'normaal' beroep. Dit uit zich in overmatige regelgeving, maar ook in de bejegening van sekswerkers door overheidsinstanties, overige instellingen zoals banken en de directe omgeving van sekswerkers. Waarbij de een van mening is dat sekswerk nooit een vrije keuze kan zijn, is de ander van mening dat het een legaal beroep is waar ruimte voor moet zijn, als het maar niet in de eigen buurt is. Daarbij zijn er ook verschillen tussen vormen van sekswerk, de vorm kan een belangrijke rol spelen. Dit komt de sociale en juridische positie van sekswerkers niet ten goede.

Tegelijkertijd geldt dat geen enkele sekswerker hetzelfde is. Er zijn zelfstandige autonome sekswerkers die zichzelf zonder overheidsbemoeienis redden, maar er zijn ook mensen die vrijwillig aan het werk begonnen zijn maar zich desondanks in onprettige situaties bevinden en er zijn beperkt autonome mensen in zeer onveilige situaties waar je als overheid een zorgplicht voor hebt. En alles ertussenin. Autonome sekswerkers zijn gebaat met een lage drempel tot de branche. Een schone, gezonde en legale branche draagt bij aan een veiligere samenleving. Maar tegelijkertijd moet de drempel voor mensen die misbruik willen maken van de branche juist hoog zijn. Een ingewikkeld dilemma.

Bij misstanden is het een natuurlijke reflex om meer controle uit te oefenen of naar strakkere wet- en regelgeving te streven. Dat kan echter ook het ontstaan van een ‘repressietunnel’ tot gevolg hebben; de overheid krijgt steeds minder grip op de situatie, er komen meer regels, toch ontstaan steeds meer misstanden, die vervolgens weer worden aangepakt door meer regels. Het resultaat is een overmatig complex web van regelgeving dat het doel voorbijschiet. De branche wordt zo ontoegankelijk en onaantrekkelijk dat de onvergunde branche in de praktijk de enige optie lijkt. Het is vrijwel onmogelijk om de branche volledig schoon te krijgen. Er zullen altijd risico’s blijven bestaan, net zoals in andere branches. Het risico op misstanden is tegelijkertijd in de seksbranche waarschijnlijk groter dan in de gemiddelde sector. Ze zijn in elk geval meer onderwerp van discussie.

Naast de eerder geschetste verschuiving in de branche waarbij de werving van klanten steeds meer via internet plaatsvindt, heeft sekswerk ook een nadrukkelijk internationaal karakter gekregen. Door het openstellen van de grenzen zijn er meer buitenlandse sekswerkers dan voorheen actief in Nederland. Een groep waarop de overheid minder zicht heeft en die moeilijker te bereiken is.

Ook is er sprake van een dilemma waar het om gaat goed zicht te kunnen hebben en houden op sekswerk en het verwerken van bijzondere gegevens. Het registreren en verwerken van gegevens van sekswerkers is op dit moment niet mogelijk omdat er een wettelijke grondslag ontbreekt. Ook sekswerkers zijn op dit moment terughoudend om hun gegevens te verstrekken. Dit bemoeilijkt de mogelijkheden voor de overheid om effectief toezicht uit voeren en te handhaven op de regels. Het belang van de overheid om zicht te hebben gaat evenwel verder dan louter het kunnen uitvoeren van strikte controles op regelgeving. Het gaat ook om emanciperen, ondersteunen en beschermen.

Tot slot zien we dat de verschillende visies en de dilemma’s ook van invloed zijn op de ontwikkeling van landelijke wetgeving voor sekswerk. Het rijk werkt al ruim 10 jaar aan nieuwe wetgeving om het sekswerk in Nederland te reguleren, de positie van de sekswerker te verbeteren en misstanden en mensenhandel tegen te gaan. Consensus hierover is nog niet bereikt. Het is nog onduidelijk hoe lang de nieuwe wet op zich laat wachten. Gemeenten worden dan ook door het rijk opgeroepen om

aan de slag te gaan en niet te wachten op de nieuwe wet, zoals de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie in zijn brief van 11 juli 2022 aan de Tweede Kamer over de Evaluatie Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche schrijft. Kortom de context waarin we adviseren kenmerkt zich dan ook door dilemma’s, verschillende visies en ontwikkelingen die sneller gaan dan de wetgeving.

1.4 Aanpak

Onze werkwijze bestaat uit de volgende onderdelen:

- Benutten van bestaand onderzoek en documentatie over sekswerk. Zowel in Utrecht als nationaal. Deze documentatie was voor ons een belangrijk beginpunt. Een overzicht van de gebruikte documentatie is terug te vinden in bijlage 2.
- Om inzicht te krijgen in de huidige situatie in Utrecht en hoe de toekomst van het sekswerk er uit kan zien hebben we aan de hand van de genoemde uitgangspunten gesprekken gevoerd met belanghebbenden in de stad Utrecht, medewerkers van de gemeente, experts in en buiten Utrecht. Deze gesprekken geven inzicht in wat er nodig is, wat kansen en eventuele belemmeringen zijn en wat de rol van de gemeente is (of zou moeten zijn). Voor de lijst met gesprekspartners zie bijlage 3.
- Onze zoekrichtingen hebben we tussentijds gedeeld met de gemeenteraad en onze bestuurlijke opdrachtgevers omdat we hechten aan een advies dat kan rekenen op draagvlak.
- Op basis van onze bevindingen hebben we een aantal conclusies en concrete aanbevelingen geformuleerd.

1.5 Leeswijzer

Ons rapport bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft ons advies dat bestaat uit een aantal conclusies en aanbevelingen. In het tweede deel beschrijven we op hoofdlijnen het huidige beleid en de regelgeving. Ook gaan we in op de branche zelf, de kenmerken en de risico’s. Tot slot zoomen we kort in op de situatie in Utrecht.

2. Conclusies en aanbevelingen

2.1 Inleiding

Het realiseren van een veilige, schone en economisch gezonde branche is niet eenvoudig, maar voor een veiliger Utrecht wel noodzakelijk. We hechten eraan nogmaals te benadrukken dat de belangen en meningen op dit onderwerp uiteenlopen en dat het onmogelijk is om een oplossing te bedenken waar consensus over bestaat of waar geen nadelige effecten aan kleven. We zijn ons ervan bewust dat ook de raad verdeeld is over welke rol de gemeente zou moeten spelen en dat niet elke aanbeveling even eenvoudig, snel of gelijktijdig kan worden uitgevoerd. We zien ook dat er ontwikkelingen zijn in de landelijke wet- en regelgeving die mogelijk nog lang op zich wachten en waar de gemeente maar beperkt invloed op heeft. Desondanks zijn wij van mening dat de gemeente niets in de weg zou staan om met ons advies uitvoering te kunnen geven aan een vernieuwend, modern en inclusief sekswerkbeleid. Beleid waarbij het sekswerk nooit ongezien is, de sekswerkers gelijkwaardig met de gemeente samenwerken en misstanden effectief kunnen worden voorkomen en bestreden. We roepen dan ook met klem op om sekswerkers serieus te nemen en ze te betrekken bij het vormgeven van het beleid.

2.2 Conclusies

Naar aanleiding van de gesprekken die wij hebben gevoerd met diverse organisaties, sekswerkers, professionals en belanghebbenden zijn wij tot een viertal conclusies gekomen. Hieronder gaan we op die conclusies in. Vervolgens sluiten wij dit hoofdstuk met een aantal concrete aanbevelingen af. Per aanbeveling gaan we daarna in op een aantal voorwaarden en aandachtspunten.

Vertrouwen op een nulpunt

Het vertrouwen van de sekswerkers in de overheid is tot een nulpunt gedaald. Dit komt deels door het steeds wisselende beleid van de gemeente en de veranderde band met de politie en de overheid. Waar de politie eerst nog een helpende hand bood, heeft het optreden nu, zo stellen de sekswerkers, vooral een controlerend karakter.

De huidige situatie in Utrecht zorgt ervoor dat de meeste sekswerkers onvergund en/of niet legaal werken en dat brengt veel onveiligheid met zich mee. In Utrecht is net als in de rest van Nederland het aantal (vergunde) werkplekken voor sekswerkers sinds de afschaffing van het bordeelverbod in 2000 sterk afgenomen. Voor een grote stad als Utrecht is dat volgens ons zeer onwenselijk. Er zijn immers geen redenen om aan te nemen dat de vraag is gedaald. Ondanks dat er minder werkplekken zijn, vindt sekswerk dus plaats in Utrecht en op dit moment vooral ongezien. Dat is zorgelijk omdat dit de kans op misstanden zoals uitbuiting en mensenhandel vergroot.

Wij constateren dat het organiseren van veilige, schone en legale werkplekken voor sekswerkers in Utrecht in de huidige situatie met de huidige regelgeving bijna niet mogelijk is. Het wordt zowel de sekswerkers die zelfstandig willen werken en exploitanten die willen ondernemen erg lastig gemaakt. Ons advies is om daarom meer mogelijk te maken door deregulering, dus minder regels. Die mogelijkheid heeft de gemeente binnen de bestaande landelijk wet- en regelgeving. We adviseren ook om dit samen met sekswerkers en ondernemers te doen.

De sector is gebaat bij transparantie en zichtbaarheid

In de sekswerkbranche vinden net als in veel andere branches misstanden plaats. Sekswerk is een legaal beroep, maar is daarentegen geen maatschappelijk geaccepteerd beroep. Dat heeft verschillende redenen. Er heerst een (maatschappelijk) stigma op sekswerkers. De meeste sekswerkers komen er niet voor uit dat ze het werk doen. En ook de meeste klanten lopen er niet mee te koop. Daarbij en misschien daardoor is het risico op misstanden groter dan bij de meeste andere beroepen en de gevolgen van misstanden zijn ingrijpend. Dit maakt dat het niet mogelijk is om sekswerk als elk ander beroep te benaderen. Er zullen specifieke regels, kaders en randvoorwaarden nodig zijn om veilig te kunnen werken. Belangrijk hierbij is om sekswerk in de stad zodanig zichtbaar te maken dat het veilig is. Met zichtbaar bedoelen we dat de gemeente weet waar sekswerk plaatsvindt.

Focus op mensenhandel vergroot stigma

Na de afschaffing van het bordeelverbod is er meer aandacht gekomen voor het tegengaan van misstanden en uitbuitingssituaties in sekswerk. Deze aandacht heeft gevolgen voor de sociale en juridische positie van de sekswerker. Doordat ze vaker worden gezien als slachtoffer in plaats van ondernemer of iemand die vrijwillig een legaal beroep uitoefent, wordt het stigma op sekswerkers vergroot. Volgens Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD: een alliantie van 22 organisaties en initiatieven die zich inzetten om het stigma op sekswerk te verminderen) is dat stigma de basis voor regelgeving die hun positie verder verslechtert. Onverminderde aandacht van zowel het rijk als gemeenten is nodig om het stigma tegen te gaan en de focus van het sekswerkbeleid te kantelen naar het “beroep sekswerker”. De commissie is van mening dat de sector onmiskenbaar kwetsbaar is voor criminele activiteiten zoals uitbuiting en mensenhandel. Maar dat betekent niet dat sekswerk en mensenhandel in één adem genoemd moeten worden. De commissie pleit er stevig voor een duidelijk onderscheid te maken tussen sekswerk en mensenhandel. Sekswerk is een legaal beroep en is aan regels gebonden. Daarnaast zijn uitbuitingssituaties niet voorbehouden aan de sekswerkbranche. Het komt ook in andere sectoren voor, denk bijvoorbeeld aan de uitzendbranche, horeca en tuinbouw.

Er zijn veel aannames, we weten eigenlijk niet wat werkt

Wij constateren dat we eigenlijk niet goed weten wat er op lokaal niveau werkt als het gaat om sekswerkbeleid en het creëren van meer werkplekken. Er wordt veel vanuit (waarden gedreven) aannames gewerkt. Buurbewoners zijn bijvoorbeeld bang voor overlast terwijl dat niet altijd het geval hoeft te zijn. Zo hebben we bijvoorbeeld vernomen dat sommige bewoners nooit hebben gemerkt woonachtig te zijn in de omgeving van een privéclub.

2.3 Veiligheid sekswerkers staat voorop

In dit advies zetten we de veiligheid van de sekswerker voorop: Het is een legaal beroep, er moet ruimte voor zijn en laten we ervoor zorgen dat het veilig gebeurt. Aangezien de effecten van het lokaal beleid veelal gebaseerd zijn op aannames, adviseren we om vanuit het ‘doen’ te leren en niet alles van tevoren uit proberen te denken. En vooral niet alleen in problemen te denken.

Ons advies bevat de volgende zes aanbevelingen:

- Moderniseer het sekswerkbeleid;
- Onderzoek wat werkt in proeftuinen;
- Vereenvoudig de regelgeving voor privéhuizen en seksclubs;
- Onderzoek de mogelijkheid voor een vorm van kleinschalig straatsekswerk;
- Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk;
- Laat de beleidswijzigingen en proeftuinen lerend evalueren.

Aanbeveling 1:

Moderniseer het sekswerk- beleid

De afgelopen tien jaar was er in het Utrechtse sekswerkbeleid vooral aandacht voor de ontwikkelingen met betrekking tot raam- en straatprostitutie. Het sekswerk verandert en het is afgelopen decennium meer divers geworden. Met name het bemiddelen via internet tussen klant en sekswerker is in opkomst. Corona heeft eraan bijgedragen dat sekswerkers meer thuis zijn gaan werken of vanuit hotels, Airbnb's of vakantieparken. De behoefte aan locatiegebonden sekswerk neemt af, maar is zeker nog aanwezig bij sekswerkers.

Het is goed om te realiseren dat dé sekswerker niet bestaat. Er is een groep sekswerkers die in staat is om zelfstandig en autonoom te werken. Er zijn ook sekswerkers die meer kwetsbaar zijn en alles er tussenin. We zien in het huidige beleid veel aandacht voor de kwetsbare sekswerker met multiproblematiek. Wij vinden het ook belangrijk dat er aandacht is voor deze groep, maar wat ons betreft moet er ook meer aandacht en faciliteiten komen voor de andere groepen sekswerkers.

Tot slot is ook de wens van klanten divers. Utrecht verdient een beleid waar de diversiteit van het sekswerk en de sekswerkers tot haar recht komen. Een modern sekswerkbeleid bevat in elk geval de volgende onderdelen:

- De positie en emancipatie van sekswerkers;
- De voorlichtende en signalerende rol van de gemeente (en partners) naast de rol van toezicht en handhaving van de overheid;
- De betrouwbare overheid en
- Toegankelijke hulp- en dienstverlening.

De positie en emancipatie van sekswerkers

De veiligheid van sekswerkers is het vertrekpunt van ons advies. De positie van sekswerkers hangt hiermee samen. Door het stigma dat er op sekswerk zit, is sekswerk veelal onzichtbaar. Nogmaals, sekswerk is een legaal beroep en in een stad als Utrecht moet daar ruimte voor zijn. Naast dat er uitstapprogramma's zijn, dient er in het sekswerkbeleid (via gesubsidieerde instanties) ook ruimte te zijn voor de positie en ontwikkeling van sekswerkers. Zo kunnen er bijvoorbeeld cursussen worden aangeboden op het gebied van administratie en boekhouding, ondernemerschap, zelfverdediging en ook het herkennen van en handelen bij signalen van uitbuiting. Maak van sekswerkers niet het probleem maar de oplossing.

De voorlichtende en signalerende rol van de gemeente (en partners)

De gemeente heeft naast de rol van toezicht en handhaving ook een voorlichtende rol. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de omgeving/buurt uit te leggen wat de impact van sekswerk op de leefbaarheid is. Dat het een legaal beroep is en in de meeste gevallen helemaal niet tot overlast leidt omdat zowel de sekswerker als klant vaak niet wil opvallen. Nachtkroegen leiden in het algemeen tot meer overlast dan een (kleine) inrichting voor sekswerk.

| ‘Het gaat niet alleen over vrouwen’

Het versterken van de signalerende rol van de gemeente als het gaat om kwetsbaarheid van sekswerkers, onveilige werkplekken of misstanden moet onderdeel zijn van het sekswerkbeleid. De gemeente kan hier zelf in investeren door bijvoorbeeld scholing van sekswerkers zelf en medewerkers die regelmatig contact hebben met sekswerkers.

De betrouwbare overheid

Al bijna tien jaar is de gemeente op zoek naar een oplossing voor de raamprostitutie op het Nieuwe Zandpad. Dit duurt voor sekswerkers en ondernemers veel te lang en draagt niet bij aan het vertrouwen in de gemeente. Sekswerkers zijn vaak teleurgesteld door de gemeente en door andere overheden. Het verbeteren van de vertrouwensrelatie is een belangrijk element in een modern sekswerkbeleid.

Toegankelijke hulp- en dienstverlening

Toegankelijke en laagdrempelige hulp- en dienstverlening voor alle vormen van sekswerk is en blijft essentieel. Van belang is dat er aandacht is voor onzichtbare en moeilijk bereikbare groepen, onder wie mannen, trans sekswerkers en buitenlandse sekswerkers.

Richt een sekswerkplatform op

We adviseren om kennis en ervaring en informatie uit te wisselen in een platform waar sekswerkers zelf ook deel van uitmaken. Dit verbetert de samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen op het gebied van beleidsontwikkeling, knelpunten en kansen, hulpverlening, misstanden handhaving en oplossingen.

En heb lef

Er is geen simpele oplossing om in de stad meer werkplekken voor sekswerkers te realiseren. Er zal altijd onvrede of teleurstelling zijn bij een of meerdere betrokkenen. De gemeente heeft de rol om alle belangen af te wegen en een keuze te maken, waarbij het duidelijk is dat iedereen water bij de wijn moet doen. In het sekswerk-dossier vraagt dit om wat meer lef. Blijven polderen tot er een oplossing is waar iedereen tevreden mee is, is niet haalbaar en realistisch. De gemeente dient alle belangen af te wegen en een zo goed mogelijke keuze te maken. Lef gaat ook over het tempo van realiseren van meer werkplekken en het durven prioriteren. Wacht hier niet te lang mee, dit helpt niet in het ontwikkelen. Niet alles hoeft tegelijk.

Misstanden & Mensenhandel

Het is evident dat de sekswerksector meer risico's op misstanden en mensenhandel met zich meebrengt dan veel andere sectoren. Het tegengaan van misstanden en mensenhandel zijn daarom belangrijke randvoorwaarden voor veilig sekswerk en het versterken van de positie van sekswerkers. Gelukkig gaat er veel goed, maar als het misgaat heeft dit vaak grote impact op het welbevinden van de sekswerker en de leefbaarheid in de buurt. Het signaleren en melden van (zorgen over) misstanden mensenhandel moet vanzelfsprekend en makkelijk zijn. Uit de gesprekken met de eigenaren van de seksinrichtingen maken wij op dat er nog kansen liggen om de signalering van misstanden te verbeteren. Zij melden nu bijvoorbeeld alleen misstanden als zij dit signaleren bij een sekswerker die in hun club werkt. Echter wanneer een sekswerker op gesprek bij een club komt om daar te werken en de clubeigenaar of medewerker heeft het vermoeden dat de sekswerkers gedwongen werkt, maakt hij of zij geen melding. Er kan overigens ook terughoudendheid zijn bij clubeigenaren om melding te maken van misstanden bij sekswerkers van de eigen club omdat dit gevolgen kan hebben voor de clubeigenaar. Ons advies aan de gemeente is om samen met de eigenaren van de clubs en de politie te bespreken hoe deze signalen wel gemeld kunnen worden.

Aanbeveling 2:

Onderzoek wat werkt in proeftuinen

Wij constateren dat we, in Nederland en dus ook in Utrecht, eigenlijk niet goed weten wat er op lokaal niveau werkt als het gaat om sekswerkbeleid en het creëren van meer werkplekken. Nu er binnen de huidige landelijke wet- en regelgeving nog ruimte is, zou meer geleerd kunnen worden over op welke wijze vormen van sekswerk veilig en schoon kunnen plaatsvinden. Ons advies is om enkele proeftuinen in te richten waarin meer geleerd kan worden over de manier waarop zelfstandig thuiswerken en werken in klein groepsverband veilig, schoon en overlastvrij zou kunnen zijn. We verwachten namelijk dat de verschuiving van traditionele vormen van sekswerk (zoals raamsekswerk) naar modernere vormen van sekswerk (zoals sekswerk via internet) voor een deel onomkeerbaar is. Kort gezegd: ook als de gemeente Utrecht meer raamwerkplekken opent, zal een deel van het sekswerk zich thuis afspelen. Daarnaast zien we dat ook andere grote steden op zoek zijn naar manieren om thuissekswerk en zelfstandige escort (voorzichtig) meer ruimte te geven. De gemeente Utrecht zou een voortrekkende rol kunnen spelen door te laten zien hoe dat veilig kan. Daarnaast geldt dat onderzoek en ervaring elders in het land nog geen uitsluitend geeft over de effecten van lokaal beleid op de thuissekswerkbranche. Dat pleit ervoor om beleid niet zonder dit eerst uit te proberen door te voeren.

Met de proeftuinen wordt onderzocht welke vormen van sekswerk onder omstandigheden en voorwaarden zo regelluwig mogelijk kunnen plaatsvinden. Omdat het risico op misstanden in de sekswerkbranche groter is dan in andere branches zal hier in de proeftuinen aandacht voor moeten zijn. En hoe graag we sekswerk net als elk ander beroep zouden willen benaderen, er zullen regels, kaders en randvoorwaarden nodig zijn om veilig te kunnen werken.

Kenmerk van een proeftuin is wat ons betreft dat het kleinschalig is, stapsgewijs wordt ontwikkeld en samen met sekswerkers, partners en de buurt. Ook kan een proeftuin worden gestopt wanneer het niet werkt.

Proeftuin 1: Sta thuiswerk en zelfstandige escort toe¹

Het is op dit moment in Utrecht niet toegestaan om als sekswerker vanuit je eigen woning te werken. Onze aanbeveling is om in een proeftuin te onderzoeken op welke manier thuiswerken wel mogelijk is. De belangrijkste reden is dat er op dit moment veel sekswerkers vanuit een woning werken maar dat het zicht ontbreekt.

1. Zelfstandige escort: zonder tussenkomst van een bedrijf of een derde spreekt de sekswerker met een klant af op een (andere) locatie, bijvoorbeeld een hotel of het thuisadres van de klant.

Op het moment dat er misstanden plaatsvinden melden de sekswerkers zich niet omdat ze bang zijn dat ze gestraft worden voor het thuiswerken. Onze verwachting is dat wanneer het thuiswerken wordt toegestaan dit veiliger wordt voor sekswerkers. Dat zij sneller misstanden zullen melden en om hulp vragen als dat nodig is. Ons advies is om ook in deze proeftuinen te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om als zelfstandige escort te werken.

Wij adviseren om het in deze proeftuin aan enkele kleine groepen sekswerkers toe te staan om vanuit huis of als zelfstandige escort te werken. Door mee te doen aan deze proeftuin geef je sekswerkers de kans om samen met de gemeente een legaal sekswerkbeleid te ontwikkelen. Zij genieten daarnaast van meer veiligheid en krijgen de kans om openlijk te adverteren.

Omdat de bestemmingsplannen in Utrecht sekswerk vanuit huis niet mogelijk maken moet hier nog een oplossing voor worden gevonden. Er zijn verschillende mogelijkheden zoals een vergunning of een ontheffing. Een andere optie is om het te gedogen, maar dan is het nog steeds illegaal. Een vorm van melding of registratie is wenselijk. Hiervoor zal gezocht moeten worden naar de mogelijkheden binnen de huidige privacywetgeving.

Proeftuin 2: Maak werken in klein groepsverband mogelijk

Een deel van de sekswerkers werkt graag in een klein groepje. Dit zorgt namelijk voor extra veiligheid omdat ze elkaar in de gaten kunnen houden. We hebben in onze gesprekken voorbeelden gehoord dat met een groep vanuit iemand zijn of haar woning wordt gewerkt of vanuit Airbnb's of vakantieparken. Hier is net zoals bij het thuiswerk geen actief toezicht op. De gemeente handhaaft op het moment dat er overlastmeldingen komen.

Ons advies is om in een proeftuin te onderzoeken wat het effect is wanneer het is toegestaan om als sekswerkers in een klein groepsverband samen te werken. We kijken hierbij vooral naar groepen van twee tot drie zelfstandige autonome sekswerkers die op één locatie werken zonder een exploitant. Deze locatie kan een woning zijn. Ons advies is om locaties in de gemeente aan te wijzen waar het werken in een groepje zonder exploitant mogelijk is. Sekswerkers kunnen zelfstandig een ruimte huren waar zij samen kunnen werken.

Belangrijk is om deze proeftuin samen te ontwerpen met sekswerkers en de omgeving (van de werkplekken). Voor de proeftuin is een aantal groepen sekswerkers nodig die dit samen willen doen gedurende de looptijd van de proeftuin.

Aandachtspunten en randvoorwaarden voor de proeftuinen

- **Selectie van de sekswerkers.** Definieer wie er mee kan doen aan de proeftuinen en aan welke criteria zij moeten voldoen. Bijv. ingeschreven bij KvK, bereid om mee te werken aan vormgeving van de proeftuinen en de lerende evaluatie. De animo bij bekende pilots voor thuiswerken in andere gemeentes is op dit moment laag.
- **Bestemmingsplan.** Afwijken van bestemmingsplan voor twintig tot dertig sekswerkers moet geregeld worden.
- **Veiligheid sekswerker.** Alleen werken kan onveilig zijn, bijvoorbeeld wanneer klanten gewelddadig worden of niet willen betalen. Er is tenslotte niemand om te helpen. Dit is nu ook aan de orde en sekswerkers melden dit niet omdat ze nu onvergund en niet legaal werken. Door het thuiswerken legaal te maken, wordt de drempel om geweld of misstanden te melden volgens ons verlaagd. Dit zal in de proeftuin actief gemonitord moeten worden.
- **Toezicht & handhaving.** Wanneer het wordt toegestaan om thuis te werken is het belangrijk om kaders en randvoorwaarden te stellen over wat toegestaan is en wat niet en hoe het toezicht op en handhaving van de regels wordt vormgegeven.
- **Registratie.** De gemeente mag wettelijk gezien de sekswerker niet registreren. Voor de proeftuin is een vorm van registratie wel wenselijk. Enerzijds om te kunnen monitoren hoe de proeftuin verloopt. Anderzijds om te kunnen handhaven. Hiervoor moet een oplossing worden gevonden.
- **KvK.** De gegevens van inschrijving bij de KvK zijn grotendeels openbaar. Dit geldt in ieder geval voor het vestigingsadres. Dit maakt dat sekswerkers zich helemaal niet inschrijven of onder een andere beroepsgroep.
- **Woningcorporaties.** In veel huurcontracten (van sociale huurwoningen) wordt sekswerk vanuit huis niet toegestaan. Overleg met woningcorporaties is nodig om deze proeftuin vorm te geven.
- **De rol van de gemeente.** Initiatieven zouden vanuit de sekswerkers aangedragen moeten worden. De gemeente speelt wel een actieve rol bij het binnenhalen van initiatieven.

Vormgeven van de proeftuin

Het succesvol vormgeven en uitvoeren van deze proeftuinen kan volgens ons alleen samen met de sekswerkers, hulp- en dienstverleningspartners, veiligheidspartners en buurtbewoners. Sekswerkers die meedoen in de proeftuinen worden gevolgd om in beeld te brengen wat goede voorwaarden zijn om thuiswerk en werken in

groepjes mogelijk te maken. De sekswerkers die gevolgd worden in deze proeftuin worden vanaf het eerste moment betrokken en geven de proeftuin mee vorm, inclusief de indicatoren waarop gemonitord wordt. Gedurende de looptijd van de proeftuin worden ze actief gemonitord en gevolgd. Zie ook de zesde aanbeveling.

Voor politie, OM, gemeente en de hulp- en dienstverlening is een belangrijke rol weggelegd in het vormgeven en monitoren van deze proeftuin. Zo moet er een kader ontwikkeld worden op basis waarvan gehandhaafd kan worden bij overlastmeldingen of misstanden. Het is van belang dat hulp- en dienstverlening voor sekswerkers laagdrempelig georganiseerd is en dat het aanbod in de stad aansluit bij de proeftuinen.

Aanbeveling 3:

Vereenvoudig de regelgeving voor privéhuizen en seksclubs

Voor een deel van de sekswerkers zijn privéhuizen en seksclubs aantrekkelijke werkplekken. Dit komt bijvoorbeeld doordat werken via de opting-in regeling ervoor zorgt dat belasting en premies door de verhuurder worden betaald en het privéhuis of de club veiligheid en sociale contacten biedt. Ook voor de gemeente Utrecht heeft deze vorm van sekswerk voordelen ten aanzien van transparantie en de mogelijkheden om toezicht te houden. Wanneer Utrecht aantrekkelijker wordt voor ondernemers om een privéhuis of club te starten of te behouden, vergroot dit de kans dat ondernemers een bedrijf willen starten.

In Utrecht zijn twee privéhuizen gevestigd en daar zijn de afgelopen jaren geen misstanden of overtredingen geconstateerd. De regels en (vergunning)eisen worden door de eigenaren van deze huizen als streng ervaren. Een voorbeeld hiervan is dat wanneer de vergunning na drie jaar opnieuw moet worden aangevraagd, de ondernemer alle gegevens opnieuw moet aanleveren, terwijl de gemeente die al heeft. Hier zou meer flexibiliteit in kunnen zitten. Opvallend in de gesprekken vonden wij ook dat het contact tussen deze ondernemers en de gemeente beperkt is. Wij vermoeden dat een deel van de onvrede bij de ondernemers voortkomt uit dit beperkte contact. Er is alleen contact als het noodzakelijk is zoals bij een wijziging in de vergunning of meldingen. Hier liggen wat ons betreft kansen om het aantrekkelijker te maken om in Utrecht een sekswerkbedrijf te starten en te houden.

Ons advies om in samenwerking met de eigenaren van de bestaande huizen te kijken hoe je als gemeente meer servicegericht de vergunningverlening kan inrichten. Het versoepelen van regels en eisen kan hierbij helpen, maar alleen wanneer er ook geïnvesteerd wordt in het verbeteren van de relatie.

De versoepeling kan zijn door een seksbedrijf te behandelen zoals bepaalde andere bedrijven en de vergunningplicht niet meer toe te passen. De versoepeling kan ook zijn door binnen de vergunning het aantal regels terug te dringen. Daarnaast kan er ook gekeken worden wat de mogelijkheden zijn in het bestemmingsplan om een sekswerkbedrijf te starten.

Wij adviseren ook om te verkennen of het mogelijk is om een ontheffingsbeleid te ontwikkelen waarbij de mogelijkheid ontstaat een sekswerkbestemming te krijgen mits je aan een aantal voorwaarden en eisen voldoet. Met de eigenaren van de bestaande privéhuizen en wellicht met een aantal ondernemers die een

sekswerkbedrijf zouden willen starten in Utrecht kan dit ontheffingsbeleid worden vormgegeven.

We benadrukken dat een goede relatie met ondernemers ook voor de gemeente Utrecht en haar samenwerkingspartners voordelen met zich meebrengt. Zij zullen immers eerder geneigd zijn om signalen van mogelijke uitbuiting te melden.

Aanbeveling 4:

Onderzoek de mogelijkheid voor een vorm van kleinschalig straatsekswerk

Met de sluiting van de tippelzone in juli 2021 is een laagdrempelige vorm van sekswerk uit de stad verdwenen. Het was laagdrempelig voor klanten en laagdrempelig voor sekswerkers. Voor sekswerkers die werkten op de tippelzone werkte het systeem goed. Er was sociale controle (je kent elkaar), de hulp- en dienstverlening was dichtbij in de gezellige huiskamer op de tippelzone en er was een goede relatie met veiligheidspartners zoals politie en toezicht. Als het nodig was, kon de politie er snel zijn. Daarnaast was het contact van de sekswerkers met de klanten laagdrempelig en was er een veilige afwerkplek. Daarbij komt dat deze vorm van sekswerk lage beroepskosten met zich meebrengt voor de sekswerker omdat zij onder andere geen kosten hebben aan een werkplek.

De hulpverlening en sekswerkers geven aan dat er op dit moment ook sekswerk op straat plaatsvindt in Utrecht. Op verschillende plekken in de stad en met afwerkplekken op openbare plekken zoals in parken en steegjes. Er is vraag en aanbod voor. Er is bij sekswerkers nog steeds behoefte aan een laagdrempelige vorm van sekswerk met lage beroepskosten voor de sekswerkers en voorzieningen gericht op sociale controle, veiligheid en toegankelijke hulp- en dienstverlening.

| ‘Vrijheid is: geen exploitanten’

Wij zijn ons ervan bewust dat de samenleving en de politiek verdeeld is over straatsekswerk. Sinds het begin van deze eeuw staat de wenselijkheid van tippelzones ter discussie en worden de meeste zones gesloten. Alleen in Arnhem en in Nijmegen zijn er nog tippelzones. Waar de tippelzone in Arnhem zeer beperkt gebruikt wordt, mede door een uitsterfbeleid, heeft de gemeenteraad van Nijmegen er onlangs voor gekozen om de tippelzone te behouden en zelfs uit te breiden. In Nijmegen ligt de tippelzone op de grens van stedelijk gebied en er zijn er overdekte werkplekken. Ons advies is om te onderzoeken wat de mogelijkheid is voor een vorm van straatsekswerk in de stad. Hou het kleinschalig en overzichtelijk. We realiseren ons dat het vinden van een geschikte locatie geen makkelijke opgave is en buurtbewoners wellicht zeer terughoudend reageren op het idee. Het is dus van belang om de buurt goed te informeren en mee te nemen in eventuele ontwikkelingen. De gemeente zou het ook mee kunnen nemen bij de ontwikkeling van nieuwbouw. In elk geval helpt het niet om de ogen te sluiten voor de realiteit dat (de behoefte aan) straatsekswerk er is.

Aanbeveling 5:

Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk

Wij adviseren om in Utrecht kleinschalig, locatiegebonden sekswerk vorm te geven waarbij ramen en gesloten werkplekken door sekswerkers (zelfstandig) te huren zijn. Dit zouden twee of meer locaties kunnen zijn, op verschillende plekken in de stad. Er is en blijft vraag naar raamprostitutie en er is toenemende behoefte aan werkplekken zonder raam waar sekswerkers met klanten kunnen afspreken die zij bijvoorbeeld via internet werven. Dit is er nu helemaal niet in Utrecht en een deel van de sekswerkers wil niet vanuit de eigen woning werken. Grootschalige raamprostitutie zoals in het verleden plaatsvond op het Zandpad is niet meer passend in de huidige branche waar bemiddeling steeds meer via internet plaatsvindt. Een combinatie van werkplekken met en zonder raam zou een goede oplossing zijn.

Kleinschaligheid komt tegemoet aan de wens van sekswerkers. Sekswerkers geven aan dat zij het prettig vinden om samen op één locatie te werken omdat dit zorgt voor sociale controle onderling. Dit is beter als het kleinschalig is. Je kan elkaar helpen en in de gaten houden. Door het locatiegebonden sekswerk zo in te richten draagt dit ook bij aan de beheersbaarheid voor toezicht en handhaving en de politie. De verwachting is dat de kleinschaligheid ervoor zorgt dat het minder aantrekkelijk is voor andere vormen van criminaliteit. Ook zorgt het ervoor dat vanuit toezicht en handhaving en de politie een vertrouwensrelatie kan worden opgebouwd met de sekswerkers. En niet onbelangrijk, kleinschaligheid heeft minder impact op de leefbaarheid en veiligheid voor de buurt.

| ‘Sekswerk is een beroep’

Het is wenselijk dat er op deze locatie een aantal zaken gezamenlijk wordt geregeld, zoals veiligheidsmaatregelen en schoonmaak (die in de huurprijs zitten). Er dient laagdrempelige toegang tot hulp- en dienstverlening te zijn. De werkplekken kunnen ook per uur gehuurd worden, voor een dagdeel of een dag.

De vraag is dan nog wat kleinschalig is. Hierbij gaat het over de balans tussen leefbaarheid, beheersbaarheid, veiligheid en betaalbaarheid. In gesprekken die we hebben gevoerd met de verschillende partijen liep dit uiteen van tien tot 31 ramen en gesloten werkplekken. De locatie zal ook bepalen wat de omvang kan zijn. Ons advies is om te onderzoeken wat de mogelijkheden in de stad zijn.

Voor het huren van een werkruimte dient de sekswerkers aan een aantal voorwaarden te voldoen, denk aan een inschrijving bij de KvK of een bepaalde vorm van registratie. Dit laatste kan mogelijk lastig zijn gelet op de huidige wet- en regelgeving. We adviseren om dit samen met sekswerkers en partners uit te werken en te bezien wat de mogelijkheden zijn.

Een complexe tender lijkt niet het aangewezen instrument om dit te realiseren. Wij adviseren om samen met marktpartijen te kijken naar mogelijkheden voor een kleinschalige locatie.

Aanbeveling 6:

Laat de beleids- wijzigingen en proeftuinen lerend evalueren

Leren en verantwoorden

We adviseren om de aanpassingen in het beleid en de proeftuinen lerend te (laten) evalueren. Wat ons betreft zou het oogmerk van een dergelijke evaluatie niet enkel moeten zijn om achteraf terug te kijken en te bepalen of doelen behaald zijn (ex post evaluatie). Het doel zou ook moeten zijn om vooraf (ex ante) afwegingen, keuzes, beleidsdoelen en beoogde mechanismen in kaart te brengen. Tot slot kunnen de aanpassingen in beleid en proeftuinen ook tijdens de looptijd ervan worden gemonitord (ex durante evaluatie). Dat stelt de gemeente in staat om tussentijds knelpunten op te halen en op te lossen. De evaluatie moet worden gezien als een lerende praktijk die niet alleen bedoeld is om richting de gemeenteraad en de stad te verantwoorden maar ook om tussentijds bijsturen mogelijk te maken.

Het definiëren en meten van succes

Een van de grootste uitdagingen binnen deze aanbeveling is het definiëren en meten van succes. Hoe formuleer je concrete doelen? En hoe maak je de beoogde effecten meetbaar? Om deze vragen te beantwoorden kan er gekeken worden naar eerder uitgevoerd onderzoek. In een recent onderzoek naar effecten van prostitutiebeleid maken Bleeker, Mulder en Korf (2021) onderscheid tussen drie clusters van effecten. Ten eerste gaat het hier om de aard en omvang van de seksbranche. Hieronder vallen indicatoren zoals het aantal werkplekken, de omvang van vraag en aanbod en de kenmerken van klanten en sekswerkers. Ten tweede keken Bleeker, Mulder en Korf naar de effecten van beleid op de juridische en maatschappelijke positie van sekswerkers. Denk daarbij aan sociale zekerheidsrechten, effecten op arbeidsomstandigheden, stigma, hygiëne, contact met instanties en tevredenheid met werken. Tot slot zijn de effecten op het voorkomen van mensenhandel van belang. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om aantallen mensenhandel slachtoffers. Daarnaast gaat het ook om handhavingmogelijkheden en de capaciteit van politie. Niet alle typen effecten zullen voor de gemeente Utrecht relevant zijn. De lerende evaluatie zou dan ook moeten starten met onder meer het scherp krijgen van de beoogde effecten.

Hoe deze effecten in kaart kunnen worden gebracht verschilt per indicator. Het ligt echter voor de hand om voor een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve methoden te kiezen. Het lerende karakter van de evaluatie nodigt bovendien uit om voor activerende, actiegerichte onderzoeksvormen te kiezen. Gezien de complexiteit en omvang van de uitdaging van de gemeente ligt het voor de hand om de aanpassingen in beleid en proeftuinen voor minimaal drie jaar te volgen.

Participatie

Het evalueren van de beleidsaanpassingen en proeftuinen kan naar ons idee niet zonder de participatie van de mensen om wie het gaat. Onderzoekskaders zoals actieonderzoek en lerend evalueren bieden veel ruimte om samen met sekswerkers, exploitanten, beleidsambtenaren en bewoners op een gelijkwaardige manier goed onderzoek te doen naar (ervaren) effecten van beleid.

Zelf uitvoeren of uitbesteden

Een fundamentele keuze is of de gemeente de evaluatie zelf uitvoert of uitbesteedt aan een onafhankelijke partij. Beide keuzes hebben voor- en nadelen. Zelf uitvoeren heeft als voordeel dat de gemeente zelf de onderzoeksactiviteiten uitvoert en dus ook uit eerste hand leert. Een nadeel ervan is dat het lastig is om de onafhankelijkheid van het onderzoek te waarborgen. Het verantwoordingsdoel van de evaluatie komt dan mogelijk in het gedrang.

3. Achtergrond | Beleid en regelgeving

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk schetsen we op hoofdlijnen het beleid ten aanzien van sekswerk. Welke varianten zijn er te onderscheiden en hoe is het in Nederland geregeld? Wat zijn de taken van het decentraal domein en welke taken liggen op het gebied van de rijksoverheid?

3.2 Drie beleidsvarianten

Er zijn grofweg drie beleidsvarianten te onderscheiden: criminalisering, regulering en decriminalisering. In het recent verschenen landenvergelijkend onderzoek worden deze varianten beschreven (Bleeker, Mulder & Korf, 2021).

Over veel mogelijke effecten van prostitutiebeleid kunnen op basis van eerder onderzoek geen conclusies worden getrokken. Dat gaat met name om effecten op de omvang van de totale seksbranche, de omvang van de vraag naar betaalde seks, verschuivingen tussen onderdelen van de branche, de transparantie van de branche, de aard en omvang van mensenhandel en organisatie en resultaten van handhaving en toezicht. Bestaand onderzoek schijnt vooral licht op de gevolgen van beleid op de juridische en maatschappelijke positie van sekswerkers. Dat geldt met name voor arbeidsrechten en -omstandigheden, toegang tot voorzieningen en tot hulpverlening (waaronder aangiftebereidheid), welzijn en veiligheid van sekswerkers, en stigmatisering.

3.3 Criminalisering

Binnen de beleidsvariant criminalisering kan onderscheid gemaakt worden tussen totale criminalisering en gedeeltelijke criminalisering. Bij totale criminalisering zijn de sekswerker, de klant en derden die sekswerk faciliteren strafbaar. Gedeeltelijke criminalisering stelt minstens één actor binnen de seksbranche strafbaar. Voorbeelden van landen met overwegend criminaliserend beleid zijn Zweden, Frankrijk en Ierland. (Gedeeltelijke) criminalisering verslechtert de positie en werkomstandigheden van sekswerkers. Zij krijgen bijvoorbeeld te maken met gevolgen van mogelijk veeleisender klanten die zich door het verbod niet

laten afschrikken, slechtere arbeidsomstandigheden, een hogere drempel voor voorzieningen en hulpverlening en zij voelen zich (nog meer) gestigmatiseerd.

3.4 Regulering

Kenmerkend aan de variant regulering is de meer pragmatische benadering waarbij met branche-georiënteerd beleid sekswerk wordt gestimuleerd en beperkt. De overtuiging is dat ongeacht de wenselijkheid ervan, de seksbranche zal bestaan. Beleidsmaatregelen en acties die worden ingezet zijn bijvoorbeeld het versterken van de rechtspositie van sekswerkers en de registratie van en vergunningplicht voor sekswerkers. Voorbeelden van landen zijn onder meer Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. Regulering is de minst onderzochte beleidsvariant. Dat maakt het lastig om uitspraken te doen over de effecten ervan. Alleen over de gevolgen van regulering op enkele aspecten van de juridische en maatschappelijke positie is met de nodige voorzichtigheid iets te zeggen. Een mogelijk gevolg van een vergunningplicht voor sekswerkers en een beperking van de vergunde seksbranche is dat sekswerkers illegaal gaan werken en gezondheidsrisico's lopen en kwetsbaarder zijn voor uitbuiting.

3.5 Decriminalisering

Decriminalisering is een beleidsvariant die sekswerkers en werknemers binnen andere sectoren op (vrijwel) gelijke wijze behandelt. Er zijn geen of weinig wetten die specifiek voor de seksbranche gelden en sekswerk wordt zo veel mogelijk gereguleerd door bestaande arbeidswetgeving. Beleidsmaatregelen en acties die men bij deze beleidsvariant ziet, zijn onder meer het regelen van sekswerk in (generiek) arbeids-, fiscaal-, en bestuursrecht en het mogelijk maken dat sekswerk voor een deel vergunningsvrij wordt uitgeoefend. Grotere commerciële bedrijven kunnen bijvoorbeeld wel tot aanvragen van een vergunning verplicht worden. Nieuw-Zeeland is op dit moment het enige land waar het beleid overwegend de-criminaliserend van aard is.

Decriminalisering in Nieuw-Zeeland verhoogde de ervaren autonomie van sekswerkers. De meest gefundeerde bevindingen betreffen het gevolg van decriminalisering op de juridische en maatschappelijke positie van sekswerkers. Sekswerkers in Nieuw-Zeeland voelen sinds de decriminalisering meer controle over hun werkzaamheden en interactie met klanten en exploitanten, en zijn meer bereid tot contact met politie en justitiële instanties.

3.6 Sekswerkbeleid in Nederland gedecentraliseerd

Sinds 1 oktober 2000 is het bordeelverbod opgeheven. De hoofddoelstelling van deze wetwijziging is om een duidelijk onderscheid te maken tussen strafwaardige en niet-strafwaardige vormen van (exploitatie van) sekswerk. Hiermee wordt sekswerk ontdaan van criminele randverschijnselen en wordt beoogd de rechtspositie en werkomstandigheden van de sekswerker te verbeteren. Hoewel sekswerk en het gebruik hiervan voor deze wetwijziging al niet strafbaar was, is sekswerk hiermee een legaal beroep waar regels aan kunnen worden gesteld. Het zwaartepunt van het prostitutiebeleid ligt sinds de opheffing van het bordeelverbod bij de gemeente omdat zij op grond van artikel 151a van de Gemeentewet een vergunningstelsel voor prostitutiebedrijven kunnen hanteren. Het is aan de gemeente via lokale regelgeving te bepalen of en op welke wijze vorm wordt gegeven aan het prostitutiebeleid en te bepalen welke typen sekswerk vergunningplichtig en niet-vergunningplichtig, en legaal of illegaal zijn. Momenteel worden de meeste vergunningen voor seksbedrijven in Nederland uitgegeven aan seksclubs, privéhuizen en escortbureaus (Bleeker & Van den Braak, 2021).

Termen legaal & illegaal en vergund en onvergun

Door de opheffing van het bordeelverbod is een scheiding ontstaan tussen legaal en illegaal sekswerk. Legaal sekswerk kan worden onderverdeeld in vergund en onvergun. Sekswerk is legaal wanneer er een vergunning voor nodig is en er ook daadwerkelijk sprake is van een geldige vergunning. Maar sekswerk kan ook zonder vergunning legaal zijn als deze niet vereist is. Het gereguleerde deel ziet enkel op vrijwillig sekswerk door volwassenen. Onvrijwillig sekswerk of sekswerk verricht door minderjarigen is per definitie illegaal waartegen strafrechtelijk moet worden opgetreden.

3.7 Gemeentelijke instrumenten voor regulering

Gemeenten kunnen sekswerk in hun gemeente reguleren met een verordening, beleidsregels, bestemmingsplannen, vergunningen, toezicht en handhaving, zorg- en dienstverlening. Gemeenten hebben geen wettelijke grondslag voor het verbieden van sekswerk in hun gemeente, maar kunnen met restrictief beleid bedrijfsmatig sekswerk praktisch onmogelijk maken. Ook kunnen gemeenten in theorie alle vormen van sekswerk (met uitzondering van onvrijwillig of door minderjarigen verricht sekswerk) onvergund legaliseren. Op dit moment heeft slechts iets meer dan de helft van de Nederlandse gemeenten prostitutiebeleid (Bleeker & Van den Braak, 2021). Dat was in 2014 nog 75 procent (Van Wijk et al., 2014). De meeste gemeenten met prostitutiebeleid kiezen voor zogenaamd maximumbeleid; het maximeren van het aantal toegestane vergunningen.

3.8 Nieuwe wetgeving in ontwikkeling: Wetsvoorstel regulering sekswerk

Het Rijk stelt de landelijke wettelijke kaders vast maar doordat het prostitutiebeleid gedecentraliseerd is, zijn er grote verschillen tussen gemeenten. Waar je, bijvoorbeeld, in de ene gemeente als 18-jarige aan het werk kunt, moet je in de andere gemeente 21 zijn. Om lokale verschillen te verkleinen en dwang en uitbuiting in de seksbranche beter tegen te kunnen gaan en de positie van de sekswerker te verbeteren, werkt het kabinet sinds langere tijd aan wetgeving die zich richt op een landelijk en uniform vergunningstelsel voor sekswerk: de Wet regulering sekswerk (Wrs).

In de kern komt het erop neer dat er een uniforme vergunningplicht komt voor seksbedrijven en dat iedere sekswerker over een vergunning dient te beschikken, die in een landelijk register worden opgenomen. In de huidige wetgeving is alles legaal tenzij de gemeente iets vergunningplichtig maakt of het niet toestaat. In de nieuwe wet is niks legaal tenzij de gemeente een vergunning afgeeft². Daarnaast geldt dat de minimale leeftijd voor een vergunning 21 jaar wordt en dat klanten van sekswerkers en degenen die sekswerkers zonder vergunning helpen om daar zelf aan te verdienen (zogenoemde faciliteerders), in overtreding zijn.

2. Dit betreft uiteraard alleen vrijwillig sekswerk verricht door meerderjarigen. Onvrijwillig sekswerk en sekswerk verricht door minderjarigen is per definitie illegaal.

In het regeerakkoord van het huidige kabinet neemt de coalitie zich voor om de Wrs in de huidige kabinetsperiode in te voeren. Maar het is nog onduidelijk of dit daadwerkelijk gaat lukken. Tot heden is er geen sprake van consensus zoals blijkt uit de brief van de verantwoordelijk bewindspersoon aan de Tweede Kamer over de Evaluatie Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche van 11 juli 2022. Daarnaast werkt het kabinet aan een wettelijke grondslag op basis waarvan gemeenten persoonsgegevens van sekswerkers kunnen registreren en verwerken zodat gemeente adequaat invulling kunnen geven aan hun toezichts- en handhavingstaken. Nu is het registreren en verwerken niet mogelijk op basis van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

3.9 Uitstapprogramma's en aandacht voor verbetering

Een andere component van het landelijke beleid omvat het faciliteren van uitstapprogramma's. Na meerdere subsidieperiodes krijgen 18 centrumgemeenten (zogenoemde Decentralisatie Uitkering Uitstapprogramma's Prostituees (DUUP) gemeenten) momenteel structurele financiering voor het inrichten van ondersteuning aan sekswerkers die willen stoppen. Utrecht is een van de centrumgemeenten en werkt voor de uitvoering van de uitstapprogramma's samen met maatschappelijke organisaties die gespecialiseerd zijn in hulp- en dienstverlening en uitstap. De landelijke overheid heeft tot slot aandacht voor het tegengaan van stigmatisering van sekswerk en van sekswerkers. Zo stimuleerde het Rijk het ontstaan van de Sekswerk Alliantie Destigmatisering en richtte ze een landelijk klachtenloket in.

4. Achtergrond | Kenmerken en risico's sekswerk in Nederland

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we een aantal belangrijke aspecten van sekswerk. Welke vormen er van sekswerk zijn en welke ontwikkelingen we zien. Ook gaan we kort in op de risico's die verbonden zijn aan het beroep.

4.2 Vormen van sekswerk

De seksbranche in Nederland is een diverse branche en omvat verschillende vormen van sekswerk. We onderscheiden de volgende vormen van sekswerk:

- **Raamsekswerk:** De sekswerker werft zichtbaar klanten vanachter een raam. De kamer waar de werkzaamheden worden verricht wordt meestal door een sekswerker gehuurd van een exploitant tegen een vast tarief. De sekswerker werkt zelfstandig.
- **Straatsekswerk:** Klanten worden geworven op straat. De werkzaamheden vinden doorgaans plaats in de auto van de klant op een 'afwerkplek'. In sommige gevallen gaan de sekswerker en de klant naar een andere locatie, bijvoorbeeld een hotel.
- **Sekswork in een seksclub of een privéclub:** De werkzaamheden vinden plaats in een pand specifiek ingericht voor sekswerk. Bij een seksclub is een bar aanwezig en praten de klanten eerst met de aanwezige sekswerkers. Bij een privéclub is geen bar aanwezig.
- **Escortwerkzaamheden via een bureau:** Een bureau bemiddelt tussen sekswerker en klant. Het bureau stuurt een sekswerker naar de afgesproken locatie met de klant.
- **Sekswork in massagesalons:** Het geven van een massage staat voorop waarbij ook seksuele handelingen kunnen worden verricht.
- **Zelfstandige escortwerkzaamheden:** Zonder tussenkomst van bureau spreekt de sekswerker met de klant af op een locatie zoals een hotel of bij de klant thuis.

- **Thuisontvangst:** De werkzaamheden vinden in de woning van de sekswerker plaats.
- **Contactloos sekswerk (webcamwerk, peepshows, seksbioscopen):** Seksuele handelingen worden tegen betaling getoond aan een ander.

4.3 Samenstelling groep sekswerkers kan snel veranderen

Geen sekswerker is hetzelfde. Er zijn sekswerkers die volstrekt autonoom en met veel plezier in de branche werken, er zijn sekswerkers die minder plezier aan het werk beleven maar in de branche werken omdat het meer verdient dan alternatief werk en er zijn sekswerkers die onder (enige vorm van) onvrijwilligheid aan het werk beginnen. De redenen dat sekswerkers aan het werk beginnen lopen uiteen en hebben meestal met geld te maken. Denk dan aan geld verdienen om zichzelf en/of familie te onderhouden, schulden af te betalen of meer willen verdienen dan in een andere baan (Bleeker, et al, 2015). Hoewel het grootste deel van de sekswerkers vrouwelijk is, zijn er ook mannen en transpersonen actief als sekswerker (Van Wijk et al., 2014).

De sector kent van oudsher een grote mate van mobiliteit (Daalder, 2007; Goderie & Boutellier, 2006). Het is in het belang van de sekswerker om regelmatig van werkplek te wisselen. Om elders meer geld te kunnen verdienen of vanwege een andere reden zoals ruzie of een slechte werksfeer. Dit leidt ertoe dat de samenstelling van een groep sekswerkers in een bepaalde plaats snel en sterk kan veranderen (Rijnink en Van Wijk, 2020). Ook omdat nieuwe sekswerkers meer klanten trekken. Ongeveer 20 procent van de sekswerkers werkt op meerdere werkplekken tegelijk (Bleeker et al., 2015).

| 'Sekswerkers zijn reizigers'

4.4 Ontwikkelingen in de branche

De Nederlandse seksbranche verandert. De belangrijkste ontwikkelingen zijn te vinden in een overzicht van (Rijnink en Van Wijk, 2020).

- **Internet.** Sekswerkers en klanten vinden elkaar in toenemende mate via internet. Hier gaat het bijvoorbeeld om werving via advertentiewebsites zoals kinky.nl. Maar klanten en sekswerkers vinden elkaar ook steeds meer op social media of via grote Whatsapp-groepen. Dit heeft ook gevolgen voor de werkplekken van sekswerkers. De verschuiving naar internet zorgt ook voor meer thuiswerken, zelfstandige escortwerkzaamheden en sekswerk in hotels en vakantieparken. Uit recent onderzoek van Bleeker & Van den Braak (2021) komt naar voren dat er gedurende een jaar ongeveer 27.000 unieke advertenties op internet worden geplaatst.
- **Daling zichtbare vormen van sekswerk.** De toename van ontmoetingen via internet hangt sterk samen met een daling van zichtbare locatie gebonden vormen van sekswerk zoals raamprostitutie, clubs en privéhuizen. Naast een verschuiving van klanten en sekswerkers naar het internet is een andere oorzaak mogelijk ook hogedrempelige regelgeving van gemeenten.

4.5 Legale financierbaarheid van de sector

Over het algemeen zijn er geen principiële bezwaren tegen het verlenen van financiële diensten aan sekswerkers door financiële instellingen. Desondanks worden sekswerkers in voorkomende gevallen uitgesloten door banken omdat ze in verband worden gebracht met misstanden zoals criminaliteit en geweld. Belemmerende factoren zijn onder andere de stromen van contant geld en de herkomst van deze geldstromen. Bankieren zijn gehouden aan strikte regels om witwassen tegen te gaan. Voor sekswerkers is het vrijwel onmogelijk om de contante geldstroom om te zetten in pintransacties. Dit heeft te maken met dat het vaak een dienst betreft die in Amerika wordt verwerkt, waar sekswerk verboden en strafbaar is. Dit kan uitbuiting in de hand werken. Derden bieden hun pinapparaat aan tegen een huur van minimaal de helft van het verdiende bedrag of in ruil voor seksuele handelingen.

4.6 Risico's

Sekswerkers moeten hun beroep veilig en gezond kunnen uitvoeren. Dit lukt niet altijd omdat het beroep risico's met zich mee kan brengen. Denk daarbij

aan gezondheidsrisico's door onbeschermd seks of een onhygiënische of een onveilige werkomgeving. Maar er bestaan ook risico's ten aanzien van uitbuiting (mensenhandel) en geweld. Ook lopen sekswerkers het risico tegen vooroordelen (stigma) aan te lopen. Extra kwetsbaarheid kan ontstaan bij groepen sekswerkers die onzichtbaar en onbereikbaar zijn voor hulp- en dienstverlening. Het gaat hierbij om het deel van de sekswerkers dat onvergund werkt. Mannelijke sekswerkers en trans sekswerkers werken vaker onvergund en vragen niet snel om hulp vanwege een dubbel stigma. Risico's op geweld, machtsmisbruik en gezondheidsrisico's nemen hierdoor toe. Ook sekswerkers die dakloos zijn, een licht verstandelijke beperking of een verslaving hebben, kunnen extra kwetsbaar zijn.

4.7 Beslotenheid van de sector werkt risicoverhogend

De seksbranche wordt gekenmerkt door beslotenheid. In het algemeen hechten sekswerkers en hun klanten belang aan anonimiteit. Werk en privé worden net zoals in andere beroepen gescheiden, maar voor een deel is het gelegen in het feit dat het weliswaar een legaal beroep is, maar dat het met stigma's is omkleed. Sekswerkers kunnen te maken krijgen met vooroordelen, van overheidsdiensten, politie, banken, gemeenten of zorginstellingen. Dit heeft gevolgen voor de sociale en juridische positie van de (vrijwillige) sekswerker en voor hun veiligheid. Sekswerkers kunnen daardoor soms lastiger gebruik maken van diensten, zoals de opening van een zakelijke rekening en/of het afsluiten van een hypotheek.

4.8 Criminogene branche

De sekswerkbranche is kwetsbaar voor criminaliteit. Er gaat relatief veel contant geld om in de sector, onder andere vanwege het belang van anonimiteit. Hierdoor ontstaan er kansen voor criminelen om geld wit te wassen. Ook belemmert de beslotenheid het zicht van overheidsinstanties om hulp te bieden bij uitbuiting, machtsmisbruik of geweld.

4.9 Mensenhandel

De Nationaal Rapporteur Mensenhandel schatte in de laatste slachtoffermonitor het aantal slachtoffers van mensenhandel in tussen de 5.000 en 7.500 (NRM, 2021). Van de signalen van seksuele uitbuiting die door het onafhankelijke Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel (CoMensha) dat opkomt voor de rechten en de belangen van

slachtoffers van mensenhandel worden geregistreerd, komen verreweg de meeste signalen uit het thuisprostitutie of de escort- en hotelprostitutie. Regioplan en de Radboud Universiteit deden in recent onderzoek voor de gemeente Utrecht een poging om de lokale omvang van mensenhandel in te schatten. Dat leidde niet tot een betrouwbare omvangsschatting. Wel werd er geconstateerd dat, bijvoorbeeld, de politie in 2019 59 signalen van seksuele uitbuiting registreerde (Buimer, et al., 2022).

In 2019 (onderzoek Gemeente Utrecht) is door sekswerkers, hulpverleningsorganisaties en andere gemeenten benadrukt dat het belangrijk is om expliciet en consequent onderscheid te maken tussen sekswerk en mensenhandel. Ook in Utrecht pleiten alle betrokkenen om sterke barrières in te bouwen tegen mensenhandel en uitbuiting. Om het risico op mensenhandel te verkleinen wordt in Utrecht door gemeente en haar partners gewerkt met een barrièremodel. Dit model gaat uit van de werkwijze van de mensenhandelaar en probeert op cruciale processen in deze werkwijze een barrière op te werpen.

5. Achtergrond | Sekswerk in Utrecht

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we in het kort sekswerk in Utrecht. We gaan daarbij eerst in op de lokale politieke context en op de huidige situatie. Vervolgens beschrijven we hoe hulp- en dienstverlening en het toezicht en handhaving is geregeld. In de bijlage zijn de regels zoals die gelden voor sekswerk in Utrecht opgenomen.

5.2 De lokale politieke context

De gemeenteraad was in het verleden en is nog steeds erg betrokken op dit dossier. De gemeenteraad is wel verdeeld over de toekomst van het sekswerk en de rol van de gemeente hierbij.

Met de vorming van het College van Burgemeester en Wethouders in juni 2022 is de Wethouder van Volksgezondheid de verantwoordelijk portefeuillehouder voor sekswerk. In het coalitieakkoord is opgenomen dat sekswerk een legaal beroep is waarvoor ruimte is in Utrecht. Dit moet schoon, veilig en transparant plaatsvinden. Het college geeft verder aan voorzieningen en locaties voor sekswerk in principe kleinschalig, overzichtelijk en verspreid door de stad te houden en met een voorkeur voor sekswerkers die zichzelf organiseren. Het college blijft oog houden voor de bestrijding van misstanden in de sector en blijft zorgdragen voor ruimhartige en eenvoudige toegang tot zorg, hulp- en dienstverlening, en uitstapprogramma's voor alle sekswerkers die dat willen. In eerste instantie zal worden gekeken naar andere locaties dan het Nieuwe Zandpad voor sekswerk.

5.3 Huidige situatie in Utrecht

Naast de intrekking van de vergunningen van de exploitanten van het Zandpad en de Hardebollenstraat in 2013, is op 1 juli 2021 de tippelzone in Utrecht gesloten. De vergunde sector in Utrecht bestaat sindsdien nog uit twee clubs. In Utrecht zijn sekswerk en seksinrichtingen onder voorwaarden toegestaan. Regulering vindt plaats met beleidsregels, bestemmingsplan, vergunningen, toezicht en handhaving, zorg- en dienstverlening. In Utrecht is een vergunning nodig voor een seksinrichting.

Straatprostitutie en bedrijfsmatige thuisprostitutie zijn niet toegestaan. De sekswerker heeft voor het werken in een club of voor een escortbedrijf geen vergunning nodig. De Utrechtse APV staat maximaal zes prostitutiebedrijven toe. Hiervan zijn op dit moment drie vergunningen in gebruik: twee privéclubs en één massagesalon.

Op basis van een analyse van een webcrawler in 2021, meldingen en constatering van de gemeente Utrecht kan er een redelijke aanname worden gedaan dat er rond de 400-500 sekswerkers actief zijn in en vanuit Utrecht. De schatting is dat tenminste twee derde van deze groep thuiswerkt en dat het thuiswerk de laatste tijd is toegenomen. Dit beeld komt ook uit de verschillende gesprekken naar voren. De werving van klanten vindt vooral plaats via internet. Daarnaast vindt er straatprostitutie plaats op enkele plekken in Utrecht.

5.4 Toenemende behoefte legale en veilige werkplekken

De werving via internet leidt tot een toename van illegaal en onvergund thuiswerk. Er is ook een groep sekswerkers die niet kan of wil thuiswerken. Uit het onderzoek van de gemeente Utrecht (2019) blijkt dat er een toenemende behoefte is aan legale en veilige werkplekken: plekken die flexibel en voor korte tijd gehuurd kunnen worden door sekswerkers om af te spreken met klanten. Uit de gesprekken met de marktpartijen kwam naar voren dat het voor hen ook niet altijd makkelijk of aantrekkelijk is (geweest) om goede werkplekken te creëren. Dit heeft o.a. te maken met de soms tegenstrijdige belangen tussen de verschillende afdelingen van de gemeente, het ontbreken van flexibiliteit, de strikte vergunningseisen en de procedure rondom de aanvraag hiervan.

5.5 Hulp- en dienstverlening

Er is een stedelijk aanbod hulp- en dienstverlening voor sekswerkers die in Utrecht werken als sekswerker of elders werken maar wel in Utrecht wonen. Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen legaal en niet-legaal werken. Het aanbod omvat onder andere: een huiskamer voor ontmoetingen, cursussen en

(psychosociale) ondersteuning. Ook is er een artsenspreekuur. Op dit moment loopt er een pilot voor een vertrouwenspersoon. Daarnaast is er een uitstapprogramma en is er dienstverlening gericht op het goed kunnen uitvoeren van het werk.

5.6 Toezicht en handhaving

In Utrecht is de gemeente belast met de uitvoering van het toezicht en de handhaving op zowel het vergunde als het onvergunde deel van de sector. Controles vinden plaats door hiervoor getrainde inspecteurs in samenwerking met politie en hulpverleners. Zorg en controle gaan dus hand in hand. Het handhavingsbeleid is vooral gericht op overlastmeldingen (passief toezicht) en gaat niet uit van het actief op zoek gaan naar onveilige of illegale situaties. Het beleid hierin is vastgesteld in de Handhavingsstrategie Seksinrichtingen. Wanneer er duidelijke signalen zijn van mensenhandel wordt de casus overgedragen aan de politie.

De afgelopen tien jaar is er een stijging te zien in het aantal meldingen over (vermoedens van) illegale prostitutie. De meeste meldingen betreffen situaties waarbij personen sekswerk aanbieden op een woonlocatie.

5.7 Misstanden en uitbuiting

Naast het bestuurlijk instrumentarium dat kan worden ingezet om illegale en overgunde prostitutie tegen te gaan, is het bestrijden van misstanden en het aanpakken van mensenhandel een taak van politie en het Openbaar Ministerie. Meldingen hiervan kunnen worden doorgegeven aan de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) van de politie voor nader onderzoek. Naar aanleiding daarvan kan de politie een opsporingszaak starten. De afgelopen jaren zijn er meerdere opsporingsonderzoeken gestart door politie Midden-Nederland.

Bijlage 1 | De Utrechtse APV

In de APV is vastgelegd welke type seksinrichtingen zijn toegestaan, waar ze aan moeten voldoen en worden (bepaalde) typen seksinrichtingen gemaximeerd.

De APV kent verschillende soorten seksinrichtingen:

- Escortbedrijf
- Prostitutiebedrijf
- Raamprostitutiebedrijf
- Seksinrichting, niet zijnde escort-, (raam)prostitutiebedrijf, bijvoorbeeld bioscoop, theater, parenclub.

Vergunningsaanvragen worden getoetst op:

- Levensgedrag en leeftijd (21+) exploitant en beheerder
- Bestemmingsplan
- Eventueel maximaantal bedrijven/werkruimten
- Bedrijfsplan (hygiëne, de gezondheid, het zelfbeschikkingsrecht, de zelfredzaamheid, de veiligheid en de arbeidsomstandigheden e.d.)
- Bescherming van woon- en leefomgeving
- Arbeidsomstandigheden (alarmknop bij prostitutiebedrijven)

Aanvullende regels voor raamprostitutie:

- Nachtsluiting
- Minimale en maximale verhuurperiode werkruimte
- Werkruimte per dag maximaal 2x verhuren
- Verbod op onderhuur

Maximering van type seksinrichtingen:

- Maximaal 6 Prostitutiebedrijven opgenomen in APV
- Maximaal 128 werkruimten voor raamprostitutie opgenomen in APV
- Overige type seksinrichtingen worden gemaximeerd in de APV, wel is een bestemming noodzakelijk.

Bijlage 2 | Bronnenlijst

- Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010. [Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 \(overheid.nl\)](#)
- Beleidsregel Handhavingsstrategie Seksinrichtingen Gemeente Utrecht (2016). [Beleidsregel Handhavingsstrategie Seksinrichtingen Gemeente Utrecht \(overheid.nl\)](#)
- Bleeker et al (2015) *Sekswerkers aan het woord*. Onderzoek van Regioplan in opdracht van het WODC.
- Bleeker, Mulder & Korf (2021) *De aard en effecten van prostitutiebeleid*. Onderzoek van Regioplan in opdracht van het WODC.
- Bleeker & van den Braak (2021). *De seksbranche in 2020*. Onderzoek van Regioplan in opdracht van het WODC.
- Bleeker & van den Braak (2021) *Stoppen met sekswerk. Aansluiting tussen behoeften en ondersteuning*. Onderzoek van Regioplan in opdracht van het ministerie van VWS.
- Brief JenV aan TK (2022) [Evaluatie Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- Buimer, et al (2022) *Mensenhandel Zichtbaar Maken, Leren van onderzoek in Ede en Utrecht*. Onderzoek van Regioplan in opdracht van CoMensha, VNG, de gemeente Ede en de gemeente Utrecht.
- Coalitieakkoord 2021 – 2025 Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst, 18. [Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' | Publicatie | Kabinetsformatie \(kabinetsformatie2021.nl\)](#)
- Coalitieakkoord Utrecht 2022-2026. [Coalitieakkoord 2022 - 2026 | Gemeente Utrecht](#)
- Daalder (2007) Prostitutie in Nederland na opheffing van het bordeelverbod
- De Volkskrant (4 juli 2022) Prostitutie terug naar de achterkamer, p. 3
- Gemeente Utrecht (2019) Het nieuwe Zandpad: *Op zoek naar de mogelijkheden*
- Goderie, M., & Boutellier, J. C. J. (2006). *Prostitutie in Rotterdam*.
- Hoogendoorn J. (2021) Raadsbrief Beëindiging tender Het Nieuwe Zandpad en instellen expertcommissie. [Document Utrecht - Raadsbrief Beëindiging tender Het Nieuwe Zandpad en instellen expertcommissie.docx - iBabs RIS \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)
- M295 decriminaliseer sekswerk (2021) [Document Utrecht - M295 decriminaliseer sekswerk.pdf - iBabs RIS \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)
- Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (2021). [Slachtoffermonitor mensenhandel 2016-2020. Nationaal Rapporteur](#).
- Rijnink en Van Wijk, Bureau Beke (2020). *Ontwikkelingen in de prostitutiebranche*.
- Rottier, J. (2018). Decriminalization of Sex Work: The New Zealand Model. Den Haag: Eleven international publishing.
- Van Mierlo & Timmermans (2021) *Raadsbrief Opdrachtformulering commissie Sorgdrager en andere toezeggingen*. [Document Utrecht - Raadsbrief Opdrachtformulering commissie Sorgdrager en andere toezeggingen.docx - iBabs RIS \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)
- Werking Opting-in regeling sekswerkers. [Werking Opting-in regeling sekswerkers | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Bijlage 3 | Lijst met gesproken betrokkenen

De commissie heeft tijdens de onderzoeksperiode veel gesprekken gevoerd met verschillende partijen om zo de verschillende perspectieven te belichten.

- De commissie heeft gesproken met verschillende sekswerkers, voornamelijk bestaande uit de klankbordgroep.
- De commissie heeft gesproken met hulpverleners van Belle (de Tussenvoorziening), Jellinek, GGD en Barka NL.
- Er is gesproken met het OM en verschillende personen werkzaam bij de Politie, waaronder personen die ten tijde van de tippelzone of het Zandpad werkzaam waren als wijkagent.
- Er is gesproken met verschillende marktpartijen; M. Kramerbeheer, Charge Kamerverhuur, Off Stage B.V., de Biezen/La Cloche, Stichting Huisvesting Nieuwe Zandpad, L en R Vastgoed, maar ook met de belangenvereniging VER (Vereniging Exploitanten Relaxbedrijven).
- Om de financiële kant te belichten is er gesproken met de Rabobank en Startfoundation.
- Voorafgaande aan het collegewissel heeft de destijds zittende raad de kans gekregen om één-op-één in gesprek te gaan met de commissie. Na de collegewissel is er een technische sessie geweest waarvoor de nieuwe raad was uitgenodigd.
- Naast de bovenstaande gesprekspartners zijn er tal van gesprekken gevoerd met ambtenaren van de Gemeente Utrecht, waaronder juristen, medewerkers van Openbare Orde en Veiligheid, Vergunning Toezicht en Handhaving, Volksgezondheid, Ontwikkelorganisatie Ruimte en Werk en Inkomen.

Sekswerk in Utrecht

Dit rapport van de Commissie Sorgdrager is
gemaakt in opdracht van de gemeente Utrecht

Onderwerp
Reactie op het rapport
Sekswork in Utrecht

Aan de leden van de driehoek

Organisatieonderdeel
Politie en OM Midden-Nederland

Behandeld door

Functie

Telefoon

E-mail

Ons kenmerk

Uw kenmerk

In afschrift aan

Datum
31 oktober 2022

Bijlage(n)
-

Pagina
1

Aanleiding

Na de beëindiging van de laatste tender voor een prostitutiezone op het Nieuwe Zandpad is aan een commissie onder leiding van mevr. Sorgdrager opdracht gegeven een advies op te stellen over de toekomst van het sekswork in Utrecht. Dit rapport 'Sekswork in Utrecht' bevat een aantal adviezen op basis waarvan de gemeente een vernieuwd en modern seksworkbeleid kan vormgeven. Het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) zal op basis van dit rapport een reactie opstellen en dit delen met de gemeenteraad (hierna: de raad). In de vorige driehoek is afgesproken dat de politie en het Openbaar Ministerie (hierna: OM) ten behoeve van de reactie van het college een advies op hoofdlijnen zullen geven. Immers veel zaken zullen in een later stadium uitgewerkt worden.

Overigens is op 8 juni in een driehoek gesproken over de eerste bevindingen van de commissie Sorgdrager. Politie en OM hebben toen onder meer al aangegeven dat het van belang is om een vorm van (toe)zicht te houden, dat ze enige vorm van registratie van seksworkers benadrukken en reserves hebben bij het opnieuw openen van een tippelzone.

Politie en OM spreken hun waardering uit voor het werk van de commissie en het rapport. Er zijn immers vele belangen in het spel die soms tegenstrijdig zijn. De commissie heeft dit mooi verwoord in de volgende passage: 'Hoe houd je de drempel tot de seksbranche laag voor autonome seksworkers en de drempel hoog voor mensen die misbruik van de branche willen maken? Dat is misschien wel de grootste uitdaging in het maken van seksworkbeleid. Tel daarbij op dat sekswork altijd onder een vergrootglas ligt en vrijwel iedereen er een mening over heeft...'

Gezamenlijke reactie de politie en het OM

Algemene uitgangspunten

De politie en het OM onderschrijven dat sekswork een legaal beroep is en begrijpen dat het college en de raad mogelijkheden willen bieden voor het uitoefenen van dit beroep in Utrecht.

Ten aanzien van de plannen voor het Nieuwe Zandpad is door de politie en het OM in juni 2019 een gezamenlijk advies gegeven. Een deel van de adviezen die toentertijd gegeven zijn, zijn wat ons betreft nog onverkort van toepassing. In deze reactie zijn om die reden op een aantal plaatsen passages uit dit advies overgenomen.

Registratie van persoonsgegevens van seksworkers en informatie-uitwisseling

Bij de plannen voor het Zandpad is door de politie en het OM al benadrukt dat de registratie van seksworkers van belang is. Aan het ontbreken van de registratieplicht is verbonden de onmogelijkheid om informatie over bijzondere persoonsgegevens te delen. Dit heeft consequenties voor het bestuurlijk toezicht: er kunnen geen bijzondere

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Klik hier als u tekst wilt invoeren. Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Klik hier als u tekst wilt invoeren. Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Onderwerp

Reactie op het rapport Sekswerk
in Utrecht

Datum

31 oktober 2022

Pagina

2 van 4

persoonsgegevens door de exploitant aan de gemeente verstrekt worden, waardoor het toezicht veelal fysiek (oog- en oorfunctie) zal moeten plaatsvinden. Verslaglegging van bijzondere persoonsgegevens door de gemeente is vervolgens niet mogelijk. Bij signalen van mensenhandel zijn deze niet terug te relateren naar een persoon.

In de onderhavige voorstellen is in een aantal gevallen registratie wellicht niet nodig maar kan worden volstaan met een vergunningplicht. Wat de politie en het OM betreft zou dit het geval kunnen zijn bij thuiswerk, privé-escortservice en gezamenlijk gebruiken van een pand met kamers zonder exploitant.

Aangezien de behandeling van de WRS nog op zich laat wachten is nog geen zicht op de mogelijkheden die deze wet ons gaat bieden.

Regelgeving

In de conclusie van het rapport van de commissie wordt aangegeven dat in de huidige situatie met de huidige regelgeving het organiseren van werkplekken bijna niet mogelijk is. De politie en het OM benadrukken dat het niet voor niets is dat er regels worden gesteld aan sekswerk. Het is van belang om in ieder geval barrières op te werpen tegen misstanden en vormen van uitbuiting. De politie en het OM adviseren hier niet te lichtvaardig mee om te gaan.

Wij zijn van mening dat er bij ernstige misstanden in een inrichting, zoals mensenhandel, de vergunning ingetrokken dient te worden en/of het bedrijf gesloten dient te worden, dit met het oog op de openbare orde en veiligheid. De mate van verwijtbaarheid is dan van ondergeschikt belang.

Dit is in lijn met onder meer het horeca beleid van de gemeente Utrecht, waar bij overlastsituaties in een horecaonderneming of het aantreffen van drugs of wapens in een onderneming of woning, dit toegerekend wordt aan de ondernemer / huurder / eigenaar - ongeacht de verwijtbaarheid - en de locatie gesloten wordt. Sekswerk heeft net als andere branches met risico's te maken en met regelgeving.

De politie en het OM hebben geen bezwaar tegen deregulering als het gaat om vestigingseisen, bouwvoorschriften en dergelijke.

Focus op mensenhandel

Voorts wordt in de conclusie aangegeven dat door de focus op mensenhandel het stigma op sekswerkers wordt vergroot. De politie en het OM zijn het niet eens met deze conclusie. Er zijn immers ook andere factoren waarom op sekswerk nog een stigma rust. Overigens ligt vanuit de politie en het OM de focus op een veilige uitoefening van het beroep. Mensenhandel en uitbuiting zijn helaas uitwassen van vormen van ondermijnende criminaliteit, waar we ons als overheid gezamenlijk tegen moeten keren door gebruik te maken van het barrièremodel mensenhandel.

Bovendien hebben de veiligheidspartners in Midden-Nederland (o.a. gemeenten, het OM en de politie) het bestrijden van ondermijnende criminaliteit voor de komende jaren als prioriteit geoormerkt.

In dit kader is ook van belang alert te zijn op het risico van het (al dan niet onbedoeld) faciliteren van mensenhandel door de overheid. Bijvoorbeeld door panden aan te kopen om sekswerk mogelijk te maken.

Capaciteit

De verwachtingen zijn dat thuiswerk, privé-escort en werken in een kleinschalige voorziening weinig tot geen overlast veroorzaken. Het starten van proeftuinen zal uitwijzen of dit klopt. In dat geval hebben deze vormen van sekswerk geen consequenties voor de capaciteit.

Voor wat betreft een kleinschalige voorziening voor raamprostitutie en gesloten werkplekken wordt ingeschat dat dit wel extra capaciteit kost, dit zolang registratie en informatiedeling niet geregeld is. Immers gelet op de hiervoor gesignaleerde problemen met informatiedeling is de verwachting dat het meer capaciteit zal vergen om adequaat toezicht te houden. Een en ander hangt overigens wel samen met de grootte van het complex.

Onderwerp

Reactie op het rapport Sekswork
in Utrecht

Datum

31 oktober 2022

Pagina

3 van 4

Specifiek op de aanbevelingen van de Commissie Sorgdrager**1. Moderniseer het seksworkbeleid**

De politie en het OM staan positief tegen modernisering van het seksworkbeleid op een aantal vlakken. Zoals de positie en emancipatie van sekswerkers, het organiseren van toegankelijke hulp- en dienstverlening en een voorlichtende en signalerende rol, naast toezicht en handhaving, van de overheid. Het opzetten van een vertrouwensrelatie van bijvoorbeeld een wijkagent met in het gebied werkzame sekswerkers is wat de politie betreft de ideale praktijk.

In het rapport van de commissie Sorgdrager is in dezelfde paragraaf een kader opgenomen waaruit blijkt dat eigenaren van seksinrichtingen kansen zien om signalering van misstanden te verbeteren. De commissie adviseert de gemeente om samen met de eigenaren van de clubs dit verder te bespreken. De politie zegt toe aan een dergelijk gesprek te willen deelnemen.

2. Onderzoek wat werkt in proeftuinen

De politie en het OM herkennen zich in het beeld van een verschuiving van traditionele vormen van sekswork naar vormen die via internet tot stand komen, zoals thuiswerk of op afspraak in een hotel of een vakantiehuisje. De politie en het OM staan in beginsel positief tegen het verder verkennen van thuiswerk, privé-escort service en werken in klein groepsverband.

Een aantal voorwaarden die in het rapport van de commissie Sorgdrager genoemd worden, worden door de politie en het OM onderschreven. Hierbij gaat het onder andere over enige vorm van registratie dan wel vergunningsplicht en het organiseren van toezicht & handhaving. De politie en het OM denken graag mee aan de verdere vormgeving van de proeftuinen. Verder adviseren de politie en het OM om vanaf de start van de proeftuinen wijkagenten, van locaties waar initiatieven gestart worden, te betrekken om zodoende al in een vroeg stadium een vertrouwensband met sekswerkers op te bouwen.

3. Vereenvoudiging regelgeving

Zoals aangegeven hechten de politie en het OM aan de regels die gezamenlijk een barrière vormen tegen vormen van uitbuiting, mensenhandel en andere vormen van ondermijnende criminaliteit. Op andere terreinen kan wel gezien worden of de regeldruk verminderd kan worden.

4. Onderzoek de mogelijkheid voor kleinschalig straatsekswork

De politie en het OM wachten het onderzoek naar een eventuele herintroductie van straatsekswork af. Aan deze keuze liggen meerdere overwegingen ten grondslag. Een goed gefaciliteerde kleinschalige tippelzone is een veilige plek voor sekswerkers, terwijl het niet zonder reden is geweest de tippelzone te beëindigen.

5. Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswork

Hoewel de politie en het OM op voorhand gereserveerd staan ten opzichte van een voorziening voor raamprostitutie, kunnen zij zich vinden in een keuze voor kleinschaligheid. De voorkeur gaat uit naar één echt kleine voorziening van ca. 10-15 ruimten. Immers naarmate de voorziening groter wordt:

- Is het aantal sekswerkers groter en zonder registratie minder goed in beeld te krijgen
- Neemt het risico op overlast toe
- Zijn de potentiële verdiensten voor een exploitant groter en ontstaan er meer risico's op misstanden en ondermijning

Ook voor een dergelijke voorziening is het van belang een kader op te stellen en uiteraard.

Onderwerp

Reactie op het rapport Sekswerk
in Utrecht

Datum

31 oktober 2022

Pagina

4 van 4

Ten slotte

De politie en OM worden graag betrokken bij de verdere ontwikkelingen op het thema en meegenomen in de ontwikkelingen ten aanzien van het sekswerkbeleid. Daarnaast gaan de politie en het OM graag in gesprek met de gemeente over de verdere uitwerking van de proeftuinen. Mede ook met als doel om gezamenlijk de risico's op uitbuiting en mensenhandel te voorkomen.

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer 3078
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 15 december 2022
Agendapunt 8
Titel Debat Raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging
ID 3271
Behandelend ambtenaar M. Blommensteijn
Telefoon 030 2866153
E-mail m.blommesteijn@utrecht.nl
Datum collegebesluit 21 oktober 2022
Geocodering
Thema
Portefeuillehouder Wethouder Voortman
Beleidsveld Werk en inkomen
Referendabel
Reden niet referendabel
Raadsadviseur (lijst) Willemien Kok/Cie Onderwijs, Werk en Economie/06–24862310
Behandelveorstel
Resultaat commissiebehandeling
Resultaat raadsbehandeling

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	15 december 2022

Voorgesteld besluit

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	M. Blommesteijn	Datum	21 oktober 2022
Doorkiesnummer	030 - 28 66153	Kenmerk	10511405
E-mail	m.blommesteijn@utrecht.nl	Onderwerp	Actieagenda Werkbeweging Eindrapportage
Bijlage(n)	2	Beleidsveld	Werk en Inkomen

Geachte leden van de raad,

Werkbeweging is een actieagenda voor de groep Utrechtse werkzoekenden die al langer in de bijstand zit en voor wie de stap richting werk relatief groot is. De afgelopen jaren hebben wij u geïnformeerd over de voortgang van de Actieagenda Werkbeweging. Dat hebben we gedaan via aparte rapportages en via verschillende dashboardbrieven Werk en Inkomen. Hierbij bieden wij u de eindrapportage van de actieagenda Werkbeweging aan. Deze rapportage bevat de belangrijkste opbrengsten van de actieagenda, wat we daarvoor hebben gedaan en wat we meenemen voor de toekomst. De rapportage geeft ook een beeld van de bewegingen die onze doelgroep heeft gemaakt en wat hun ervaringen hiermee zijn. En we nemen u mee in de stappen die werkgevers en onze professionals maken om passende plekken te creëren.

Werkbeweging: context en werkwijze

In 2019 bij de Voorjaarsnota waren extra middelen beschikbaar gesteld om de actieagenda uit te voeren. We konden in het derde kwartaal van 2019 al aan de slag, nog voordat uw raad het formele startschot gaf op 5 december 2019. De bedoeling van deze actieagenda was helder: er voor zorgen dat werkzoekenden die meer ondersteuning nodig hebben ook kunnen profiteren van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. En mocht betaald werk toch nog een stap te ver zijn, dan zorgen wij dat zij bewegingen richting werk kunnen maken zoals het volgen van scholing of het ontwikkelen van werknemersvaardigheden. Daaraan ontleent de actieagenda ook haar naam Werkbeweging.

Eén van de ambities was om 2.000 extra bewegingen richting werk te realiseren, aanvullend op de bestaande dienstverlening. De andere ambities waren gericht op het ontwikkelen van dienstverlening waarmee we de bewegingen richting werk mogelijk maken. De aanpak is samen met werkzoekenden en partners opgesteld en uitgevoerd en was gericht op persoonlijker dienstverlening, meer passend werk en het verminderen van discriminatie en vooroordelen.

Kenmerkend voor Werkbeweging is dat we veel verschillende bewegingen in gang hebben gezet, met uiteenlopende karakters. Het is een breed palet waarbij het één niet belangrijker is dan het ander. Gezamenlijk dragen ze bij aan de opbrengsten.

We begonnen voortvarend maar moesten een pas op de plaats maken toen de coronapandemie uitbrak. De impact op onze werkzoekenden, werkgevers, overige partners en professionals was groot. Ondanks deze ontwikkelingen zijn we doorgegaan.

Wat hebben we bereikt

Werkbeweging hebben we ingezet voor een doelgroep die we daarvoor weinig tot niet spraken, en als we contact hadden was het voornamelijk gericht op werk. Met meer werkmatchers, een individuele en lagere caseload konden onze werkmatchers onze werkzoekenden de aandacht bieden die zij verdienen. In onze persoonlijke gesprekken met onze doelgroep hebben we gekeken naar hun mogelijkheden en wensen om een beweging richting werk te maken, met aandacht voor alle leefgebieden. We hebben samen met onze partners onze dienstverlening hierop aangepast, persoonlijker gemaakt en verrijkt. We hebben daarmee een veilige basis gecreëerd, drempels verlaagd, ruimte gecreëerd zodat mensen zich kunnen oriënteren en gezorgd voor meer passende plekken waar mensen zich kunnen ontwikkelen en plekken waar ze de geleerde kennis meteen in praktijk kunnen brengen.

Door Werkbeweging, waaronder laagdrempelige ontmoetingen, hebben onze werkgevers een beter beeld gekregen van onze doelgroep. Met extra bedrijfsadviseurs konden we samen met werkgevers aan de slag om vanuit de wensen en mogelijkheden van onze werkzoekenden kansen te creëren. Samen hebben we bestaande vacatures aangepast zodat ze voor hen geschikt zijn. En door werkgevers te verbinden aan partners op het gebied van taal, cultuur en opleiding konden we gezamenlijk integrale (leer)werkplekken creëren voor onze doelgroep. Daarmee dragen werkgevers en onze partners bij aan een inclusieve arbeidsmarkt.

Werkbeweging is meer dan werk. Hiermee hebben we verschil kunnen maken. Meer mensen hebben een vorm van dagbesteding en/of hulpverlening, ze hebben nieuwe dingen geleerd, bespreken vaker hun ervaringen met vooroordelen, en ervaren meer levensplezier en energie.

In totaal zijn er ruim 5.700 bewegingen richting werk gemaakt, en 738 extra bewegingen. Bewegingen richting werk zijn bijvoorbeeld deelname aan werkervaringsplaatsen, uren opbouwen, taaltrajecten, scholing en (deeltijd)werk en combinaties van leren en werken. We wisten dat we de lat hoog hadden gelegd. Met de kennis van nu constateren we dat niet iedereen hier klaar voor was. Zo hebben we gezien dat mensen (een combinatie van) financiële, mentale en gezondheidsproblemen hebben waardoor een stap richting werk nog niet mogelijk was. Dit was een groter deel van de doelgroep dan we hadden verwacht. Verder was er door corona weinig tijd en ruimte voor onder andere werkgevers om gezamenlijk (op groter schaal) kansen te creëren voor onze doelgroep.

We zijn trots op wat we hebben bereikt met Werkbeweging. Het is reëel om te veronderstellen dat zonder extra investering de dienstverlening en het aantal bewegingen richting werk tijdens corona zou zijn gedaald. Dat we het hebben weten om te buigen, beschouwen we als resultaat van de extra investering die we hebben gedaan in het kader van Werkbeweging.

Tot slot

Er is een grote groep werkzoekenden die een beweging wil maken en wil werken. De huidige arbeidsmarkt kent grote personeelstekorten. Onze ervaringen maken zichtbaar dat de wereld niet zo maakbaar is als soms wordt verondersteld. Investeren in deze doelgroep vraagt een lange adem, zorgvuldig handelen en geduld. We hopen dat als de arbeidsmarkt kalmeert we meer vruchten kunnen plukken van ons werk en diverse initiatieven kunnen opschalen zodat meer mensen kunnen

profiteren. We weten ook dat er niet voor iedereen een plek zal zijn. Werkbeweging heeft laten zien dat investeren voor hen van meerwaarde is, zij doen mee en voelen zich gezien.

De actieagenda Werkbeweging is afgerond. De beweging gaat door. We continueren de persoonlijke aandacht, persoonlijke ontwikkeling en investeren in het creëren van passende (leer)werkplekken. De beschikbare middelen uit het coalitieakkoord maken het mogelijk om de caseloads laag te houden (extra werkmatchers) en de extra bedrijfsadviseurs te behouden om met werkgevers aan de slag gaan. Wij informeren u in kwartaal 2 van 2023 over onze visie voor de komende periode.

We nemen de lessen uit Werkbeweging mee om samen met onze partners onze dienstverlening door te ontwikkelen zodat we persoonlijke en passende ondersteuning kunnen bieden aan onze werkzoekenden. De bouwstenen die wij meenemen voor onze dienstverlening zijn: een nadere invulling van de regierol; borgen van de opgedane kennis, gespreksvaardigheden en communicatie; het opschalen en verbreden van kleinschalige initiatieven zoals integrale leerwerkplekken en ondersteuning bieden bij parttime werk.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Vaker persoonlijk contact
en meer maatwerk

Meer passend werk
en meer banen

Vooroordelen en discriminatie
verminderen

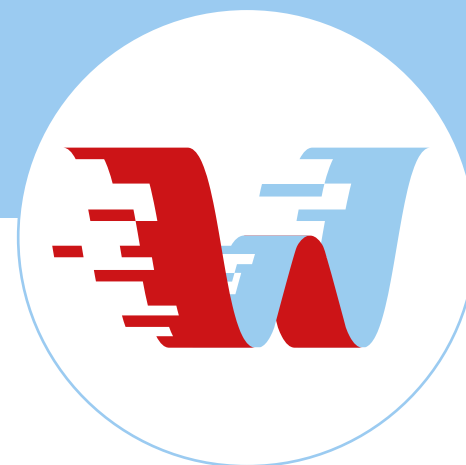
Werkbeweging

Meer werk en meer bewegingen richting werk

Eindrapportage

Gemeente Utrecht

Inhoudsopgave

Voorwoord wethouder	3
1. Introductie	4
2. Ambitie, realisatie en opbrengsten	6
3. Opbrengsten Actieagenda Werkbeweging voor werkzoekenden, werkgevers, professionals en dienstverlening	8
4. Actielijn 1 Vaker persoonlijk contact en meer maatwerk	9
5. Actielijn 2 Meer passend werk en passende banen	12
6. Actielijn 3 Vooroordelen en discriminatie verminderen op de arbeidsmarkt	15
7. Klantreizen een beeld van onze doelgroep	17
8. Werkgeversreis	23
9. Afsluitende beschouwing	25

Voorwoord wethouder

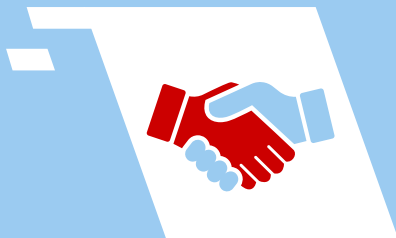

In 2019 stonden we voor een uitdagende missie. Het was een tijd waarin de meeste Utrechters profiteerden van de economische vooruitgang en groei in onze regio. Na de crisisjaren vanaf 2008 zijn veel bijstandsgerechtigden doorgestroomd naar betaald werk, waardoor het aantal huishoudens in de bijstand tot onder de 10.000 zakte. Maar een deel van onze inwoners lukte het niet daarin mee te komen. We zagen dat een intensievere en persoonlijke aanpak helpt om mensen naar werk te begeleiden. Zo ontstond in 2019 de actieagenda Werkbeweging. Een actieagenda voor werkzoekenden die al langer in de bijstand zitten en voor wie het door (tijdelijke) belemmeringen, gebrek aan vaardigheden of persoonlijke problemen ingewikkeld is de stap richting werk zelfstandig te maken.

De bedoeling van deze actieagenda was helder: ervoor zorgen dat werkzoekenden die meer ondersteuning nodig hebben, ook kunnen profiteren van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Voor sommige Utrechters is de directe overgang naar betaald werk een stap te ver. Werkbeweging is erop gericht ook die mensen bewegingen richting werk te laten maken, zoals het volgen van scholing of het ontwikkelen van werknemersvaardigheden. Daaraan ontleent deze actieagenda haar naam: Werkbeweging. Naast het realiseren van extra bewegingen richting werk hadden we de ambitie om onze dienstverlening persoonlijker te maken, meer passend werk te creëren en een bijdrage te leveren om vooroordelen op de arbeidsmarkt tegen te gaan.

In deze eindrapportage nemen we u mee in de realisatie van onze ambitie, de opbrengsten, wat we hiervoor hebben gedaan en wat we meenemen voor de toekomst. Ook delen we de ervaringen van 4 werkzoekenden en een werkgever. U krijgt daarmee een beeld van de praktijk en de ervaringen van onze werkzoekenden en werkgevers.

Samen met een groot aantal partners hebben we gewerkt aan de uitvoering van de actieagenda Werkbeweging. De coronapandemie zorgde er echter wel voor dat we onze ambities moesten bijstellen. De impact van de pandemie op onze werkzoekenden, werkgevers, andere partners en professionals was groot. Ondanks deze ontwikkelingen zijn we doorgegaan. Ik heb bewondering voor de veerkracht die iedereen heeft getoond. En ik ben trots wat we hebben neergezet en hebben bereikt. We hebben een grote groep Utrechters ondersteund richting werk en hebben hen daarnaast op andere leefgebieden op weg geholpen en perspectief kunnen bieden. Werkbeweging heeft laten zien dat investeren in deze doelgroep loont én noodzakelijk is. Ook al vindt niet iedereen direct betaald werk, zij doen wel weer mee en voelen zich gezien.

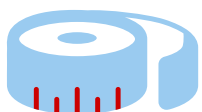

1. Introductie

De **actieagenda Werkbeweging** had aandacht voor de groep Utrechtse werkzoekenden die al langer in de bijstand zit en voor wie de stap richting werk relatief groot is (voornamelijk arrangement 3). Het gaat om een groep waarvan we inschatten dat zij arbeidspotentieel hebben, maar voor wie het door (tijdelijke) belemmeringen, gebrek aan vaardigheden of persoonlijke problemen ingewikkeld is de stap richting werk zelfstandig te maken. Bij het opstellen van de actieagenda profiteerden zij niet van de aantrekkelijke arbeidsmarkt omdat zij hiervoor meer en andere ondersteuning nodig hebben. Ondersteuning die wij hen zonder extra

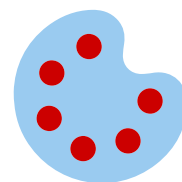
middelen en nieuwe vormen van dienstverlening en samenwerking niet konden bieden. Eén van de ambities van de actieagenda was dat 2.000 Utrechtse met een uitkering (in het vervolg spreken wij van werkzoekenden) in 2,5 jaar een stap zetten richting arbeidsmarkt. Dit zijn extra bewegingen en daarmee aanvullend op de al bestaande doelstellingen binnen Werk en Inkomen.

De andere ambities waren gericht op het ontwikkelen van dienstverlening waarmee we de bewegingen richting werk mogelijk maken. Dit is uitgewerkt in drie actielijnen:

1. Vaker persoonlijk contact en meer maatwerk.

Met en voor de werkzoekende zelf

2. Meer passend werk en passende banen.

Een palet aan mogelijkheden passend bij iemands talent en mogelijkheden

3. Vooroordelen verminderen op de arbeidsmarkt.

1. Introductie

We hebben extra middelen gekregen om de actieagenda uit te voeren. De actieagenda liep vanaf kwartaal 3 2019 tot en met kwartaal 1 2022. Wij gebruiken de Utrechtse manier van sturen en verantwoorden. Bijlage 1 Toelichting Raadsinformatie bevat een overzicht van de informatie die eerder met de raad is gedeeld. De financiële verantwoording is opgenomen in Bijlage 2 Toelichting Financiën.

We hebben de actieagenda Werkbeweging met een groot aantal partners in de stad opgesteld en uitgevoerd: met medewerkers van bestaande en nieuwe contractpartners, met zorg- en welzijnsmedewerkers, belangenbehartigers, werkgevers en werkzoekenden. De samenwerkingsvormen verschillen: samen creëren, kennis inbrengen, afstemmen, evalueren en/of duiden.

We hebben drie klankbordgroepen samengesteld waarin we met een vaste groep vertegenwoordigers konden sparren over onder meer de realisatie, ervaringen en lessen voor de toekomst. De uitgevoerde acties en beschikbare resultaten over Werkbeweging zijn verzameld en voorgelegd aan de klankbordgroep Werkgevers, en de klankbordgroep contractpartners met de vraag om de resultaten te duiden en er lessen uit te trekken voor de komende periode. Met de klankbordgroep Werkzoekenden hebben we verschillende thema's uitgediept zoals contactmomenten, maatwerk en passend werk en toetsen we onze aanpak. Daarnaast hebben we met een jaarlijks Klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de ervaringen van onze doelgroep met de actieagenda in beeld gebracht.

We zijn halverwege 2019 enthousiast gestart. We waren behoorlijk op stoom toen de maatschappij en economie geconfronteerd werd met de coronapandemie. Dit vroeg veel flexibiliteit van onze werkzoekenden, partners en professionals. We zijn dankbaar dat we met elkaar hebben doorgezet en hebben bewondering voor de veerkracht die iedereen heeft getoond.

2. Ambitie, realisatie en opbrengsten

Realisatie ambitie

Werkbeweging staat onder andere voor bewegingen richting werk, persoonlijke dienstverlening, een bredere blik op de mogelijkheden van mensen en passende werkplekken. Om te kunnen monitoren hoeveel bewegingen richting werk worden gemaakt is vastgesteld wat we hieronder verstaan. Voorbeelden zijn deelname aan werkervaringsplaatsen, uren opbouwen, taaltrajecten, scholing en (deeltijd)werk en combinaties van leren en werken. In totaal zijn er ruim 5.700 bewegingen richting werk gemaakt door bijna evenzoveel mensen. Eén van de ambities was om in totaal 6.598 bewegingen te realiseren (regulier plus Werkbeweging), ofwel 2.000 extra bewegingen. We hebben 88% van het totaal aantal beoogde bewegingen gerealiseerd en 738 extra bewegingen (38%). Een ander resultaat is dat daarnaast 227 jongeren een opleiding zijn gaan volgen en daarmee uitgestroomd zijn uit de bijstand. Meer informatie is opgenomen in Bijlage 3 Toelichting indicatoren en realisatie Werkbeweging.

Waarom 738 en niet 2.000 extra bewegingen? Hiervoor zijn verschillende verklaringen:

- Onze contacten met de doelgroep maakten duidelijk dat de persoonlijke situatie van onze doelgroep complexer was dan voorzien, daarmee is de doelgroep voor een beweging richting werk kleiner. Meer mensen hebben eerst ondersteuning nodig op het gebied van zorg en welzijn voordat een beweging richting werk kan worden gemaakt. En meer mensen hebben langer de tijd nodig om een beweging richting werk te kunnen maken en meer tijd om deze (indien mogelijk) te verzilveren in betaald (deeltijd)werk. Waar mogelijk zoeken we de samenwerking, maar we merken soms ook dat we een pas op de plaats moeten maken omdat er wachtlijsten zijn in de zorg (meer informatie is opgenomen in 4. Actielijn 1 en 7. Klantreizen);
- Het creëren van banen- leerwerkplekken is intensief en vraagt rust, ruimte en tijd van werkgevers om samen met onze bedrijfsadviseurs (en partners) te komen tot passende banen en leerwerkplekken. Dit is op kleine schaal gelukt. We hebben dit niet kunnen toepassen voor een grote groep werkzoekenden (meer informatie is opgenomen in 5. actielijn 2);
- Impact van de coronapandemie op werkzoekenden, professionals en werkgevers en daarmee op onze dienstverlening en mogelijkheden om werkzoekenden een passende plek te bieden (meer informatie is opgenomen in bijlage 2 'Toelichting indicatoren en realisatie/aanvullende informatie ontwikkelingen arbeidsmarkt').

2. Ambitie, realisatie en opbrengsten

We wisten dat we de lat hoog hadden gelegd. Met de kennis van nu constateren we dat een deel van de doelgroep nog minder klaar was voor een beweging richting werk dan we hadden verwacht. Verder was de impact van corona groot op alle betrokkenen. Daardoor was er weinig tijd en ruimte voor onder andere werkgevers om gezamenlijk (op grote schaal) kansen te creëren voor onze doelgroep. We zijn trots op wat we hebben bereikt met Werkbeweging. Het is reëel om te veronderstellen dat zonder extra investering de dienstverlening en het aantal bewegingen richting werk tijdens corona zou zijn gedaald. Dat we het hebben weten om te buigen, beschouwen we als resultaat van de extra investering die we hebben gedaan in het kader van Werkbeweging.

Opbrengsten dienstverlening en voor onze medewerkers

Met Werkbeweging hebben we onze dienstverlening persoonlijker gemaakt met nieuwe vormen van dienstverlening en integrale leerwerkplekken en passende banen. De persoonlijker dienstverlening droeg bij aan het bespreekbaar maken van de persoonlijke situatie en ervaringen met vooroordelen. Meer informatie hierover is opgenomen op de volgende pagina met een schematische weergave van de opbrengsten en in de afzonderlijke actielijnen.

Opbrengsten voor onze werkzoekenden en werkgevers

Werkbeweging hebben we ingezet voor een doelgroep die we daarvoor weinig tot niet spraken, en als we contact hadden was het voornamelijk gericht op werk. Werkbeweging is meer dan werk. Hiermee hebben we verschil kunnen maken. Het heeft onze doelgroep daarmee ook andere opbrengsten gebracht. Onze werkzoekenden hebben bijvoorbeeld nieuwe dingen geleerd, hebben bewegingen gemaakt op andere leefgebieden, bespreken vaker hun ervaringen met vooroordelen en ervaren meer levensplezier en energie. Een overzicht van de opbrengsten voor onze doelgroep en werkgevers is opgenomen op de volgende pagina.

"Deelnemers die het traject hebben afgesloten staan hier met levensvreugde en veel werkgelek hun werk te doen. En wij zijn blij dat de mensen goed opgeleid zijn." (Werkgever)

"Ik heb de tijd gekregen om me te ontplooien" (deelnemer)

"We zouden nu al de helft kunnen uitplaatsen, maar niet duurzaam. Bijvoorbeeld in een of andere spoelkeuken. We willen echt zo hoog mogelijk uitplaatsen (...) nu bij ons investeren, dan kun je straks meer." (Werkgever tevens opleider)

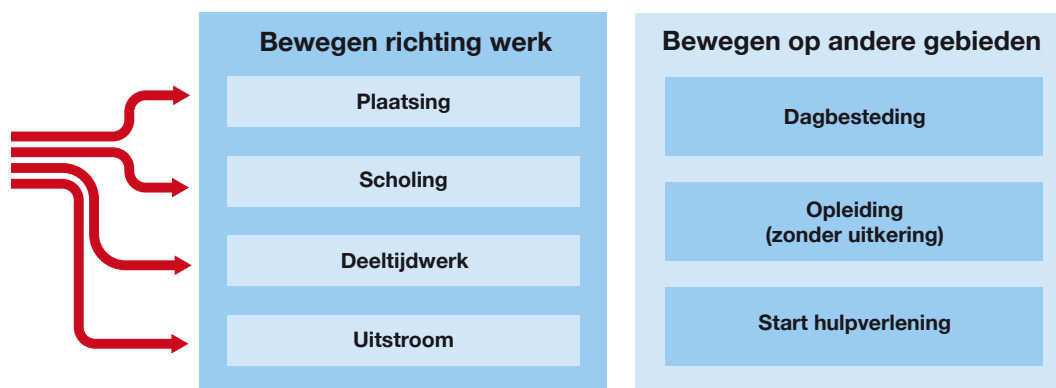
"Compliment voor de werkmatchers dat we met elkaar bezig zijn om de doelgroep te leren kennen. (...) Het is waardevol dat Weni meer oog heeft voor de leefwereld, talenten en kwaliteiten. (...) Werkbeweging draagt bij aan een gezamenlijke blik en overeenkomstige benadering" (partner zorg en welzijn)

3. Opbrengsten Actieagenda Werkbeweging

voor werkzoekenden, werkgevers, professionals en dienstverlening

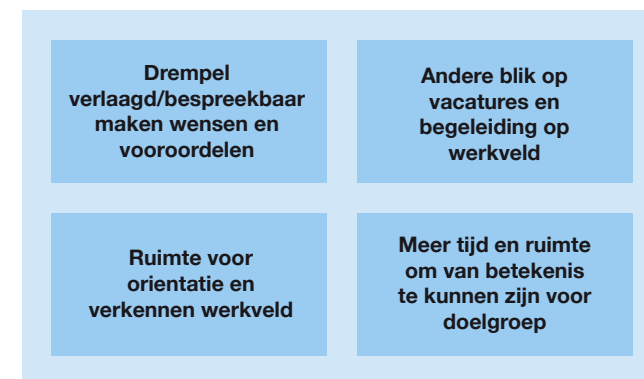
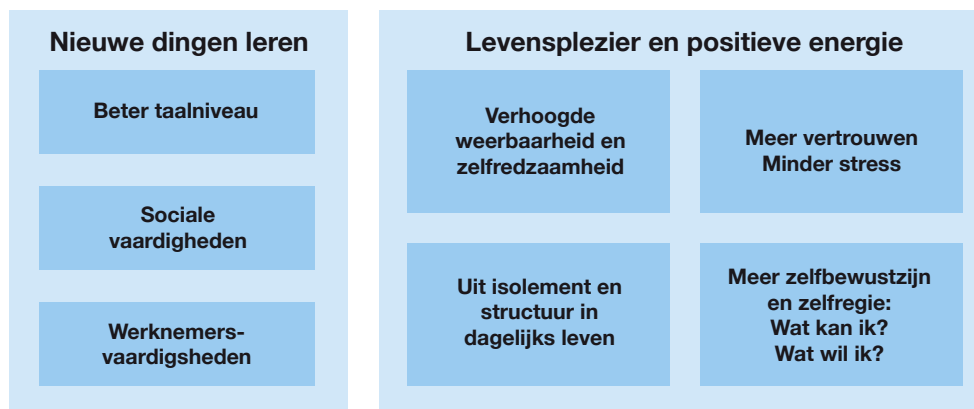
Opbrengsten werkzoekenden

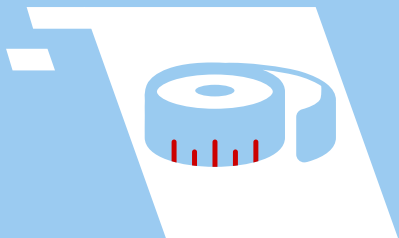

Opbrengsten werkgevers

Opbrengsten dienstverlening/professionals

4. Actielijn 1

Vaker persoonlijk contact en meer maatwerk

Deze actielijn heeft de focus op vernieuwende dienstverlening en om- en bijscholing die aansluiten op onze doelgroep. De uitgangspunten zijn daarbij meer persoonlijke aandacht en aandacht voor andere leefgebieden dan werk. In dit hoofdstuk nemen we u mee in wat we hebben gedaan, wat de opbrengsten zijn van onze dienstverlening en waar inwoners wat van kunnen merken. We sluiten af met een korte terugblik waar we staan en wat de aanknopingspunten voor verbetering zijn.

Wat hebben we gedaan?

Binnen deze actielijn hebben we veel verschillende activiteiten uitgevoerd uiteenlopend van karakter. Het is een breed palet waarbij het één niet belangrijker is dan het ander. Alle activiteiten tezamen dragen gezamenlijk bij aan het doel dat mensen een beweging richting werk kunnen maken. Samengevat gaat het om:

- ✓ **Persoonlijk maken en verrijken dienstverlening Wenl.** De aanpassingen waren gericht op een andere benadering en kijk op onze werkzoekenden, persoonlijke aandacht (door onder andere een individuele en lagere caseload van onze werkmatchers) en meer mogelijkheden om maatwerk en nazorg te bieden. Tot slot is meer ruimte gecreëerd voor oriëntatie en persoonlijke ontwikkeling van werkzoekenden waarbij we aandacht hadden voor de talenten en kwaliteiten van onze doelgroep.

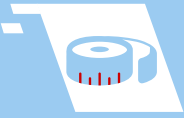
- ✓ **Intensiveren en uitbreiden samenwerking partners waarbij de mogelijkheden en wensen van werkzoekenden centraal staat.** De samenwerking was gericht op het gezamenlijk vormgeven van nieuwe vormen van dienstverlening, initiatieven wegnemen belemmeringen en ondersteuning op andere leefgebieden. Het gaat om samenwerking met onze contractpartners en onze partners in de stad.
- ✓ **Andere vormen van om- en bijscholing niet alleen gericht op direct aan het werk.** Bij de inzet van scholing is de focus verbreed naar (persoonlijke) ontwikkeling, naast scholing die direct de kans op werk vergroot. Er zijn mogelijkheden voor werkzoekenden om meer praktijkgerichte scholing te volgen. Verder zijn leerwerktrajecten en combinaties van werken, leren en taal vormgegeven. Meer informatie hierover is opgenomen in actielijn 2.

Bijlage 4 bevat meer informatie over wat we hebben gedaan in actielijn 1

Ruim 1.600 mensen hebben scholing of training gevolgd.

Eén van de kernindicatoren van Werkbeweging is scholing. Het gaat om korte- en lange vakgerichte scholing exclusief combinaties met werk en taaltrainingen. Als we naar de volle breedte kijken van opleidingen en (taal)trainingen al dan niet gecombineerd met werk dan hebben ruim 1.600 mensen scholing of training gevolgd waarvan:

- Taaltraining en (taal) trainingen of opleiding in combinatie met werk-ervaringsplekken plusminus 1.100
- Praktijkgerichte scholing zonder combinatie met werk plusminus 500
- Betaald werk in combinatie met opleiding plusminus 40 (exclusief trainingen die door werkgevers zijn ingekocht)
- Opleiding (uitstroom uit de bijstand) plusminus 230

4. Actielijn 1

Vaker persoonlijk contact en meer maatwerk

Wat zijn de opbrengsten?

We hebben duiding sessies gehouden met werkzoekenden, een aantal partners en onze professionals. Daarnaast hebben we vier klantreizen uitgewerkt en we hebben twee klanttevredenheidsonderzoeken uitgevoerd. Op basis daarvan hebben we de volgende opbrengsten opgetekend.

De combinatie van een individuele en lagere caseload, aandacht voor verschillende leefgebieden en meer tijd voor onze doelgroep heeft **de drempel verlaagd** voor werkzoekenden om contact op te nemen met de gemeente. Werkzoekenden voelen zich vrijer om hun zorgen, hun verleden en hun wensen te delen.

Dit heeft een **veilige basis gecreëerd**. Er is ruimte, vertrouwen en rust gegeven om mensen in beweging te laten komen. In termen van betaald werk zijn het vaak kleine stapjes, voor het welbevinden, (zelf)vertrouwen, geloof in eigen kunnen en het ervaren van perspectief zijn het grote stappen.

Werkmatchers hebben hierdoor een **beter beeld** gekregen van de situatie, wensen, talenten en valkuilen van hun werkzoekenden. Ieder mens is uniek maar we hebben ook gezien dat de aandachtsgebieden van veel mensen **complex** zijn dan we vooraf hadden ingeschat.

We hebben mensen **op andere leefgebieden op weg geholpen**. Zo is bij meer mensen de benodigde hulpverlening ingeschakeld, hebben meer mensen weer een dagritme en structuur. Dit zijn allemaal elementen die een positief effect hebben op hun welbevinden.

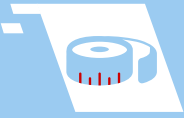
Met Werkbeweging hebben we **meer ruimte gecreëerd** voor mensen om te **ontdekken** wat ze kunnen en willen. We hebben geleerd dat dit hen stimuleert om weer in beweging te komen.

Tot slot zien we dat de **klanttevredenheid omhoog** is gegaan. 78% vindt dat er goed geluisterd wordt. Dit is 10 procentpunt hoger dan vóór Werkbeweging. Meer informatie hierover is opgenomen in bijlage 'Indicatoren en realisatie'/aanvullende informatie KTO's.

Met Werkbeweging hebben onze werkmatchers een individuele caseload gekregen. Zij vinden dit een positieve ontwikkeling. Gecombineerd met meer tijd (lagere caseload) en persoonlijke aandacht kunnen ze meer betekenen voor iemand en werken aan maatwerkoplossingen. Het werken in zogenoemde focusgroepen maakt het voor hen makkelijker om specifieke kennis op te bouwen en inzicht te vergaren over mogelijke oplossingen voor specifieke doelgroepen.

Waar staan we en wat zijn de aanknopingspunten voor verbetering?

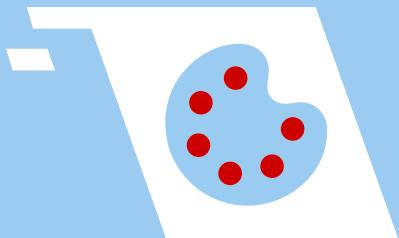
Veel werkzoekenden zijn positief over onze dienstverlening. Dat neemt niet weg dat niet iedereen ervaart dat er goed geluisterd wordt, of tevreden is met aantal contactmomenten of de vervolgstappen. Zo zijn er mensen die aangeven met rust gelaten te willen worden of die juist meer begeleiding willen. De caseloads van onze werkmatchers zijn verlaagd. De beschikbare tijd is echter niet toereikend om iedereen intensief te begeleiden of nauw samen te werken met alle partners in de stad. Dit vraagt een zorgvuldige afweging wie en hoe vaak iemand (en zijn begeleiders) wordt gesproken, hiervoor is geen eenduidige richtlijn. Ook is het een zoektocht om te zorgen dat er zagezegd 'doorgepakt' kan worden als de situatie verandert, bijvoorbeeld als een traject is afgerond, iemand is uitgevallen of een terugval heeft in zijn herstel et cetera. We blijven investeren in de goede gespreksvoering en het gezamenlijk en expliciet maken van vervolgafspraken en het volgen van de voortgang. Daarbij is ook het bieden van nazorg een punt van aandacht. Een ander punt van aandacht zijn de financiële obstakels die mensen ervaren om zich te laten behandelen door medische specialisten ((geestelijke) gezondheidszorg) zodat zij een beweging richting werk kunnen maken.

4. Actielijn 1

Vaker persoonlijk contact en meer maatwerk

Het aantal aanbieders van taal, re-integratie, leerwerktrajecten en zorg en welzijn (inclusief vrijwilligersinitiatieven) is zeer omvangrijk. Dit maakt het een uitdaging om, samen met de werkzoekende, te bepalen wat het meest passend is en om met onze partners goede afspraken te maken over hoeveel deelnemers ze kunnen verwachten. Maar ook het borgen van (up to date) kennis over het aanbod en het toeleiden naar het aanbod van Weni en de stad is een punt van aandacht. In de praktijk willen we dat de beschikbare tijd zo veel mogelijk naar de inwoner gaat, maar het vraagt tegelijkertijd een tijdsinvestering om het hele veld te kunnen overzien. De vraag is met name hoe we het goed kunnen organiseren, samen met onze partners. Een nadere invulling van de regierol is daarbij een belangrijke bouwsteen voor de toekomst.

5. Actielijn 2

Meer passend werk en passende banen

In deze actielijn hadden we de uitdaging om samen met werkgevers, werkzoekenden en partners de arbeidsmarkt toegankelijk te maken voor onze doelgroep. In dit hoofdstuk nemen we u mee wat we hebben gedaan, wat de opbrengsten zijn van onze dienstverlening en waar onze werkzoekenden en werkgevers wat van kunnen merken. We sluiten af met een terugblik waar we staan en wat de aanknopingspunten voor verbetering zijn.

Wat hebben we gedaan?

We hebben veel verschillende activiteiten uitgevoerd en nieuwe initiatieven gestart. Samengevat gaat het om:

✓ **Creatieve en nieuwe verbindingen zodat er meer passende plekken voor onze doelgroep ontstaan.** We hebben ingezet op nieuwe vormen van samenwerking. We hebben werkgevers, taal-aanbieders en opleiders bij elkaar gebracht zodat werkgevers onze doelgroep integrale leerwerkplekken kunnen bieden. Dit is gedaan met onder andere de inzet van scholing inclusief taal, certificering, ervaring opdoen op de werkvloer. We hebben daarmee bijvoorbeeld kansen gecreëerd voor mensen met een laag taalniveau. We hebben meer ingezet op plekken met praktijktraining en scholing. En bestaande plekken aangepast zodat het aansluit op de mogelijkheden van onze doelgroep. Om medewerkers binnen de gemeente te werven hebben we een nieuwe vorm van aanbesteding ingezet. Om onze werkgevers

beter te kunnen ondersteunen is het werkgeversinstrumentarium aangepast en toegankelijker gemaakt.

- ✓ **Jobcreatie. Samen met werkgevers banen creëren vanuit de behoeften en mogelijkheden van onze doelgroep en de werkgever.** Door samen met de werkgever te onderzoeken wat de functies en onderliggende taken zijn en wat er daarnaast nog meer kan worden georganiseerd zodat het passend is voor onze doelgroep. Voorbeelden van nieuwe banen zijn assistent kok, lunchdame, allround ondersteuners bij de gemeente.
- ✓ **Nieuwe vormen van werving en selectie zodat er kansen ontstaan voor onze doelgroep en werkgevers.** We hebben ingezet op laag-drempelige ontmoetingen (individueel en groepen), kennismakings-gesprekken, sollicitatiegesprekken zonder CV, open hiring, en ruimte gecreëerd binnen de (leer)werk plekken zodat mensen zich kunnen oriënteren op het werkveld.

Bijlage 5 bevat meer informatie over wat we hebben gedaan in actielijn 2

5. Actielijn 2

Meer passend werk en passende banen

Voorbeelden op film:

Er zijn twee filmpjes gemaakt over de werk, taal en leertrajecten: [zorg Zorgwacht/NCB](#) en horeca [Queridon](#) en Rataplan is een voorbeeld van samenwerking met een werkgevers die onze doelgroep passende plekken biedt, [Rataplan](#).

1.500 werkzoekenden hebben betaald werk
Om aan het werk te kunnen gaan is een groot deel van de vacatures passend gemaakt voor onze doelgroep. Daarnaast is een deel van de banen gecreëerd voor onze doelgroep. In totaal zijn plusminus 1.500 mensen aan het werk gegaan tijdens Werkbeweging. Ongeveer 60% werkt in deeltijd, waarvan een klein deel actief is als parttime ondernemer.
Verder hebben ruim 400 mensen werkervaring opgedaan op de werkvloer. Daarbij konden ze hun werknemersvaardigheden en vakkennis ontwikkelen al dan niet gecombineerd met (taal)trainingen.

Wat zijn de opbrengsten?

We hebben duiding sessies gehouden met werkzoekenden, een aantal partners, werkgevers en onze professionals. Daarnaast hebben we vier klantreizen uitgewerkt en we hebben twee klanttevredenheids-onderzoeken uitgevoerd. Op basis daarvan hebben we de volgende opbrengsten opgetekend.

We merken dat **laagdrempelige ontmoetingen de ogen opent** van werkzoekenden waar ze nooit eerder aan gedacht hebben. Dit maakt dat ze het aandurven om een ontmoeting aan te gaan. Dit heeft mooie dingen te weeg gebracht voor mensen die lange tijd niet wisten wat ze zouden kunnen en willen.

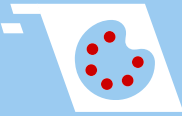
Met de nieuwe vormen van werving en selectie en gesprekken met onze bedrijfsadviseurs hebben **werkgevers een beter beeld** gekregen van onze doelgroep en de mogelijkheden die er zijn binnen hun bedrijf. Wanneer er eenmaal sprake is van ontmoeting en een goede klik, dan zien we dat er altijd **kansen ontstaan**, ook al is er op basis van opleiding en ervaring in eerste instantie geen match.

De combinaties van leren en werken (en taal) en praktijkgerichte scholing biedt meer mensen uit onze doelgroep **kansen om zich te ontwikkelen op de werkvloer**, bijvoorbeeld de groep met een laag taalniveau. Onze werkzoekenden kunnen het **geleerde direct in de praktijk toepassen**. Dit motiveert hen. Werkgevers krijgen hierdoor **gemotiveerde en opgeleide werknemers**.

Om banen te creëren werken we niet vanuit bestaande vacatures of een vooropgesteld plan maar door **uit te gaan van behoeften en wensen van de doelgroep én de werkgever en door hier nieuwe samenwerkingspartners** bij te betrekken. Het creëren van banen is voor werkgevers en hun medewerkers een intensief proces. Maar het levert ook mooie opbrengsten op. De werkgever heeft toegang tot **een bredere groep potentiële werknemers**. Het maakt het voor de werkgever mogelijk om duurzame relaties aan te gaan met onze doelgroep omdat de werkplekken op maat gemaakt zijn. Daarnaast ontstaat een duurzame relatie met onze bedrijfsadviseurs zodat bij nieuwe ontwikkelingen gezamenlijk gekeken kan worden naar oplossingen.

We hebben werkgevers bereid gevonden om te investeren in onze doelgroep en passende (leer)werkplekken te creëren. Hiermee dragen zij bij aan een inclusieve arbeidsmarkt.

Werkbeweging bood onze bedrijfsadviseurs de ruimte om met werkgevers in gesprek te gaan dat verder gaat dan het doornemen van

5. Actielijn 2

Meer passend werk en passende banen

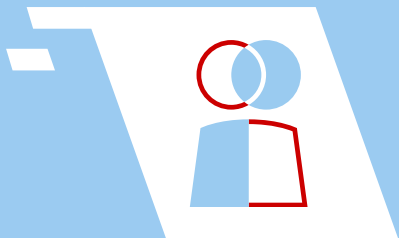
beschikbare vacatures. Het stimuleert hen om creatief te zijn, nieuwe verbindingsen aan te gaan en samen te werken aan passende werkplekken. Dit geeft een mooie extra dimensie aan het werk van onze professionals.

Waar staan we en wat zijn de aanknopingspunten voor verbetering?

Het creëren van nieuwe banen ontwikkelen we samen met werkgevers. We hebben gewerkt met kleinschalige nieuwe initiatieven omdat we op die manier zorgvuldig kunnen bouwen aan passende werkplekken. De ervaringen die we hiermee hebben opgedaan zijn waardevol en nemen we mee. De uitdagingen daarbij zijn om werkgevers in andere sectoren te betrekken en om de initiatieven op te schalen.

Voorafgaand aan Werkbeweging hebben we veel resultaat geboekt met parttime werk. Daarmee was een grote groep al gestimuleerd om meer uren te werken. Tijdens Werkbeweging zijn in totaal meer mensen deeltijd gaan werken, maar minder groot dan verwacht. Corona heeft de mogelijkheden beperkt. We merken dat er nog wat te doen is om mensen beter voor te lichten over wat werken en bijstand betekent en om te zorgen dat mensen met (financiële) vragen bij ons terecht kunnen. De financiële onzekerheden van parttime werk heeft ook de aandacht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij de herziening van de Participatiewet (waaronder bufferbudget)

Met partners en werkgevers zijn afspraken gemaakt over werktijden zodat alleenstaande ouders hun werk eenvoudiger kunnen combineren met de zorg voor kinderen. In de praktijk is het vaak niet mogelijk vanwege het ontbreken van kinderopvang tijdens de schoolvakanties. In het algemeen is er een gebrek aan kinderopvangplekken. Dit vormt steeds vaker een belemmering om een beweging richting werk te maken. Dit is een vraagstuk dat ook landelijke speelt en waar we als gemeente niet meteen een oplossing voor hebben ([Kamerbrief](#) aanpak personeelstekort kinderopvang)

6. Actielijn 3

Vooroordelen en discriminatie verminderen op de arbeidsmarkt

In deze actielijn hadden we de ambitie om een Utrechtse beweging in gang te zetten waardoor vooroordelen en discriminatie op de arbeidsmarkt verminderen. In dit hoofdstuk nemen we u mee in wat we hebben gedaan, wat de opbrengsten zijn van onze dienstverlening en waar inwoners wat van kunnen merken. We sluiten af met een korte terugblik waar we staan en wat de aanknopingspunten voor verbetering zijn.

Wat hebben we gedaan?

- ✓ **Kennis en vaardigheden van onze professionals vergroot door dialoogsessies en trainingen.** Er zijn dialoogsessies gehouden met (bijna) alle werkmatchers en bedrijfsadviseurs over vooroordelen en discriminatie in contacten met werkzoekenden. De resultaten zijn vertaald naar een training voor onze professionals.
- ✓ **Weerbaarheid van werkzoekenden vergroot in samenwerking met onze contractpartners.** Met onze contractpartners zijn aanvullende afspraken gemaakt over het vergroten van de weerbaarheid van onze doelgroep, zowel in de groepstrainingen, individuele begeleiding als vast onderwerp in het teamoverleg.

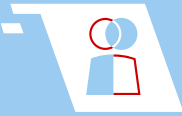
- ✓ **Nieuwe afspraken (contract)partners over melden van vooroordelen en discriminatie.** Met onze contractpartners zijn (aanvullende) afspraken gemaakt over het invullen van hun signaalfunctie en dat zij aandacht hebben voor het thema vooroordelen en discriminatie. Samen met artikel 1 is een meldlijn opgezet.

Bijlage 6 bevat meer informatie over wat we hebben gedaan in actielijn 3.

Wat zijn de opbrengsten?

Uit ons KTO komt naar voren dat steeds meer mensen hun ervaringen met discriminatie bespreken met hun werkmatcher. In 2021 was dit bijna een verdubbeling ten opzichte van het jaar daarvoor. Hieruit maken wij op dat onze gezamenlijke inspanningen ertoe hebben geleid dat het onderwerp **meer bespreekbaar** is geworden en dat meer mensen zich **weerbaarder** voelen. Dit is een belangrijke stap.

Laagdrempelige ontmoetingen, open hiring, jobcreatie, kennis van de doelgroep zijn elementen uit de actielijnen 1 en 2 die bijdragen aan het verminderen van vooroordelen en het vergroten van een **inclusieve arbeidsmarkt**. Immers als er een ontmoeting plaatsvindt tussen een werkgever en een werkzoekende is er meer ruimte om te ervaren dat iemand gemotiveerd is en talent heeft. Omdat onze professionals een beter beeld hebben van onze doelgroep kunnen zij werkgevers (en werkzoekenden) **beter informeren en ondersteuning** bieden.

6. Actielijn 3

Vooroordelen en discriminatie verminderen op de arbeidsmarkt

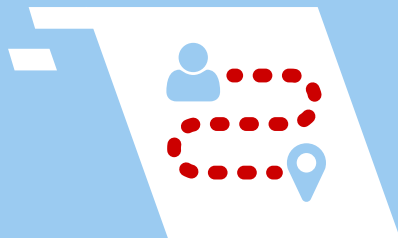
Daarmee kunnen eventuele vragen worden beantwoord en kunnen vooroordelen over onze doelgroep direct worden geadresseerd.

Uit gesprekken met werkgevers werd duidelijk dat zij van de gemeente verwachten dat dit thema gemeentebreed wordt opgepakt en niet alleen vanuit bijstandsgerechtigden. Ditzelfde pleidooi kwam uit de expert-meeting rond de inzet van mystery guests en de wens voor een breder opgezette samenwerking met partners. Dit hebben we ter harte genomen en Werkbeweging heeft (daarom) voor acties richting werkgevers de **aansluiting** gezocht met de **gemeentelijke anti-discriminatieagenda**.

Waar staan we en wat zijn de aanknopingspunten voor verbetering?

Het onderwerp is meer bespreekbaar geworden. Het aantal mensen dat aangeeft zich gediscrimineerd te voelen, is gelijk gebleven. We kunnen op basis van het KTO niet achterhalen op grond waarvan zij dit ervaren. Uit de open antwoorden van alle werkzoekenden maken we op dat het gaat om ervaringen met discriminatie op vele thema's. Genoemd zijn discriminatie op grond van sekse, leeftijd, achtergrond, maar ook bijvoorbeeld naar aanleiding van het melden dat het stadskantoor als postadres wordt gebruikt (dak- en thuisloos). Wat opvalt is dat relatief veel 45-plussers aangeven zich gediscrimineerd te voelen. Meer mensen maken hier melding van bij hun werkmatcher. Het aparte telefoonnummer dat met artikel 1 is gelanceerd is bijna niet gebruikt, we hadden hier samen meer bekendheid aan kunnen geven. We zullen nader bepalen of we met dit initiatief doorgaan, we zoeken daarbij aansluiting bij de anti-discriminatieagenda.

De gesprekken tussen werkzoekenden en werkmatchers over ervaringen met vooroordelen en discriminatie lopen niet altijd naar verwachting. Het is belangrijk om de gespreksvaardigheden hierover te blijven ontwikkelen. En om als professionals hierop te blijven reflecteren.

7. Klantreizen

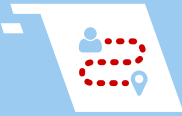
een beeld van onze doelgroep

Beeld van onze doelgroep

Een van de aanleidingen voor de actieagenda is dat ons werkzoekendenbestand sinds 2014 complexer van aard is geworden terwijl we als gemeente per persoon uit de doelgroep minder geld hebben om hen te begeleiden naar werk of het bieden van aangepaste werk. Onze doelgroep is relatief lang uit het arbeidsproces, zij hebben vaak weinig werkervaring, werknemersvaardigheden, lage taalbeheersing en geloof in eigen kunnen. Bij de start van Werkbeweging hebben we een aantal kwetsbaarheden in kaart gebracht zoals psychische en/of lichamelijke belemmeringen, schuldenproblematiek, laag taalniveau, laag opleidingsniveau, leeftijd en langdurig in de uitkering. Tijdens Werkbeweging hebben we eveneens in beeld gebracht hoeveel mensen meer dan één kwetsbaarheid hebben. Aan het einde van Werkbeweging is duidelijk dat bij ruim 1.000 mensen sprake is van multi-problematiek. Onze werkzoekenden ervaren zelf ook dat zij ondersteuning nodig hebben. Van

de respondenten uit beide KTO's geeft 31% aan hulp nodig te hebben bij lichamelijke en psychische problemen. Relatief veel jongeren geven aan hulp bij psychische of lichamelijke problemen nodig te hebben om een volgende stap naar werk te kunnen maken.

Door Werkbeweging hebben we ook een duidelijker beeld gekregen dat er mensen zijn die gebruikmaken van hulpverlening en waarbij het niet mogelijk is om gelijktijdig een beweging richting werk te maken. Het gaat om hulpverlening zoals medische behandelingen, revalidatietrajecten, behandelingen door psychiaters en psychologen (intern of ambulant), hulp bij verslaving, begeleid wonen, bij schulden. Hun situatie is nog niet stabiel genoeg en er zijn eerst oplossingen op bovengenoemde gebieden nodig. Het gaat eveneens om ongeveer 1.000 mensen (stand april 2022). Onze partners op het gebied van zorg en welzijn bevestigen bovengenoemd beeld van onze doelgroep.

7. Klantreizen

een beeld van onze doelgroep

Klantreizen in beeld

Werkbeweging is er voor mensen die een extra zetje of ondersteuning nodig hebben bij het maken van een beweging richting werk. Maar hoe zien die bewegingen eruit, welke stapjes zetten mensen en hoe ervaren ze dat? Hieronder presenteren we vier klantreizen. Geen fictie, elke reis is gebaseerd op de ervaringen van één werkzoekende (we gebruiken fictieve namen). De vetgedrukte teksten vormen het pad, de stappen die zijn gezet richting werk. De ervaringen zijn geschreven vanuit de persoon. Het zijn geen citaten maar samenvattingen van de ervaring(en) bij bepaalde stappen.

De gesprekken met werkmatchers zijn niet opgenomen in deze klantreis (want dit is een middel niet een stap), wel is de start van Werkbeweging gemarkeerd met het gegeven dat iemand een eigen werkmatcher krijgt (we gebruiken fictieve namen). Als relevant, dan zijn gesprekken met of hulpverlening van andere professionals wel opgenomen. Er zijn op 1 april 2022 nog 3.747 mensen die zijn ingedeeld in arrangement 3. Vier klantreizen kunnen hen onmogelijk allemaal representeren. We hebben voor deze klantreizen gekozen omdat het een inkijkje geeft in stapjes die voorafgaan aan bewegingen richting werk; routes met en zonder scholing; routes met en zonder betaald werk; hobbelige routes en routes die soepeler voor de inwoner verlopen.

De klantreizen laten zien dat de een meer tijd nodig heeft dan de ander om een beweging richting werk te maken. En dat ze stappen zetten die waardevol en nodig zijn voordat een 'formele' beweging richting werk wordt gemaakt. De ervaringen van onze werkzoekenden maken ook andere opbrengsten van Werkbeweging zichtbaar. De aandacht en ondersteuning die we in Werkbeweging konden bieden, levert hun vertrouwen op, trots, een gevoel van eigenwaarde, dagritme en perspectief.

7. Klantreizen

een beeld van onze doelgroep

De werkzoekende centraal: de klantreis van Karel (50).

Belangrijkste opbrengsten:

▶ Uit isolement

▶ Meer vertrouwen, voldoening en levensplezier

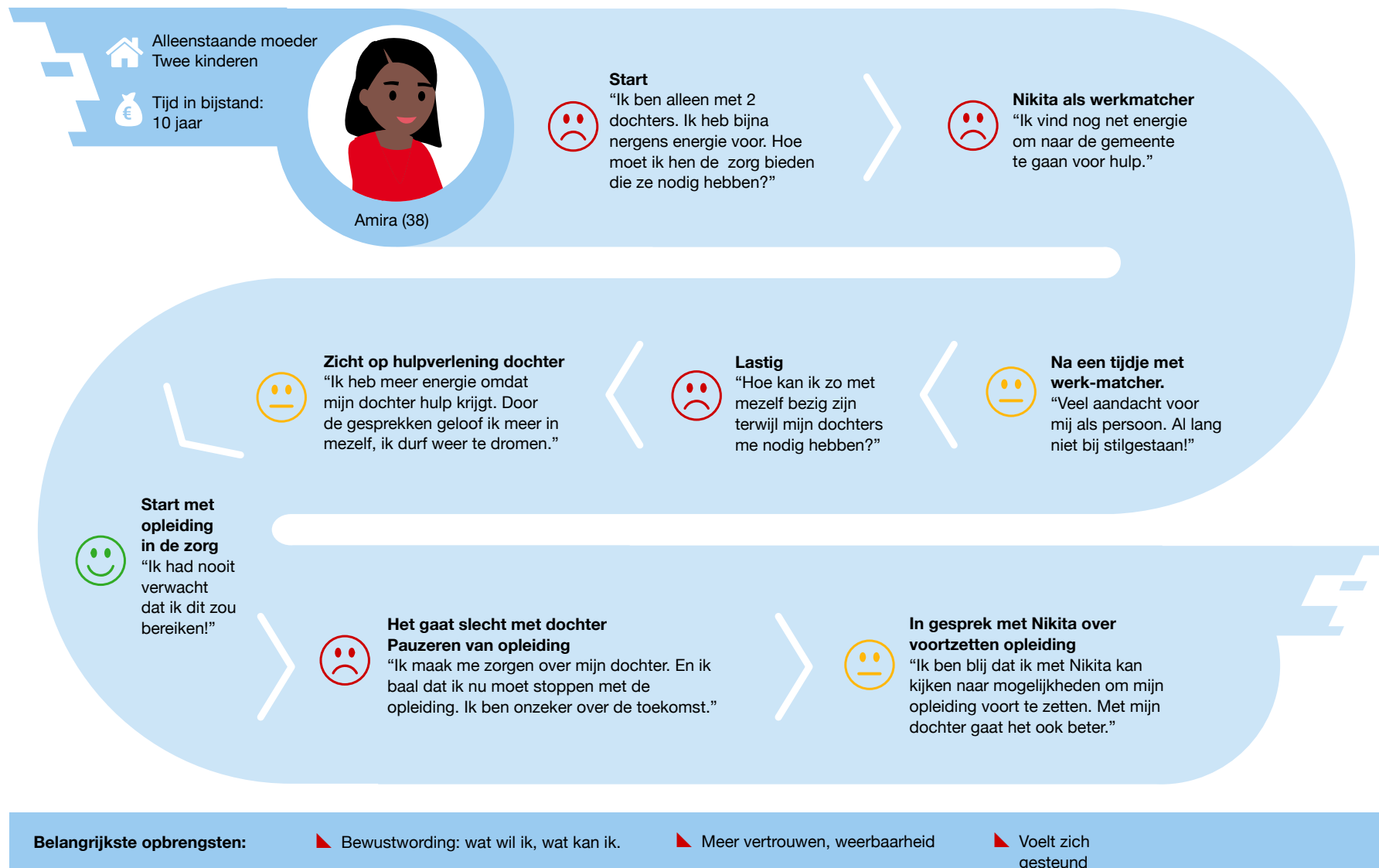
▶ Meer structuur/ritme d.m.v. dagbesteding

7. Klantreizen

een beeld van onze doelgroep

De werkzoekende centraal: de klantreis van Amira (38).

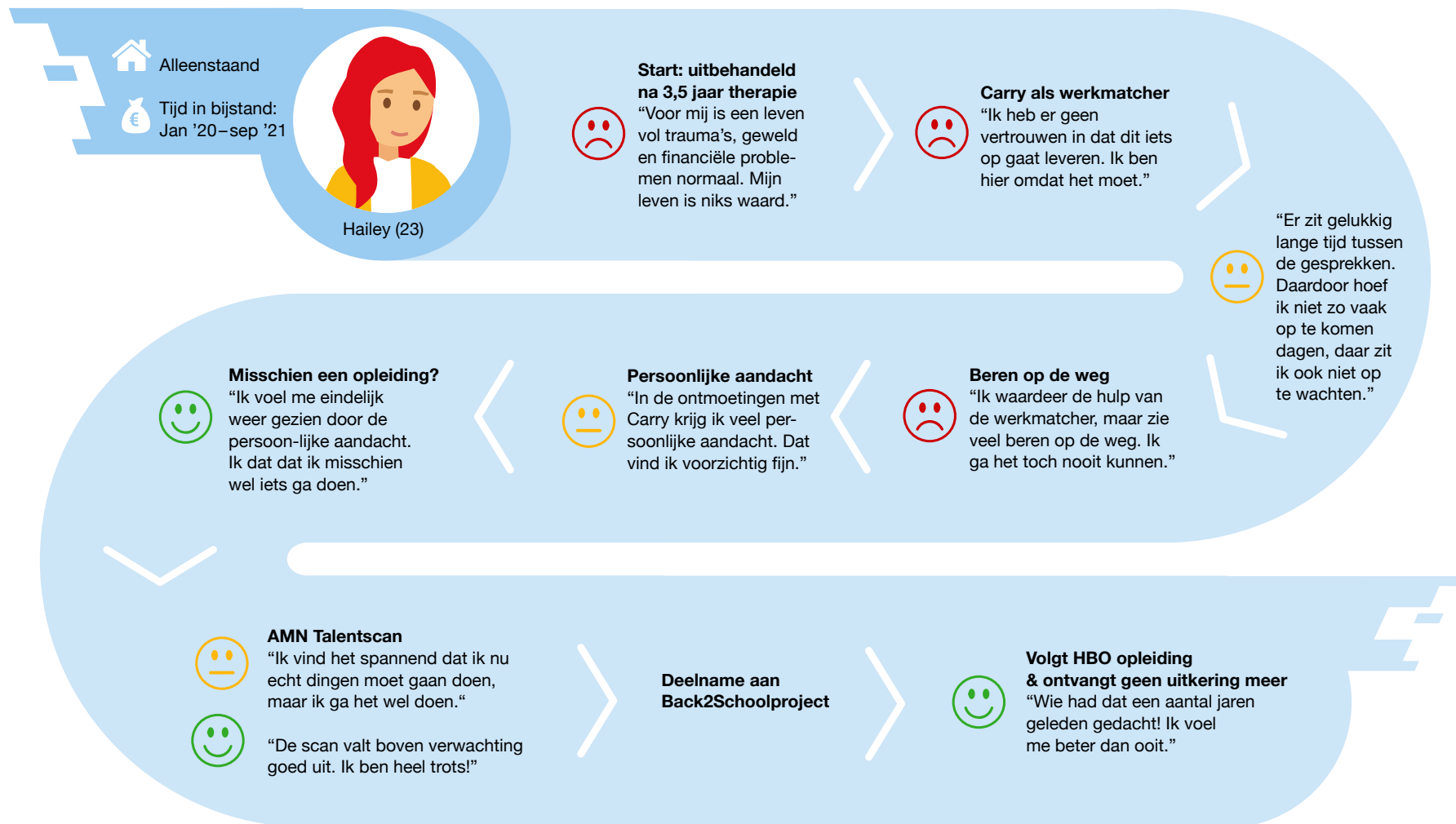

7. Klantreizen

een beeld van onze doelgroep

De werkzoekende centraal: de klantreis van Hailey (23).

Belangrijkste opbrengsten:

- ▶ Uitstroom uit uitkering naar opleiding
- ▶ Voelt zich gezien, trots, vertrouwen
- ▶ Zelfredzaam en meer bestaanszekerheid

7. Klantreizen

een beeld van onze doelgroep

De werkzoekende centraal: de klantreis van Tasnim (50).

 Alleenstaand
Gevlucht uit Syrië

 Tijd in bijstand:
Dec '17–aug '21

Tasnim (50)

Start: gevlucht naar Nederland, geen vervolgoopleiding, wel veel horeca-ervaring

“Ik ben verdrietig om alles wat ik heb achtergelaten in Syrië. Zoals mijn eigen restaurant...”

Natasha als werkmatcher

“Ik wil me nuttig voelen en afleiding zoeken. Mijn droom is om een eigen Syrisch restaurant te beginnen in Nederland!”

“Ik heb een aantal keer Syrische gerechten gemaakt, bijv. voor team Werkmachers. Daar word ik heel gelukkig van!”

“Ik laat mijn droom voor een eigen restaurant los, zodat ik hetzelfde werk kan doen met minder risico's en meer ruimte voor ontwikkeling”

Werk zoeken in professionele keuken

“Waarom lukt het me niet sneller NL te leren? Ik word steeds afgewezen...”

Ik start met werk en taal horeca
“Dit is mijn kans! Ik ga ervoor!”

“Het lukt me niet om een diploma in de horeca te halen, dat vind ik heel jammer.”

Ik loop stage bij een restaurant in Utrecht en leer de NL taal in de praktijk

“Het lukt me steeds beter om de taal te leren die ze in de keuken gebruiken!”

Ik heb een baan in het restaurant waar ik stage liep

“Ik ben heel blij dat ik bij een gerenommeerd restaurant werk! Ik voel me trots”

Belangrijkste opbrengsten: Hoger niveau van werk door taalondersteuning Inzicht: eigen onderneming (nog) niet haalbaar en nodig, kan alsnog werken in haar wensberoep

8. Werkgeversreis

Met werkgevers hebben we passende banen en leerwerkplekken gecreëerd. Dit doen we niet vanuit bestaande vacatures of een vooropgesteld plan maar door uit te gaan van behoeften en wensen van de doelgroep én de werkgever en door hier nieuwe samenwerkingspartners bij te betrekken.

Het creëren van banen is voor werkgevers en hun medewerkers een intensief proces. Samen met werkgevers kijken we op een andere manier naar de bestaande functies en onderliggende taken en wat er daarnaast nog meer kan worden georganiseerd zodat het passend is voor onze doelgroep. Belangrijk is ook dat er aandacht is voor het bestaande personeel, wat verandert er, welke begeleiding is er voor de nieuwe medewerkers en wat betekent dat voor hen en de teams.

Hoe werkgevers en onze bedrijfsadviseurs samen werken hebben we opgetekend in een werkgeversreis. Het is een verkorte versie van de reis die we met een werkgever hebben afgelegd en heeft geresulteerd in 11 passende werkplekken voor onze doelgroep.

8. Wergeversreis

Wergeversreis met sociaal ondernemer Boris (38) en projectleider Karin van het WSP.

Boris (38)

Werkgever
Sociaal ondernemer
Uitzendconstructie

Onderdeel van
tolk/vertaalbureau

“Ik wil statushouders een werkplek bieden. We hebben een grote behoefte aan pakket-bezorgers. Dankzij ons netwerk als uitzender kennen we een aantal geschikte werkgevers.”

“In hoeverre moeten zij de Nederlandse taal beheersen?”

“Ze moeten een relatief hoog taalniveau hebben.”

“Wij hebben behoefte aan plekken voor mensen met een laag taalniveau, zonder diploma. We vinden het belangrijk dat er ingezet wordt op het leren van taal en een zo hoog mogelijk praktisch taalniveau.”

“Dat weet ik nog niet, daar kan ik naar op zoek. Dat betekent ook dat ik op zoek moet naar een taaldocent. Wisten jullie dat wij een speciale cultuurcoach-app hebben ontwikkeld. Die is altijd bereikbaar voor vragen voor zowel de werknemer als de werkgever in hun eigen taal.”

“Wat interessant! Daar zouden we graag gebruik van maken. Voor onze doelgroep is het fijn als de cultuurcoach niet alleen op de app bereikbaar is maar ook op de werkvloer. Kan dat?”

“Ja, de cultuurcoach is er voor iedereen die voor ons werkt. We kunnen zorgen dat er ook een coach op de werkvloer aanwezig is. En het is gelukt, we hebben plekken gevonden voor postsorteerders!”

“Super, nu kunnen wij op zoek naar geschikte kandidaten.”

“Het lukt nog niet om mensen te enthousiasmeren. Zullen we samen een aanpak bedenken?”

“Ja, we verzorgen rondleidingen, zodat de kandidaten en werk-matchers ons en de werkplek beter leren kennen.”

“Goed idee, we hebben meer beeld en gevoel gekregen en kandidaten enthousiast gemaakt!”

Gemeente Utrecht
Projectleider Werk
en taaltrajecten

Werkgevers-
servicepunt (WSP)

Karin (48)

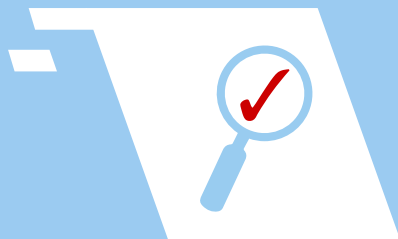
Proefplaatsing van 1 maand.

Gemeente zorgt voor reiskosten en betaalt een vast bedrag voor de inzet van de cultuurcoach en taaldocent.

De erkende taaldocent geeft elke week op de werkplek taaltraining. En de cultuur-coach is op de app en op de werkvloer bereikbaar.

11 mensen hebben betaald werk!

Taallessen en cultuurcoach lopen na start werk door voor de duur van een jaar.

9. Afsluitende beschouwing

Met Werkbeweging hebben we een beweging in gang gezet bij onze professionals, partners en werkgevers. We begonnen voortvarend maar moesten een pas op de plaats maken toen de coronapandemie uitbrak. We hebben gezien wat voor impact dit op alle betrokkenen had. Maar we hebben ook de veerkracht gezien, veerkracht om door te gaan. In totaal zijn er ruim 5.700 bewegingen richting werk gemaakt, en 738 extra bewegingen. Het is reëel om te veronderstellen dat zonder extra investering de bestaande dienstverlening tijdens corona zou zijn gedaald. Dat we het hebben weten om te buigen, beschouwen we als resultaat van de extra investering die we hebben gedaan in het kader van Werkbeweging.

Werkbeweging is meer dan alleen werk. We hebben een veilige basis gecreëerd waar vanuit mensen zich kunnen ontwikkelen. We hebben een grotere groep ondersteund richting werk maar we hebben hen ook op andere leefgebieden op weg geholpen en perspectief kunnen bieden. Concreet betekent dit dat meer mensen zich gehoord voelen, ze ervaren minder stress in gesprekken rondom werk en hebben meer geloof in hun mogelijkheden. We zien dat meer mensen weer een dagritme en structuur hebben en dat bij meer mensen hulpverlening is ingeschakeld. En dat steeds meer mensen hun ervaringen met vooroordelen en discriminatie bespreken met hun werkmatcher. Tot slot durven meer mensen weer te dromen en zich te oriënteren op de mogelijkheden.

Dit hebben we gedaan door een omslag in hoe we kijken naar, praten over en in gesprek gaan met onze doelgroep en door hierbij meer partners te betrekken. Kenmerkend voor Werkbeweging is dat we veel verschillende bewegingen in gang hebben gezet, met uiteenlopende karakters. Het is een breed palet waarbij het één niet belangrijker is dan

het ander. Gezamenlijk dragen ze bij aan de opbrengsten. We hebben werkgevers bereid gevonden om voor deze doelgroep plekken te creëren. Niet door te werken vanuit bestaande vacatures of een vooropgesteld plan maar door uit te gaan van behoeften en wensen van de doelgroep én de werkgever en door hier nieuwe samenwerkingspartners bij te betrekken. We hebben een persoonlijker en nieuwe vormen van dienstverlening ontwikkeld, met meer aandacht voor training, scholing en taal en opbouwen van uren. We merken dat laagdrempelige ontmoetingen de ogen opent van werkzoekenden waar ze niet eerder aan gedacht hebben. En laagdrempelige ontmoetingen met werkgevers helpt bij het maken van goede matches. Als er een klik is tussen werkgever en werkzoekende ontstaan er bijna altijd kansen. En we hebben gewerkt aan de bewustwording en het bespreekbaar maken van vooroordelen en discriminatie. Deze ervaringen nemen we mee voor de toekomst.

Er is een grote groep werkzoekenden die een beweging wil maken en wil werken. De huidige arbeidsmarkt kent grote personeelstekorten. Onze ervaringen maken zichtbaar dat de wereld niet zo maakbaar is als soms wordt verondersteld. Het laat zien dat de weg richting werk hobbelig is voor onze werkzoekenden. Hetzelfde geldt voor onze werkgevers, professionals en overige partners. Investeren in deze doelgroep vraagt een lange adem, zorgvuldig handelen en geduld. We hopen dat als de arbeidsmarkt kalmeert we meer vruchten kunnen plukken van ons werk en diverse initiatieven kunnen opschalen zodat meer mensen kunnen profiteren. We weten ook dat er niet voor iedereen een plek zal zijn. Werkbeweging heeft laten zien dat ook al vinden ze geen betaald werk investeren voor hen van meerwaarde is, zij doen mee en voelen zich gezien.

Vaker persoonlijk contact
en meer maatwerk

Meer passend werk
en meer banen

Vooroordelen en discriminatie
verminderen

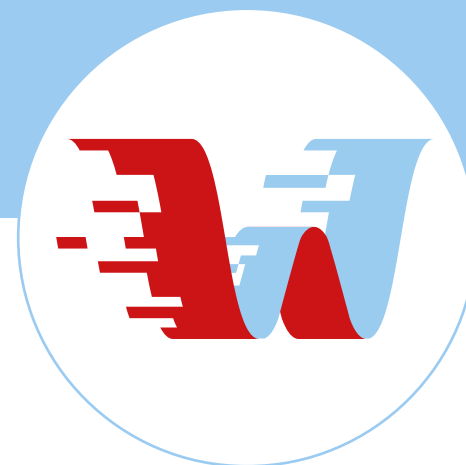
Bijlage bij eindrapportage

Werkbeweging

Meer werk en meer bewegingen richting werk

Gemeente Utrecht

Inhoudsopgave

B1. Toelichting Raadsinformatie	3
B2. Toelichting Financieel	4
B3. Toelichting Indicatoren en realisatie	6
B4. Toelichting Actielijn 1	16
B5. Toelichting Actielijn 2	18
B6. Toelichting Actielijn 3	20

B1. Toelichting Raadsinformatie

De raad is op de volgende momenten geïnformeerd over de ontwikkelingen en voortgang van de actieagenda:

- Raadsbrief [Monitor Werkbeweging](#) 26 mei 2020 (kenmerk 7398659)
- Informatiebijeenkomst monitor Werkbeweging, 7 juli 2020
- [Raadsbrief Voortgangsrapportage Actieagenda Werkbeweging](#), 26 april 2021 (kenmerk 8760745).
- 8 juni 2021 College Informatiebijeenkomst voortgang werkbeweging. [Gemeente Utrecht \(connectedviews.nl\)](#)
- Raadsbrief Voortgangsrapportage Werkbeweging (Raadsbrief 26 april 2021, kenmerk 8760745).
- Tussenrapportage Werkbeweging tot en met Q4 2021 bij [Dashboardbrief kwartaal 4 2021](#), 9 maart 2022, kenmerk 9736409
- Dashboardbrieven Wenl. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de onderwerpen die in de verschillende brieven aan de orde zijn gekomen.

Dashboarbrief Onderwerpen Werkbeweging

Q4 2019	Inspiratieplein; All you need is work; Klankbordgroep werkzoekenden
Q2 2020	Voortgang indicatoren; corona en afspraken partners; cofinanciering Regiodeal; informele organisaties
Q3 2020	Vooroordelen en discriminatie, artikel 1
Q4 2020	Scholing motie leven lang leren
Q1 2021	Wijzigingen nadere regel Loonkostensubsidie
Q3 2021	Met maatjesprojecten naar werk of opleiding; Jobfair Hoog Catharijne
Q4 2021	Tussenrapportage Werkbeweging; evaluatie en aanpassingen Werkgeversinstrumenten (waaronder de plusbonus, zoals toegezegd in de vergadering van de commissie onderwijs, werk en economie van 29 september 2022). De plusbonus is een eenmalige subsidie voor een werkgever die een werknemer die parttime werkt (en aanvullend bijstand ontvangt) een contractverlenging met urenuitbreiding aanbiedt.
Q1 2022	Voortraject en ontwikkelbanen UW

B2. Toelichting Financieel

In de actieagenda is in de periode 2019-2021 voor de uitvoering van de opgave Werkbeweging in totaal 5 miljoen euro begroot.

Begroting actieagenda

	2019	2020	2021	Totaal
Actielijn 1	675.000	1.350.000	1.350.000	3.375.000
Actielijn 2	150.000	300.000	300.000	750.000
Actielijn 3	25.000	50.000	50.000	125.000
Projectmanagement	150.000	300.000	300.000	750.000
	1.000.000	2.000.000	2.000.000	5.000.000

In de actieagenda is in totaal 5 miljoen euro begroot. Met name de spreiding van de uitgaven over de jaren wijkt hiervan af. Dit komt onder andere doordat in het eerste jaar de uitgaven lager waren doordat de actieagenda Werkbeweging op 5 december 2019 door de raad is vastgesteld. Hoewel vooruitlopend op deze vaststelling voortvarend

met de opgave is gestart, is het budget in 2019 niet volledig ingezet. Niet benutte budgetten zijn gedurende de opgaveperiode steeds aan latere jaren toegevoegd (via de Tweede Bestuursrapportage 2020 en de Resultaatbestemmingen 2019, 2020 en 2021).

Realisatie 2019 t/m 2022

	2019	2020	2021	2022	Totaal
Actielijn 1	356.307	1.073.867	1.570.497	270.889	3.271.560
Actielijn 2	67.429	254.197	375.074	65.504	762.203
Actielijn 3	0	27.835	27.636	0	55.471
Projectmanagement	73.600	144.064	326.470	132.001	676.135
	497.336	1.499.963	2.299.677	468.394	4.765.370

Als gevolg van de gemeentebrede overheadafdracht voor personeelskosten zijn de uitgaven voor actielijn 1 en 2 in 2021 hoger. Deze is voor de gehele periode volledig in 2021 verrekend. Bij de vaststelling en de verdeling van de extra middelen is rekening gehouden dat er binnen het re-integratiebudget en het opleidingsbudget Werk en Inkomen ook nog aan Werkbeweging gerelateerde uitgaven werden gedaan. Een voorbeeld is de training discriminatie en vooroordelen uit actielijn 3. Dit verklaart ook de lagere uitgaven in deze actielijn. Wanneer ook de kosten vanaf 1 april 2022 worden meegenomen dan is het opgavebudget van 5 miljoen euro volledig besteed.

In het coalitieakkoord 2022 Investeren in Utrecht wordt de ingezette intensievere begeleiding vanaf 2023 structureel gemaakt (De Arbeidsmarkt Dichtbij). Het opgavebudget Werkbeweging is ontoereikend om deze inzet nog volledig in 2022 te dekken. Ter overbrugging wordt daarom naast het opgavebudget in 2022 re-integratiebudget ingezet. Omdat de resultaten van Werkbeweging in deze eindrapportage t/m het eerste kwartaal van 2022 zijn meegenomen, zijn in dit overzicht de kosten voor de actielijnen 1 en 2 alleen voor het eerste kwartaal 2022 meegenomen. Hierdoor liggen de gepresenteerde uitgaven iets lager dan 5 miljoen euro.

B3. Toelichting Indicatoren en realisatie

Tijdens Werkbeweging hebben wij de volgende indicatoren gemonitord: kernindicatoren; cofinanciering en aandeel actief. Daarnaast bevatte de monitor de volgende aanvullende informatie: contactmomenten met werkzoekenden; klanttevredenheid; ontwikkelingen samenstelling doelgroep en ontwikkelingen arbeidsmarkt. Deze toelichting bevat informatie over bovengenoemde monitor gegevens.

Kernindicatoren bewegingen richting werk

Onderdeel van de actieagenda zijn vier kernindicatoren waarmee de doelstelling van 2.000 extra bewegingen naar werk wordt gemonitord. In de bespreking van de actieagenda Werkbeweging in de raadscommissie van 15 oktober 2019 is toegezegd dat het niet uitsluitend gaat om unieke personen die een beweging maken, maar om 2.000 extra bewegingen waarbij iemand ook meerdere bewegingen kan maken naar werk. Aandachtspunt bij de invulling van de indicatoren is dat we bepaalde bewegingen niet dubbeltellen.

Toelichting vier kernindicatoren (zie ook Raadsbrief Monitor Werkbeweging)

Plaatsingen: werkervaring en ontwikkeling (werknemers)vaardigheden:

het gaat om plaatsingen waarbij onze doelgroep algemene en functiegerichte werknemersvaardigheden ontwikkelen, en/of werken aan competenties of persoonlijke ontwikkeling. Het zijn bewegingen richting werk en daarmee een opstap naar betaald werk en volledige uitstroom uit de uitkering. De werkervaringsplekken (additionele werkplek met behoud van uitkering) kunnen ook samengaan met het volgen van een opleiding/scholing. We nemen dit op bij deze indicator omdat het een werkelement bevat. Deze plekken worden niet meegenomen bij de indicator scholing.

Scholing: de scholingstrajecten die worden ingezet leiden op tot een beroep of het behalen van certificaten of diploma's die het perspectief op werk vergroten. Ook zogenoemde geïntegreerde trajecten (een opleiding aan het ROC specifiek voor anderstaligen) zijn hier onderdeel van.

Deeltijdwerk: de inzet van onze dienstverlening leidt tot (meer uren) deeltijdwerk. Dit betekent dat iemand inkomen heeft uit werk of zelfstandig beroep en dat deze inkomsten worden aangevuld tot bijstandsniveau.

Volledige uitstroom uit de uitkering naar werk: we hanteren hierbij het criterium dat de reden voor volledige uitstroom betaald werk is (reguliere arbeid of zelfstandig beroep).

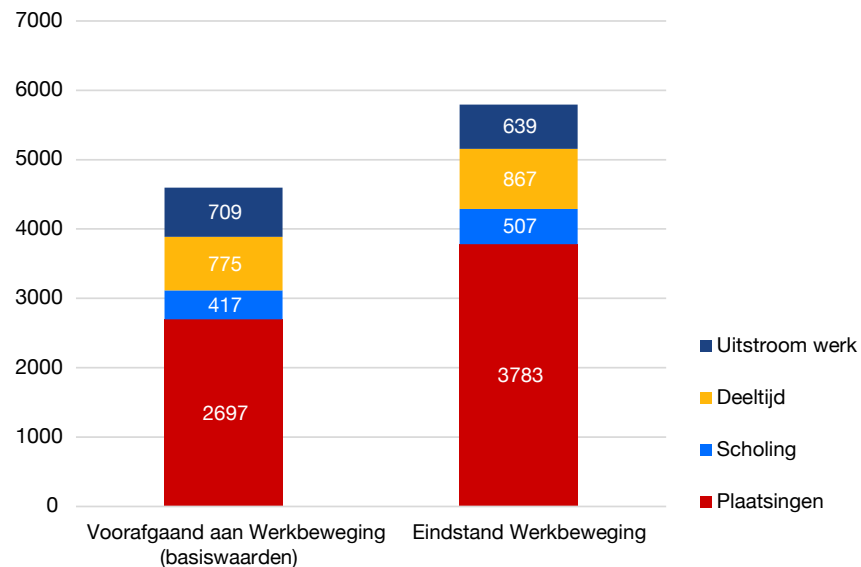
Om bij benadering te kunnen bepalen wat de plus is, hebben we de resultaten van Werkbeweging gerelateerd aan de realisatie van onze dienstverlening voorafgaand aan Werkbeweging. We hebben het gemiddelde van de inzet op de vier kernindicatoren berekend vanaf 2017 tot de start Werkbeweging. Dit gemiddelde noemen we de basiswaarde. Deze benadering impliceert dus dat de reguliere dienstverlening is **gefixeerd (op de basiswaarde)** en dat daarmee **zowel de positieve als de negatieve afwijkingen volledig worden toegerekend** aan Werkbeweging. We hebben de lat hoog gelegd, onder andere omdat de basiswaarde ook het jaar bevat waarin extra is geïnvesteerd in onze doelgroep met de inzet van de buig-impulslijnen.

De teller voor Werkbeweging begint te lopen als de **basiswaarde van afgerond 1.839 bewegingen** per jaar is behaald (de basiswaarde per kwartaal is afgerond 460). De beginstand is nul en de **eindstand is afgerond 6.598 bewegingen**. Dit is berekend op basis van 2.000 extra bewegingen in 2,5 jaar en de basiswaarde ($2,5 \times 1.839,2 + 2.000$). De realisatiecijfers per kwartaal zijn voorlopige cijfers en kunnen in de loop van het jaar wijzigen. De cijfers worden bijgesteld als een werkzoekende later start dan was voorzien, of (uiteindelijk) helemaal niet start met een traject of betaald werk, of als de startdatum pas op een later moment in het systeem is opgevoerd omdat de informatie pas later beschikbaar is gekomen.

Veel mensen hebben een beweging richting werk gemaakt en een deel van de mensen heeft meerdere stappen richting werk gezet. In totaal gaat het om ruim 5.700 duizend stappen naar werk (88% van het beoogde aantal bewegingen). Onderstaande figuur geeft een beeld van het aantal bewegingen in de periode voorgaand aan Werkbeweging (basiswaarden) en de periode Werkbeweging (de totale inzet voor onze doelgroep (arrangement 3)).

B3. Toelichting Indicatoren en realisatie

Figuur B3.1 Totale inzet op onze doelgroep (arrangement 3) op de vier kernindicatoren Werkbeweging. Periode Werkbeweging (derde kwartaal 2019 tot en met eerste kwartaal 2022).

De basiswaarde (gemiddelde inzet in de periode 2,5 jaar voorafgaand aan Werkbeweging) is in totaal 4.598 bewegingen. Het totaal aantal bewegingen richting werk tijdens Werkbeweging is 5.797.

De kernindicator plaatsingen bepaalt een groot deel van het aantal bewegingen. Het gaat daarbij om bewegingen in de vorm van ontwikkelen werknemersvaardigheden (waaronder werkervaringsplaatsen, al dan niet gecombineerd met opleiding), persoonlijke ontwikkeling en trajecten gecombineerd met taal.

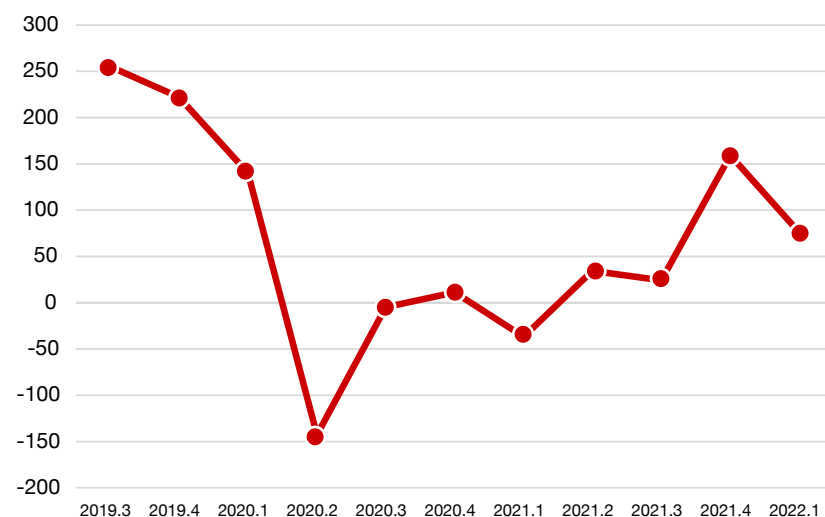
Tijdens Werkbeweging zijn iets meer mensen deeltijd gaan werken dan vóór Werkbeweging. Het aandeel van deeltijdwerk in het totaal aantal bewegingen is 15 procent. Als gekeken wordt naar het aantal extra bewegingen dan is het aandeel veel lager, namelijk 2 procent.

Ruim 600 mensen zijn uitgestroomd naar werk. Dit is lager dan de periode voor Werkbeweging. De laatste kwartalen van Werkbeweging zien we wel **een stijging** tot ongeveer het niveau van voor Werkbeweging.

B3. Toelichting Indicatoren en realisatie

Figuur B3.2 geeft de ontwikkeling van het aantal bewegingen richting werk per kwartaal weer. De nullijn fungeert hier als basiswaarde. Alles boven de nullijn zijn extra bewegingen richting werk. Alles onder de nullijn is géén extra beweging en wordt 'afgetrokken' van het totaal aantal extra bewegingen.

Figuur B3.2 Ontwikkeling bewegingen richting werk per kwartaal

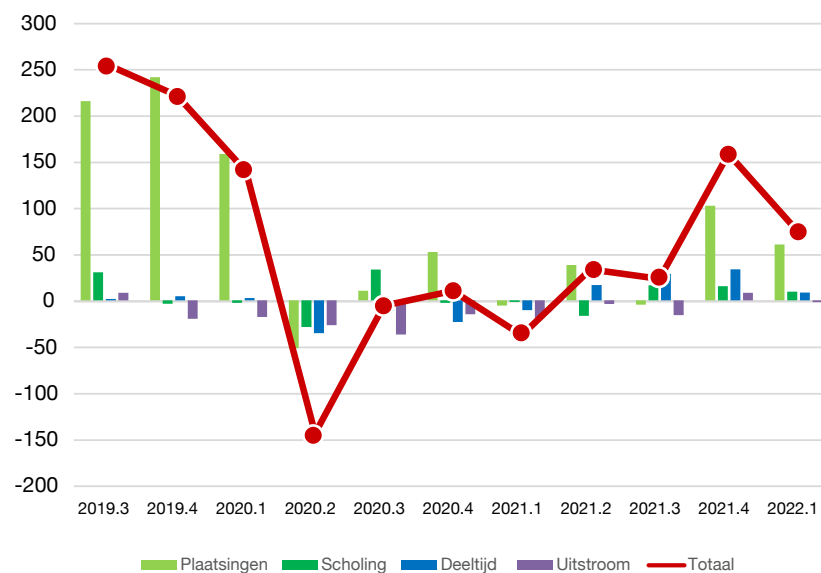

Vanaf de start van Werkbeweging is sprake van een plus op de reguliere bestaande dienstverlening. Het totaal aantal bewegingen richting werk is namelijk hoger dan de basiswaarde. De eerste kwartalen lagen we op koers, de stand was 618 in kwartaal 1 2020 (3e kwartaal van Werkbeweging) en daalde vervolgens naar 444 extra bewegingen in kwartaal 1 2021 omdat de rekensystematiek ook negatieve saldo's bevat. Daarna stijgt het aantal extra bewegingen gestaag met een positieve uitschieter in het vierde kwartaal van 2021. Dit resulteert in een eindstand van 738 extra bewegingen.

B3. Toelichting Indicatoren en realisatie

Figuur B3.3 geeft de realisatie van Werkbeweging weer per kernindicator per kwartaal. De ontwikkeling op de vier kernindicatoren laat zien dat de realisatie voor een groot deel wordt bepaald door de kernindicator plaatsingen. Het gaat daarbij om bewegingen in de vorm van het ontwikkelen van werknemersvaardigheden (waaronder werkervaringsplaatsen), persoonlijke ontwikkeling en trajecten gecombineerd met taal. Voor scholing is vooral een plus zichtbaar in het derde kwartaal van zowel 2019, 2020 als 2021. Deeltijdwerk is in het eerste corona jaar (vier kwartalen) achtergebleven en laat vanaf het tweede kwartaal van 2021 een stijging zien. Uitstroom naar werk blijft in de meeste kwartalen achter in relatie tot de periode vóór Werkbeweging. De laatste kwartalen van Werkbeweging zien we wel een stijging tot ongeveer het niveau van voor Werkbeweging.

Figuur B3.3 Realisatie Werkbeweging per kernindicator per kwartaal

Overige indicatoren: cofinanciering en aandeel actief Cofinanciering

We onderscheiden twee vormen van cofinanciering:

1. financiële middelen (in Euro's) die beschikbaar zijn gemaakt door middel van cofinanciering vanuit onder andere het rijk, werkgevers en private organisaties en;
2. aantal werkgevers dat (substantiële) bijdrage in natura levert bijvoorbeeld in de vorm van beschikbaar stellen van ruimte, kennis en/of FTE.

B3. Toelichting Indicatoren en realisatie

1,5 miljoen Euro, 4 jaar (2020-2024)
Regiodeal; Meedoen en Ondernemen,
een plus op Werkbeweging:

17.000 Euro (start 2021)
Oranjerfonds: project voor Taal met Collega's

Bijdrage opleidingskosten Step2Work:
leer-werktraject met opleiding MBO2-niveau

Utrechtse bedrijven openen hun deuren:
100 meeloopdagen, 10 gastsprekers en
20 rondleidingen

Ontwikkeling traject praktijkverklaring
Pilot 10 deelnemers

Ontwikkelkosten cultuurtraining
Aanpassen taalniveau schoolboeken

Co-financiering draagt bij aan de realisatie van Werkbeweging.

Met de inzet van extra financiële middelen van de Regio Deal vitale wijken krijgt Werkbeweging in Overvecht een extra impuls. Gedurende vier jaar worden pilots en experimenten opgezet ter ondersteuning van onze doelgroep in Overvecht. We zijn gestart met het doorbraakpotje Werk; “bureaucratie vrij geld” om doorbraken op gebied van werk te kunnen realiseren. Ook is de Beroepentuin uitgebreid met extra begeleiding en snuffelstages. Er is een netwerk van lokale ondernemers (OvO) opgezet die werkzoekenden in Overvecht helpen met stappen naar werk. We zijn twee maatjes projecten gestart. Er is extra ingezet om het bereik van de Werkwinkel te vergroten en in de Werkwinkel is een spreekuur georganiseerd over Digivaardigheden. Verder is een ervaringsdeskundige aangenomen en zijn de voorbereidingen gestart om tijdelijke kinderopvangplekken te realiseren.

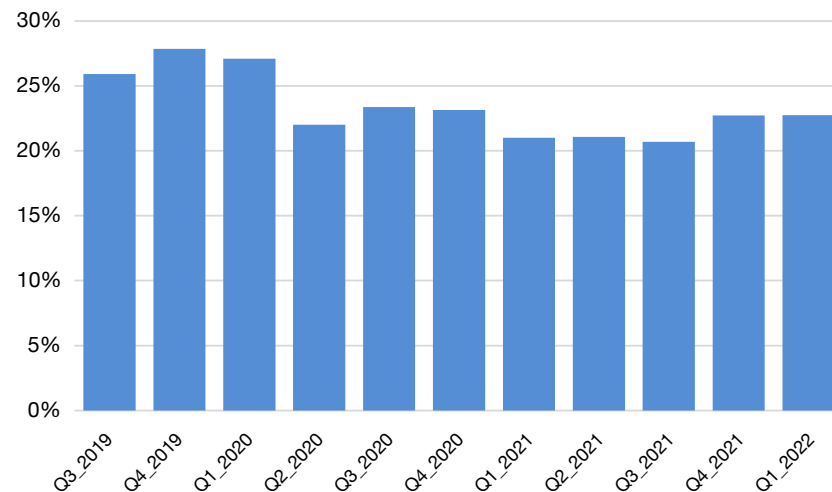
Het Oranjerfonds investeert in een project voor Taal met Collega's. Daarin worden medewerkers binnen een bedrijf opgeleid tot taalmaatje op de werkvloer. Hierdoor ontstaan er meer mogelijkheden voor mensen die vanwege taal niet aan de slag komen en worden bedrijven inclusiever. Medewerkers van IKEA hebben 20 weken lang taalcoaching gegeven aan collega's die de taal nog aan het leren zijn.

De overige vormen van co-financiering bestaan uit investeringen met gesloten beurs. Onze partners investeren in opleidingskosten en/of ondersteunend materiaal, in de ontwikkeling van nieuwe projecten (praktijkverklaring) en trainingen (cultuur) of zij dragen bij door het organiseren van laagdrempelige ontmoetingen met werkgevers. Dit zijn mooie voorbeelden van Werkbeweging doen we samen.

Aandeel actief

Elk persoon is uniek en bij onze dienstverlening is het uitgangspunt om ondersteuning op maat te bieden. Bij de één is dat in de vorm van een werkervaringsplaats, bij de ander kan het gaan om combinaties van bijvoorbeeld persoonlijke ontwikkeling en scholing en/of ondersteuning door een buurtteam of schulddienstverlening. Iemand kan dus meerdere bewegingen maken richting werk, al dan niet ondersteund op één of meerdere leefgebieden. De indicator aandeel actief geeft een beeld van het aantal unieke personen dat participeert naar vermogen in verhouding tot het totaal aantal mensen dat in deze periode in arrangement 3 zit of heeft gezeten. Het gaat daarbij om participeren richting werk door de inzet van de werkdienstverlening van Wenl.

Figuur B3.4 Aandeel actief per kwartaal

Bij de start van Werkbeweging zien we dat er percentueel meer personen in arrangement 3 actief zijn door de inzet van onze werkdienstverlening. In kwartaal 2 2020 zien we de gevolgen van corona de daaropvolgende kwartalen zijn lichte schommelingen zichtbaar. De laatste twee kwartalen is het aandeel actief licht gestegen maar haalt niet het niveau dat bij de start was gerealiseerd. Het herstel in het aantal bewegingen naar werk is groter. Dat het aandeel actief niet precies hetzelfde patroon laat zien, heeft er mee te maken dat het aantal personen in arrangement 3 is gegroeid en dat personen meerdere bewegingen naar werk maken.

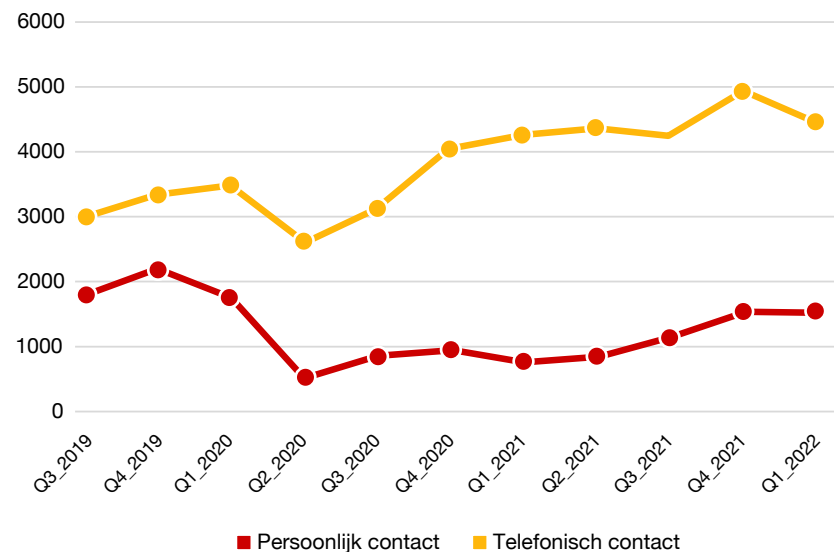
Het doel is niet om 100% te realiseren, het gaat immers om dienstverlening die past bij de persoon en zijn of haar situatie. Werkzoekenden die participeren naar vermogen op een activeringsplek onder begeleiding van zorgprofessionals zijn niet meegenomen in deze indicator omdat dit nog geen directe stap richting werk is. Verder heeft hulpverlening op andere leefgebieden soms prioriteit waardoor er (nog) geen sprake is van 'actief' in een directe beweging richting werk, terwijl er wel een belangrijke stap wordt gezet in herstel.

Aanvullende informatie: contactmomenten, Klanttevredenheids-onderzoeken (KTO), ontwikkelingen samenstelling doelgroep, ontwikkelingen arbeidsmarkt.

Contactmomenten

Sinds de start van Werkbeweging is het aantal contactmomenten gestegen. Onderstaande figuur geeft een overzicht.

Figuur B3.5 Globale ontwikkeling persoonlijke en telefonische contacten van werkmatchers met werkzoekenden, periode Werkbeweging.

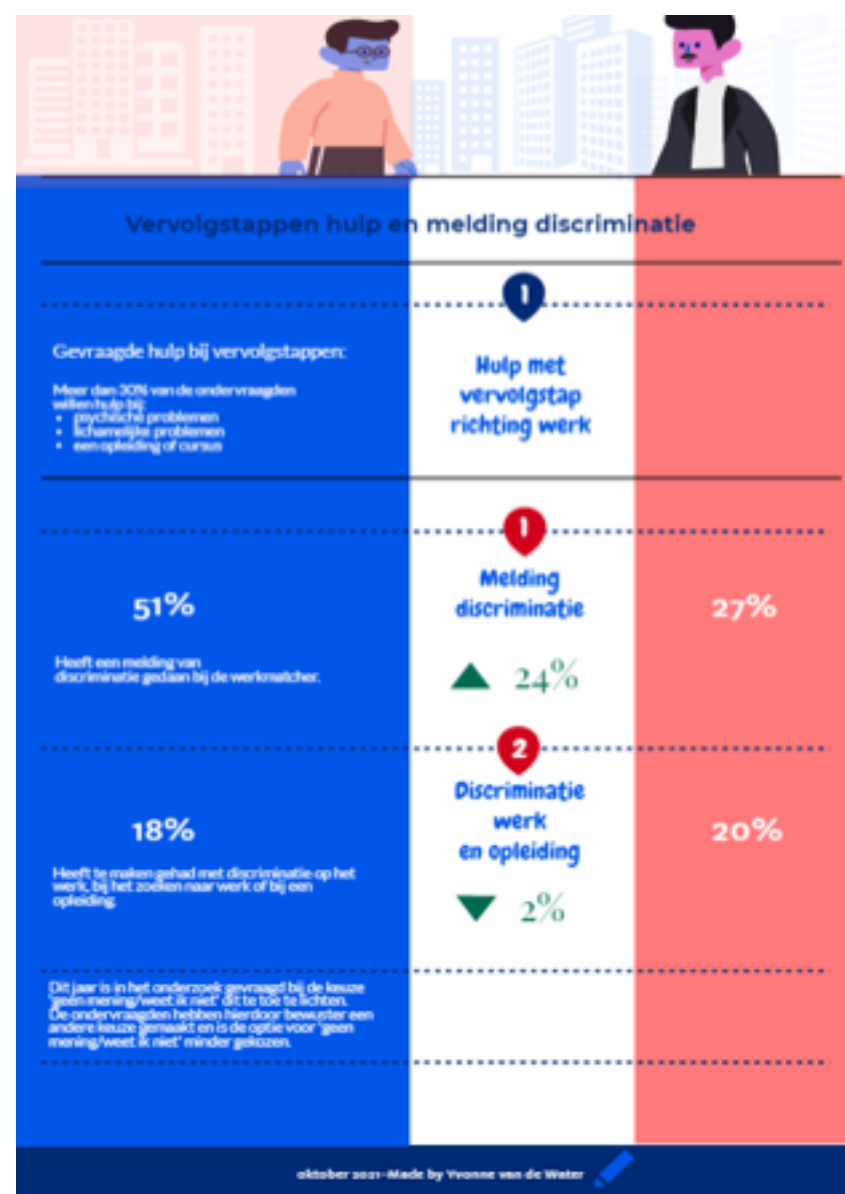
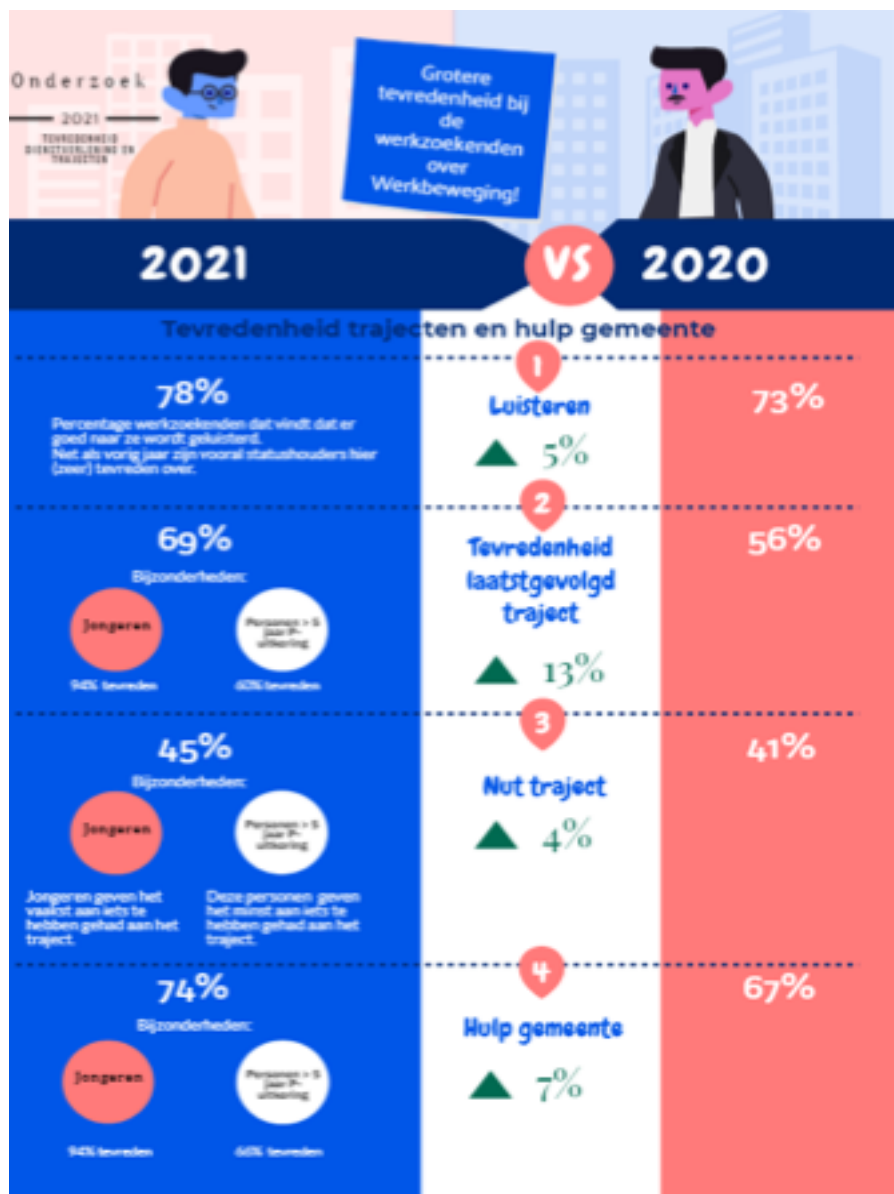

Figuur B3.5 laat de geregistreerde contactmomenten zien. Het is een globaal beeld van de ontwikkeling omdat er binnen één registratie(code) meerdere contactmomenten kunnen zijn. Deze afweging is gemaakt zodat de administratielast voor de werkmatchers niet onevenredig hoog wordt. Naast deze vormen van contact hebben werkzoekenden en werkmatchers ook contact via de mail. Er is tijdens Werkbeweging veel meer contact via mail.

Klanttevredenheidsonderzoeken (KTO)

Om de tevredenheid van onze doelgroep te kunnen monitoren zijn twee klanttevredenheidsonderzoeken uitgevoerd, één halverwege 2020 en één halverwege 2021. We hebben bij het opstellen van de vragenlijst een aantal vragen overgenomen uit de vragenlijst van het rekenkameronderzoek Werken aan perspectief, Publicatiedatum: 26 maart 2019. Hieronder is een samenvatting opgenomen van de uitkomsten uit beide metingen. De middelste kolom geeft de ontwikkelingen in 2021 weer ten opzichte van de uitkomsten van de meting in 2020.

B3. Toelichting Indicatoren en realisatie

Ontwikkelingen samenstelling doelgroep

Bij de start van Werkbeweging waren 3.400 werkzoekenden ingedeeld in arrangement 3. Dit is gegroeid naar 3.747 (stand 1 april 2022). Dit is deels een gevolg van een groei van de bijstand in het eerste corona jaar en deels een gevolg van Werkbeweging: we wilden meer mensen (onder andere arrangement 4) laten profiteren van onze aanpak. De instroom vanuit arrangement 4 is in de eerste 1,5 jaar Werkbeweging altijd hoger geweest dan de doorstroom vanuit arrangement 3 naar arrangement 4. Bij twijfel of iemand een stap naar werk kan maken is gekozen om mensen binnen Werkbeweging te houden. Alleen de laatste twee kwartalen is de uitstroom uit arrangement 3 naar arrangement 4 relatief iets groter. Ook mensen uit arrangement 1 hebben we vanuit Werkbeweging opgepakt, het gaat dan om mensen waarbij oorspronkelijk de inschatting was dat zij een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt hadden, maar die extra ondersteuning nodig hadden (al dan niet als gevolg van corona) om een stap richting werk te kunnen maken. De laatste twee kwartalen zien we een daling van het aantal mensen in arrangement 3. Dit komt doordat er relatief meer mensen uitstromen naar werk en doordat er relatief meer mensen doorstromen naar arrangement 4.

Ontwikkelingen arbeidsmarkt

Waar de arbeidsmarkt een hoog conjunctuur beleefde bij de start van Werkbeweging kwam de arbeidsmarkt in de eerste periode Werkbeweging onder druk te staan door de uitbraak van de coronapandemie. Sectoren die normaal gesproken kansen bieden voor onze doelgroep kregen te maken met grote krimp (horeca, detailhandel en personenvervoer). Er was sprake van een sterk wisselend verloop van beschikbare vacatures. We merkten dat werkgevers, in zware tijden, minder ruimte hebben om mee te denken over en het creëren van mogelijkheden voor onze doelgroep. En zij hadden minder mogelijkheden om onze doelgroep te ontmoeten en om voor hen goede begeleiding te organiseren. Er waren kortom voor onze doelgroep minder passende plekken (werk, werkervaringsplekken en stages) beschikbaar en minder

mogelijkheden om passende plekken te creëren. Onze dienstverlening was, noodgedwongen, voornamelijk digitaal of telefonisch. Samen met onze partners hebben we diverse maatregelen genomen dat varieert van digitale dienstverlening tot aanpassen van groepsgroottes en de (leer-)werkplekken.

Meer informatie over de impact op Wenl waaronder instroom in de bijstand, nieuwe (crisis) dienstverlening en de inzet van personeel is opgenomen in de [Voortgangsrapportage Actieagenda Werkbeweging](#).

Na bovengenoemde periode veranderde de arbeidsmarkt drastisch en is inmiddels sprake van een grote krapte. Veel werkgevers staan te springen om personeel. Dit is niet persé gunstig voor de kansen van onze doelgroep. Want om passende plekken te creëren is rust, ruimte en tijd nodig om met een werkgever aan de slag te gaan, terwijl werkgevers acute krapte ervaren en kortetermijnoplossingen nodig hebben. Deze periode van krapte lijkt kansen te bieden, we merken dat werkgevers hun eisen bijstellen maar dit is (nog) niet altijd voldoende om onze doelgroep een plek te bieden en duurzaam te laten uitstromen. Werkgevers kunnen namelijk vaak niet de begeleiding bieden die onze doelgroep nodig heeft. Er zijn mooie samenwerkingen tot stand gekomen, maar het is niet gelukt om diverse kleine initiatieven op te schalen zodat we meer mensen een kans kunnen bieden op een passende plek aan het werk te gaan.

B4. Toelichting Actielijn 1

Wat hebben we gedaan?

✓ **Aanpassen en verrijken dienstverlening Wenl.** De aanpassingen waren gericht op een andere benadering en blik op onze werkzoekenden, meer mogelijkheden om maatwerk te bieden, meer ruimte voor oriëntatie en aandacht voor talenten en kwaliteiten en aandacht voor nazorg.

- **Investeren in extra werkmatchers, individuele en lagere caseload, vormen focusteams.** Er zijn extra werkmatchers aangetrokken en ingewerkt (15 fte). Hiermee was het mogelijk om het aantal werkzoekenden in de caseloads van de werkmatchers te verlagen naar gemiddeld 125. De werkzoekenden hebben een vast contactpersoon, met andere woorden een vaste werkmatcher. Het is mogelijk om van werkmatcher te wisselen. Ze werken in zogenoemde focusgroepen, zodat ze expertise kunnen opbouwen over specifieke regelingen, kennis krijgen van de doelgroep en daarmee beter kunnen werken aan maatwerk en oplossingen. Bovenstaande maakt meer contact mogelijk met onze werkzoekenden en ruimte om een vertrouwensband op te bouwen. Naast face-to-face is ook vaker telefonisch en digitaal contact met onze doelgroep.
- **Vereenvoudigen en persoonlijker maken.** Voorbeelden zijn aanpassingen in de aanvraagprocedure en brieven. Mensen uit arrangementen 3 en 4 krijgen nu in de tweede week van hun aanvraag een intakegesprek. Tijdens dit gesprek komen barrières ter sprake op diverse leefgebieden (psychisch, fysiek, taal, schulden et cetera) zodat we de dienstverlening tijdig kunnen starten en we, indien nodig, kunnen doorverwijzen naar de juiste hulp en zorgverlening.
- **Nieuwe dienstverlening.** Er is dienstverlening ontwikkeld met aandacht voor beroepsoriëntatie, begeleiden bij solliciteren en het

opbouwen van een netwerk (Startweek plus). Nieuw zijn verder online trainingen en Webinars voor werkzoekenden

- **Nazorg.** Nazorg wordt geboden door onze werkmatchers en door onze partners. Nazorg kan gaan over informatie en begeleiding bij financiële vraagstukken maar kan ook gaan over taal, digivaardigheden, kinderopvang, zelfstandig ondernemerschap. Een voorbeeld is een jongere die een opleiding is gaan volgen en haar spreekvaardigheden wilde verbeteren. Onze partner heeft voor een taalmaatje gevonden die haar helpt bij haar huiswerk.

✓ **Intensiveren en uitbreiden samenwerking partners waarbij de mogelijkheden en wensen van werkzoekenden centraal staat.**

De samenwerking was gericht op het gezamenlijk vormgeven van dienstverlening, initiatieven wegnemen belemmeringen, ondersteuning op andere leefgebieden. Hieronder zijn

- **Samenwerking opleiders, aanbieders taal- en digivaardigheden.** Gezamenlijk bieden we onze doelgroep 'Taal en Ondersteuning'. In dit traject zit arbeidsmarktoriëntatie, extra taalonderwijs en begeleiding op andere leefgebieden. In totaal hebben meer dan 1.000 mensen gebruik gemaakt van het taalaanbod van Wenl. Daarnaast maken werkzoekenden gebruik van het rijke taalaanbod in de stad. Digiwijs heeft in de Werkwinkel een digitaal spreekuur gehouden (samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven). 14 bezoekers hebben er gewerkt aan een cv of het zoeken van vacatures
- **Samenwerking bestaande contractpartners Wenl.** Gewerkt is aan het verrijken en verbeteren van de ondersteuning van onze doelgroep waarbij het versterken van zelfregie, vertrouwen in eigen kunnen en motivatie centraal staan als opstap naar activering of

(betaald) werk (Aandacht Werkt, Sagenn 515 deelnemers); meer mogelijkheden voor mensen met beperkte belastbaarheid zoals traject urenopbouw (UW, 108 deelnemers) en pilot urenopbouw alleenstaande ouders; voorbereidingstraject voor zelfstandig ondernemers en pilot gezondheid Cobala;

- **Samenwerking vrijwilligersinitiatieven.** We hebben met drie partners ervoor gezorgd dat niet alleen professionals maar ook vrijwilligers ondersteuning bieden aan onze doelgroep bij het zoeken van werk, een opleiding of vrijwilligerswerk. Elke partij heeft zijn eigen specifieke kennis en netwerk Dit zijn de zogenoemde maatjesprojecten (Raadsbrief WenI, Dashboard 3 kwartaal 2021). Verder hebben we afspraken gemaakt met het Netwerk Informele Zorg Utrecht (NIZU) en zijn de initiatieven van vrijwilligers in kaart gebracht.
- **Samenwerking met buurtteams.** Pilot 3 gesprekken met Buurtteams en 20 deelnemers. De pilot is voortgezet in een wijk-gerichte aanpak in Overvecht. Voor meer informatie zie Raadsbrief Actieagenda Werkbeweging-Resultaten pilot 3-gesprekken en vervolg, 9 maart 2022, kenmerk 9822141
- **Initiatieven wegnemen belemmeringen.** Met partners in het sociaal domein zijn we initiatieven gestart om belemmeringen weg te nemen als de MaatWerkttafel en doorbraakpotje, en zijn we gestart met de voorbereidingen om tijdelijke kinderopvangplekken te realiseren.

- ✓ **Andere vormen van om- en bijscholing niet alleen gericht op direct aan het werk.** Bij de inzet van scholing is de focus verbreed naar (persoonlijke) ontwikkeling naast scholing die direct de kans op werk vergroot. Er zijn mogelijkheden voor werkzoekenden om meer praktijkgerichte scholing te volgen. Het gaat om andere vormen van scholing die aansluiten bij de wensen van onze werkzoekenden.
 - Voorbeelden zijn **korte taalscholing** (bijvoorbeeld Nederlands voor de werkvloer) en trainingen gericht op **persoonlijke vaardigheden (op verschillende leefgebieden)**. Bij het laatstgenoemde gaat het onder andere om omgaan met geld, agressietraining, schrijftraining, motivatie- en psychologische trainingen. Ook wordt bijvoorbeeld de VCA-training in het **Arabisch** gegeven en is het aantal trainingsdagen uitgebreid zodat het slagingspercentage drastisch is verhoogd.
 - Met partners is besproken en zo veel mogelijk toegepast dat alleenstaande ouders scholing kunnen volgen door rekening te houden met de uren (bv tijdens schooltijd).
 - Verder zijn leerwerktrajecten en combinaties van werken, leren en taal vormgegeven. Meer informatie hierover is opgenomen in actielijn 2.

B5. Toelichting Actielijn 2

Wat hebben we gedaan?

- ✓ **Creatieve en nieuwe verbindingen zodat er meer passende plekken voor onze doelgroep ontstaan.** We hebben ingezet op nieuwe vormen van samenwerking. We hebben werkgevers, taal-aanbieders en opleiders bij elkaar gebracht zodat werkgevers onze doelgroep integrale leerwerkplekken kunnen bieden (werk, taal en leren). We hebben daarmee kansen gecreëerd voor mensen met een laagtaalniveau. We hebben meer ingezet op plekken met praktijk-training en scholing. En bestaande plekken aangepast zodat het aansluit op de mogelijkheden van onze doelgroep. Om medewerkers binnen de gemeente te werven hebben we een nieuwe vorm van aanbesteding ingezet. Om onze werkgevers beter te kunnen ondersteunen is het werkgeversinstrumentarium aangepast en toegankelijker gemaakt.
- **De werk en taal trajecten in de horeca, zorg, logistiek en productie.** Dit zijn integrale leer werk taal trajecten waarin werkgevers, opleiders en taalscholen nauw samenwerken. Deze samenwerkingen zijn nieuw, niet eerder werkten deze verschillende partijen zo samen. Mensen kunnen instromen vanaf een laag taalniveau, als Utrecht zijn we met deze trajecten uniek in Nederland. Er zijn twee filmpjes gemaakt van werk en taal horeca Queridon en zorg Zorgwacht. Deze pilots zijn gevolgd door het ministerie SZW in het kader van het VIA programma (Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt van mensen met een migratie achtergrond). Vanuit dit programma is samenwerking tot stand gekomen met railbedrijven. Het volgende filmpje geeft meer informatie over de Utrechtse aanpak met specifieke aandacht voor corona: Utrechtse aanpak doorgaande lijn werk en taal
- **Praktijktraining en scholing.** Voorbeelden zijn de Beroepentuin, Ontwikkelbanen bij UW met inzet training en scholing op maat, de VoiZ academie voor o.a. ex-dak en thuislozen (partner

Tussenvoorziening), werkervaringsplekken bij Stimulanstrajecten voor alle doelgroepen met de The Colour Kitchen.

- **Met bestaande contractpartners hebben we plekken aangepast zodat ze ook geschikt zijn voor de doelgroep van Werkbeweging.** Voorbeelden daarvan zijn werkervaringsplekken bij Stimulans, en samenwerking met uitzendbureaus waarbij de doelgroep is verbreed naar arrangement 3 en mensen met deeltijdwerk en jongeren. Met partners en werkgevers zijn afspraken gemaakt over werktijden tijdens schooltijden zodat de plekken ook geschikt zijn voor alleenstaande ouders.
- We bieden onze doelgroep de mogelijkheid **om parttime te ondernemen** (13 deelnemers gestart). Hiervoor kan iemand budget aanvragen. Er is ook een apart traject gestart voor statushouders omdat zij andere begeleiding nodig hebben waaronder meer kennis over ondernemen in Nederland. Het thema ondernemerschap komt ook aan de orde in traject taal en ondersteuning, zodat mensen zich kunnen oriënteren of ondernemerschap iets voor hen is.
- **Nieuwe ondersteuningsmogelijkheden voor werkgevers: breder beschikbaar stellen van LKS, forfaitaire LKS, ontwikkelbanen en praktijkroute.** Werkgevers kunnen een extra vergoeding krijgen voor begeleiding op de werkvloer zodat ze eenvoudiger een werknemer vrij kunnen maken voor deze taak. De jobcoach is onderdeel van onze nazorg, zij houden een vinger aan de pols. Verder is de mogelijkheid gecreëerd voor het inzetten van een interne jobcoach bij een bedrijf. Ter ondersteuning is een overzicht van onze werkgeversinstrumenten, waaronder de plusbonus (die genoemd is in de commissie onderwijs, werk en economie van 29 september 2022) opgenomen op de site Dennis (instrumentengids-dennis.nl). Werkgevers kunnen selecteren op de regio Midden Utrecht en woonplaats van de kandidaat.

- **Gemeente als voorbeeld. Gerichte inzet aanbesteding, inkoop en SROI.** Bij de aanbesteding van de catering in het stadskantoor hebben we een nieuwe manier toegepast, de zogenoemde dialoog-sessies. Bij de aanbesteding is ook de extra eis opgenomen om samen te werken met een sociaal ondernemer (dit heeft geresulteerd in samenwerking met Sign language koffiebar en The Colour Kitchen). Bij de afdeling facilitair zijn 3 werkervaringsplaatsen vormgegeven. Bij Werk en Inkomen is een werkzoekende aan de slag gegaan als medewerker schulddienstverlening en 2 allround ondersteuners. Verder zijn 4 publieksbegeleiders bij VTH aan de slag gegaan (coronabanen) en zijn 30 administratief medewerkers energiearmoede aangenomen (werving vanuit UW, bijstand, UWV).

✓ **Jobcreatie. Samen met werkgevers banen creëren vanuit de behoeften en mogelijkheden van onze doelgroep en de werkgever.**

Door samen met de werkgever te onderzoeken wat de functies en onderliggende taken zijn en hoe en wat er daarnaast nog meer kan worden georganiseerd zodat het passend is voor onze doelgroep. Voorbeelden van nieuwe banen die zijn gecreëerd zijn assistent kok, lunchdame, assistent functies binnen huisartsenpraktijk en ziekenhuis, pakketsorteerders en allround ondersteuners bij WenI. We hebben bij het creëren van banen gebruikgemaakt van de kennis van UWV en UW.

✓ **Nieuwe vormen van werving en selectie zodat er kansen ontstaan voor onze doelgroep en werkgevers.** We hebben ingezet op laagdrempelige ontmoetingen (individueel en groepen), kennismakingsgesprekken, sollicitatiegesprekken zonder CV, open hiring, stage, meeloop en oriëntatieplekken bij werkgevers en ruimte gecreëerd binnen de (leer)werk plekken zodat mensen zich kunnen oriënteren op het werkveld.

- Aandacht voor **ontmoetingsmomenten**: Wanneer er eenmaal sprake is van ontmoeting en een goede klik, dan zien we dat er altijd kansen ontstaan, ook al is er op basis van opleiding en ervaring in eerste instantie geen match zowel groepen als individueel. We hebben ontmoetingen georganiseerd met spoorbedrijven

(Strukton, Prorail en BAM; 40 werkzoekenden), 'All you need is work' (2019: 250 matches); Kwastendag, oriëntatie en liveshow beroepentuin, rondleidingen bij diverse bedrijven, Webinars klant-contact, open dagen UW. Statushouders Werken in NL; online inspiratiedag UWV; jobfair Hoog Catharijne; Dag van de Gastvrijheid.

- **Open hiring.** Gesprekken gevoerd met Start Foundation en ondernemers. Dit heeft geresulteerd in een aantal bedrijven die op deze manier zijn gaan werken, zoals de Jumbo, Mac Donalds en La Place Leidse Rijn en Mesjokke Chocolate. De methodiek 'open hiring' gaat uit van geen of weinig overheidsbemoeienis, wij hebben ons hierbij dan ook terughoudend opgesteld. In de gesprekken die bedrijfsadviseurs van het WSP met werkgevers voeren wordt de methodiek 'open hiring' onder de aandacht gebracht, inclusief de mogelijkheid om zich te melden bij Start Foundation. Los van de methodiek 'open hiring' proberen we daarom samen met werkgevers ook andere drempels te verlagen om de krapte op de arbeidsmarkt te helpen oplossen, zoals een kennismakingsgesprek i.p.v. een sollicitatiegesprek, een gesprek zonder CV, het inzetten van scholing zodat mensen kunnen groeien in het vak. Ook de huidige ontwikkelbanen bij UW zijn een voorbeeld van het gedachtengoed van 'open hiring'.
- **Verbinden van re-integratieaanbod en werkgevers.** Onze partners werken samen en organiseren voor onze doelgroep rondleidingen, stage-, meeloop- en oriëntatieplekken bij werkgevers.
- Binnen ons aanbod van praktijkgerichte scholing is een onderdeel opgenomen waarin mensen zich kunnen **oriënteren op het werkveld** om te kijken wat het best bij hen past en wat ze leuk vinden. Dit is belangrijk voor onze doelgroep omdat zij moeten kiezen voor een nieuw vak of voor het eerst een beroepskeuze maken.

B6. Toelichting Actielijn 3

Wat hebben we gedaan?

- ✓ **Kennis en vaardigheden van onze professionals vergroot door dialoogsessies en trainingen.** Er zijn dialoogsessies gehouden met (bijna) alle werkmatchers en bedrijfsadviseurs over vooroordelen en discriminatie in contacten met werkzoekenden. De resultaten zijn vertaald naar een training voor onze professionals.
 - **De training is gericht op omgaan met signalen over vooroordelen en discriminatie in mijn werk.** De training had daarbij nadrukkelijk aandacht voor de eigen vooroordelen en is gevolgd door 150 medewerkers.
- ✓ **Weerbaarheid van werkzoekenden vergroot in samenwerking met onze contractpartners.** Met onze contractpartners zijn aanvullende afspraken gemaakt over het vergroten van de weerbaarheid van onze doelgroep.
 - **Zo heeft Sagenn dit opgenomen in haar groepstrainingen en individuele begeleiding.** Ook is dit een vast onderwerp in het teamoverleg. Een ander voorbeeld is NL Training. Zij heeft het thema arbeidsmarktdiscriminatie opgenomen in haar lesprogramma.
- ✓ **Nieuwe afspraken (contract)partners over melden van vooroordelen en discriminatie.** Met onze contractpartners zijn (aanvullende) afspraken gemaakt over het invullen van hun signaal en dat zij aandacht hebben voor het thema vooroordelen en discriminatie. Samen met artikel 1 is een meldlijn opgezet. Er is een apart telefoonnummer opgezet waar ervaringen met discriminatie kan worden gemeld.